

Тайната на дивата гора

ПАТРИЦИЯ СТ. ДЖОН

Съдържание:

Тайната на дивата гора	1
ДА СЕ ЗАПОЗНАЕМ.....	2
ПЛАНОВЕ ЗА ВАКАНЦИЯТА.....	4
ИНДИАНСКАТА КОЛИБА.....	6
ТЕРИ.....	9
ИЗГУБЕНОТО АГНЕ	12
ГЕНИАЛНАТА ИДЕЯ.....	15
ЕДНА СЪДБОНОСНА ПОКАНА	19
БЯГСТВОТО.....	24
МОЯТ НОВ ПРИЯТЕЛ.....	26
ГНЕЗДОТО НА КАТЕРИЧКИТЕ.....	30
«МОИТЕ ОВЦЕ СЛУШАТ ГЛАСА МИ»	33
БЕДАТА	36
ПОСЕЩЕНИЕ В ПАСТИРСКИЯ ДОМ.....	41
АЗ КЪПЯ БЛИЗНАЦИТЕ И СЕ СЪРДЯ.....	43
ПИСМОТО.....	45
РАЗХОДКА НА ЛУННА СВЕТЛИНА	49
СРЕДНОЩНО ПРИКЛЮЧЕНИЕ.....	51
ЖЕРТВАТА	52
ХМЕЛ И ГЪБИ	55
ТАЙНАТА.....	58
ПРИСТИГАНЕТО НА ТЕРИ	60
КЪМ ДОМА.....	62
МЪДРИЯТ СЪВЕТ НА ГОСПОДИН ТАНЕР.....	65
ЕДИН НЕЗАБРАВИМ КОЛЕДЕН ПРАЗНИК.....	68

ДА СЕ ЗАПОЗНАЕМ

Филип и аз израснахме в един хубав дом под грижата на нашата леля Маргрет. Бялата къща беше кацнала на склона на висок хълм, зад който залязваше слънцето. Пред нея имаше цветна градина, а по-нататък се простираше овощна градина; под дърветата ѝ растеше иглика и детелина. Ние с Филип спяхме в двете тавански стаи на отворени врати, така че да можем да се чуваме. Никога не бих могла да реша чий прозорец ми бе по-скъп — моя или на Филип. Неговият ми вдъхваше чувство на защитеност, защото гледаше към обградената с бели борове градина и закрилящата прегръдка на плавно издигащия се хълм, обрасъл с жълтуга и папрат. А моя събуждаше в мен жажда за приключения, защото гледаше към една безкрайна равнина с ниви и разцъфтяли дръвчета, с далечни, далечни, пълни с тайнственост хълмове.

Аз обичах тия хълмове. Понякога те изглеждаха толкова зелени и близки, а понякога така неясни и далечни. Представях си ги като приказна страна, в която един ден, щом порастна, ще отида. И когато сутрин Филип идваше и сядаше в леглото ми, за да слуша песента на птиците или да се възхищава на изгрева, ние си разказвахме разни истории за ония хълмове, за странните животни, които нашите фантазии създаваха по тях.

Филип бе година и половина по-голям от мен и аз го обичах повече от всичко. Той беше кротко замислено момче, трудно вземаше решения, но щом вземеше, ги довеждаше докрай с голяма твърдост.

От най-ранни години той ми беше приятел, защитник и утешител, с когото се разделях само за училище. С него бяхме съвсем различни. Той беше едър, със сини очи и кръгло, спокойно лице; аз бях мършава и слаба, имах дълга руса коса и остра брадичка. Филип бе добър и послушен — аз бях дива и непокорна. Естествено, леля обичаше много Филип. А за мен казваше, че ѝ скъсявам живота.

По време на тази история живеехме при леля Маргрет вече от 5 години — бяхме забравили как изглеждат мама и татко. Бях четиригодишна, когато те заминаха за Индия. Майка ми искаше отдавна да се върне, но войната пречеше за това. Струва ми се, че не желяех нейното завръщане. Леля Маргрет ми казваше колко разочарована би била мама от мен — аз желяех часа на завръщането да е по-далечен. По писмата изглеждаше, че мама ме обича, но това бе защото не ме познаваше. Явно че щеше да хареса много повече Филип и че Филип щеше повече да я обича, защото той обичаше всички. Затова аз не обичах да мисля за завръщането ѝ и исках то да е по-далеч.

Но Филип можеше да си спомня за мама и когато понякога говореше за нея, се чувствах несигурна. Никога няма да забравя една вечер, когато заради сторена беля бях наказана да си легна без вечеря. Спомням си как си легнах в пролетния здрач — сърдита, разгорещена, гладна — и очаквах само едно — тежкото троп-троп от футболните обувки на Филип, който отива да си легне. Разбира се, той влезе директно в моята стая. Няколко минути той с пъшкане се мъчи да извади буцата от чорапа си — и какво излезе оттам? Едно съвсем размазано парче козунак, по което бе полепнал доста мъх и което миришеше определено на вълна. Но Филип бе много горд, че е успял под носа на леля да го пъхне в чорапа си, без тя да забележи. Разчупих лакомството с благодарно сърце. Филип седна на възглавницата ми и ме погали — той знаеше, че се нуждая от съчувствие.

- Какво ядохте? — запитах аз с пълна уста.

- За съжаление кнедли от риба — отговори Филип с тон, като че се извиняваше.

- Но те бяха твърде големи, за да пъхна някой в чорапа си. Не бяха много хубави, недей да съжеляваш.

- Чудовищно е от страна на леля да ме праща в леглото без вечеря — простенах аз с плачевен глас.

- Ако мама бе тук, нямаше да стори така.

- Не — отвърна Филип. — Съвсем не. Но виж, с леля ти си съвсем нахална и дръзка. А с мама няма да бъдеш такава.

- Откъде знаеш — възразих. — Съвсем е възможно.

- О, не — заяви той — ти просто няма да можеш. Тя е толкова светла и чаровна, и когато бяхме непослушни, тя ни вземаше в прегръдките си и ни разказваше чудни неща, така че съвсем забравяхме да сме лоши. Как не би могла да си припомниш за нея, Рут...

Отворих уста да го питам още за нея, но внезапно той скочи от леглото ми и се втурна като подплашен заек по коридора; чух кратко трополене, а после стъпките на леля нагоре по стълбите.

Тя влезе в стаята на Филип и се чу как тя приближава до Филип и го загъва. Чух как той запъхтян казва: «Лека нощ, лельо!» После леля излезе и застана срещу моята стая. «Лека нощ, Рут!» — каза тя.

Ако бях отвърнала на поздрава и бях казала, че съжелявам за поведението си, тя щеше да дойде и при мен, и да ме загъне. Но аз се уплаших от извинението. Престорих се, че спя и отговорих със силно хъркане, на което никой не би повярвал.

- Съжالياвам, че си още в лошо настроение! — студено каза леля и слезе долу.
- Не забеляза ли, че не си се съблякъл? — прошепнах аз през коридора.
- Не — прошепна Филип в отговор. — Аз се бях загънал до брадата. Лека нощ,

Рут.

- Лека нощ, Фил — отговорих аз, обърнах се към прозореца и мислите ми полетяха натам, накъдето Филип ги беше отвял със спомена за мама. Видях я да идва до мен и да ме целува. Гледахме към звездите и тя ми разказваше чудни истории. Заспах и сънувах как тя с Филип тръгват нанякъде. Когато се опитах да ги стигна, видях, че краката ми не могат да се помръднат.

ПЛАНОВЕ ЗА ВАКАНЦИЯТА

Изминаха 2 години. Бях вече на 9 и половина години, а Филип — на 11. Беше дошъл първият ден на пролетната ваканция. Рано сутринта, в 6.30, Филип се шмугна в стаята ми и се покатери на леглото, което беше до отворения прозорец. Двамата облегнахме лакти на перваза и започнахме да кроим планове.

Тази пролет бяхме полудели от една страст: да наблюдаваме птиците. В един албум вписвахме различните видове птици, които срещахме и техните особености: пеене, строеж на гнездо, навици. Филип облече албума; неговите записки бяха чисти, красиви и точни. Аз рисувах яйцата, които имаха различните птици — но моите рисунки не бяха особено точни.

Съкровеното желание на Филип бе да има фотоапарат. «Ех, ако можех просто да снимам това гнездо! - въздишаше той. — Сигурно бих могъл да стана природоизследовател; може би моята книга ще бъде отпечатана!»

Но и най-евтиният апарат струваше луди пари, а нашите спестявания бяха незначителни, макар че от седмици събирахме джобните си пари. Ние пъхахме парите в юргана и ги брояхме десетки пъти — да не би да са достатъчно. Филип страдаше.

- Аз ще завърша училище, докато успея да си купя апарат — пъшкаше той. — Ех, ако можехме да спечелим нещо, Рут...

Ние гледахме унило към градината и си блъскахме главите да измислим нещо, но напразно. Надолу в равнината април беше разпукал пъпките на овощките и едно бяло разпенено море се простираше в далечината. Сливовите дръвчета, бели и дъхави, изглеждаха като скъпа тъкан. Между стволите снопове от иглика блестяха на слънцето. Аз гледах към моите хълмове, но те бяха обвити в пролетна омара. Изведнъж усетих как тялото на Филип се изопна. Той се подаде наполовина от прозореца.

- Дърволазка — прошепна той. — Там, на сливата.

И аз се надвесих на прозореца. Заедно наблюдавахме дребната, красива птичка, която ситнеше по стъблото и почистваше кората от насекоми. Филип бе цял очи и слух и наблюдаваше и най-малкото движение на птичката. Накрая тя разпери криле и изчезна зад ъгъла. Филип мигновено извади молива и бележника и пет минути съсредоточено я описва.

- Рут — живо каза той, вдигайки очи от албума си.

- Днес ще отидем рано в гората и ще имаме много време. Снощи измислих нещо: като природоизследователи трябва да имаме щаб. Трябва да си построим колиба, където да се запасим с моливи, хартия и провизии, вместо постоянно да ги носим с нас. Цялата ваканция ще мине в гората. Трябва да се измъкнем от рано, преди леля да е усетила какво ще правим!

От възбуда се търкулнах от леглото.

- Великолепно! — извиках. — Ние ще прекараме ваканцията толкова хубаво. Ще бъда добра като ангел, за да не забележи леля нищо и да не ме следи. Ще измета дневната, ще обърша праха и ще се измъкна преди тя да е усетила. И когато ни пита къде сме били, ще кажем, че сме събирали дърва — ние ще донесем наистина малко дърва. Не разбирам защо трябва да работим през ваканцията. Знам какво да направя: бързо ще се облека, ще ида да помогна на леля за закуската. Тя ще си помисли, че съм станала страшно добра.

Бързо се облякох и слязох в кухнята при леля — сресана и с чиста престилка.

- Мога ли да ти помогна нещо, лельо? — запитах решително.

- Станах по-рано, защото мисля, че ще съм ти нужна.

Понеже бях прословута с успиването си, леля ме погледна учудено.

- Благодаря, Рут! — отговори приветливо тя, мъчейки се да скрие удивлението си. — Ще се радвам, ако сложиш покривката.

Всичко вървеше гладко. С Филип излапахме закуската си и, изгарящи от нетърпение изчакахме чичо Петър и леля Маргрет да изпият бавно кафето си, и да обсъдят програмата си за деня. Чичо стана от масата, а леля се обърна към нас.

- Какъв е вашият план? — попита тя.

Филип имаше готов отговор.

- Ще отидем в гората да съберем дърва, лельо — каза той с достойния си за любов глас.

- Добре — каза малко неуверено леля. — Но имайте предвид, че преди обяд се нуждаем от помощта ви. Рут е достатъчно голяма, за да ми помага в домакинството. Тя ще измие най-напред съдовете, после ще подреди дневната, а след това ще видим.

Когато искам, мога да бъда много пъргава. За удивително късо време измих съдовете. След това изметох дневната. С бясна бързина обиколих под линолеума с парцала, а после избърсах мебелите. Лопата за боклук не видях, но се справих: сметох всичко на куп и го пхнах под килима. Измъкнах се на пръсти и светкавично се озовах навън.

Да си свободен в една априлска утрин, когато слънцето сияе, птиците ликуват и агнетата бляят — какво блаженство! Като вихрушка се втурнах зад къщата, където ме чакаше Филип.

- Нима свърши? — ме попита той изненадан.

- Да, а ти?

Не — отговори той. — Аз трябва да нацепя тези клони, после да ги вържа на снопи, а за това ще ми е нужна цяла вечност.

Ах — извиках аз, — ние не можем да чакаме. Ти си направил достатъчно от тези глупави снопи. Никой не може да направи сметка, че не си нацепил всичките дърва!

И преди добросъвестният ми брат да каже нещо, нахвърлях ненацепените клони в един трап и ги зарих с шума.

- И помисли си — крещях аз, подскачайки като луда наоколо — колко бързо ще намерим дърва, когато ни пратят!

Хукнах по овощната градина из свежата трева, изпъстрена от иглики. Шмугнах се като невестулка в една пролука на трънака, а след мен и Филип.

Тази пролука беше пазена от нас в строга тайна. Леля можеше да наблюдава от кухненския прозорец градинската порта и така да знае кога влизаме и излизаме. Но ние бяхме направили пролуката в трънака зад кокошарника, за да можем да влизаме и излизаме незабелязано. Надвисналите клони я правеха незабележима. От нея се излизаше на една ливада, граничеща с пътя към любимата гора.

Попадайки на пътя, аз се разкрещях и заподскачах на воля. Какво удоволствие е да живееш в такава утрин! Филип ме следваше, само че по-тихо. Той спираше от време

на време, за да се послушва. Но аз хич не го изчаках — пролетта разгорещаваше кръвта ми. Навярно с виковете си разпъждах всички птици, преди той да ги доближи.

С един скок преминах през вратата към една ливада. За момент се спрях да погледам как една овца се грижи за своите дългокраки агънца, които като мен лудуваха из паричките.

Докато стоях и гледах, едно агънце ме забеляза и ме приближи. То имаше черно носле и черни крачка. Коленичих в тревата и протегнах ръце. Агнето веднага дойде при мен и започна да ме ближе с топлия си и влажен език.

- Филип — извиках аз — виж колко е весело!

Той дойде до мен и коленичи в тревата. Агнето заблizza и него. На вратата се показа стар овчар, който добродушно се усмихна на гледката.

- Това агне е сираче — обясни ни той. — То не се страхува от никого. Другите овце се плашат, но то върви право по пътя си. Малкият обесник има винаги по някоя глупост в главата си.

В този миг агнето скочи от ръцете ми и се спусна към вратата. Старецът се протегна и го взе в прегръдките си. Вече познава гласа ми, нали? — усмихна се той и подкара овцете. Този овчар е нов — забелязах аз. — За пръв път го виждам.

- И аз — отговори Филип. — Но нямаме време за губене. Да вървим!

Той скочи и ние потеглихме по пътя. След малко бяхме вече в «нашата гора».

ИНДИАНСКАТА КОЛИБА

Чудна беше тази наша гора! Анемониите като звездички надзъртаха изпод храстите, теменужките образуваха сини килимчета по поляните, навред стърчаха дългите стебла на зюмбюлите. Слънчевите лъчи падаха косо през дъбовите клони и осветляваха склонове и долини, където крехките киселици се показваха иззад шумата, а отгоре катерички и птици шетаха забързано.

Филип и аз се отклонихме от пътеката и се втурнахме през младата горичка, където ластарите на орловите нокти се преплитаха от дърво на дърво. Спряхме да се огледаме. Филип седна на мекия мъх, а аз клекнах до него.

- Тук ще разположим главната си квартира — обяви той. — Това е отличен изходен пункт за по-нататъшни експедиции.

Филип обичаше дългите думи и често четеше вестници, за да научава нови, но не винаги ги разбираше.

- Какво смяташ да правим? — попитах го аз.

- Ще построим вигвам, индианска колиба — обясни той.

- Виждаш ли оная дива круша? Тя ще ни послужи като централна опора. Сега ще потърсим клони и ще ги наредим в кръг около нея, плътно един до друг. После ще запълним процепите с орлов нокът и ще оставим един отвор за влизане. Пода ще покрием с папрат и мъх, за да стане меко и удобно. Много лесно можем да си направим скривалище: в средата ще изкопаем дупка, ще я иззидаме с клони и камъни, и ще скрием вътре припасите си. Отгоре ще покрием с папрат, така че нищо да не се вижда.

Хвърлихме се въодушежено в работа. Целия предобед мъкнахме сухи клони и с джобното ножче на Филип ги подстригахме като колове. Скоро скелетът на нашата колиба бе готов.

Необходими ни бяха няколко дни, за да довършим делото си. Всяка сутрин претупвах домакинската си работа и хуквахме в гората. С всяка сутрин купчинката боклук под килима ставаше все по-голяма. Но понеже леля Маргрет скоро бе правила пролетно почистване, моята небрежност не биеше на очи.

О, тия утрини в гората! Рядко се събирахме с Филип. Всеки имаше свои пътища и свои идеи. Средахме се, прегърнали големи наръчи папрат и вейки. Всеки намираше по някое съкровище, по своему се наслаждаваше на труда и преживяванията си споделяхме при завръщането към дома.

Най-важната находка на Филип бе гнездото на един синигер. Видях го да клечи неподвижно в едно трапче, загледан в отсрещния глог. Той ме бутна да легна до него на земята.

- Синигер! — прошепна брат ми. — Храни малките. Скоро ще се върне.

Докато още говореше, се чу пърхане на крила и малката майка кацна в гнездото с червей в човката. Можем да си представим какво пърхане на криле, каква врява цари в птичето гнездо по време на храна! Майката отново излетя.

- Ела бързо — скочи Филип. — Дай да надникнем в гнездото, докато не се е върнала.

Ние разгърнахме предпазливо клоните и видяхме гнездото — съвършено кръгло, плътно изплетено от косми и пръчици. Истинско чудо бе за нас как една толкова мъничка птичка може да си построи такъв съвършен дом. Докато гледахме, срещу нас се вирнаха няколко жълти човчици, издаващи тънко пищене. Но ние не бяхме червеи и трябваше да се дръпнем, за да не уплашим майката.

- Тя скоро ще долети — каза Филип. — Да лягаме на земята!

В следващите дни ние позаряхме строителството и се заехме с внимателни наблюдения. Малките от ден на ден заякваха, перушината им се съгъстяваше, чуруликането им ставаше по-високо и енергично.

Тези птици не бяха единствените ни съседни. Букът над колибата ни имаше един голям чатал. Един ден чух шумолене на големи крила. Една кафява сова прелетя близо край мен. Покатерих се веднага на дървото; като подплашена катеричка се хвърлях от клон на клон, надзъртайки във всяка кухня, бъркайки във всяка хралупа. Трудът ми не остана напразен — на тоя чатал, в люлка от слама и пухести, кафяви пера, лежеше снежнобяло яйце, още топло от майката.

Смъкнах се малко по-надолу, за да не изплаша майката и седнах на един дебел клон. Каква великолепна гледка се разкриваше тук! Склоновете отгатък гората бяха сини от зюмбюли, през зеленото було на младата трева проблясваха жълтите пламъчета на блатничето. Бях неземно щастлива. Тогава видях Филип. Той приближаваше бавно между дърветата със сноп папрат в ръце; изглеждаше съвсем малък.

- Фил — извиках аз, — ела при мен!

Той моментално беше горе. Пълни с блаженство ние се наслаждавахме на красотата. Но скоро видяхме, че совата е кацнала на съседния бук и гневно ни гледа с жълтите си очи. Решихме да слезем на земята. Тя веднага разпери големите си криле и отлетя в гнездото си. Пъхнахме се в колибата, легнахме си и заговорихме за совата.

Една седмица всичко вървеше добре. Нямахме изгледи леля да посегне на свободата ни. Понякога забелязвах, че тя изглежда много уморена, но си казвах, че това не ме засяга. Ваканцията принадлежи на мен и аз можех да я прекарам според вкуса си. Домакинската работа не ме интересуваше. И затова ми стана много неприятно, когато една сутрин леля ме спря тъкмо когато се канех да изчезвам и ме попита къде отивам.

- Навън, с Филип — отговорих аз и се дръпнах от здравата й ръка. — Аз си свърших работата, честна дума, лельо Маргрет. Моля те, пусни ме, Филип ме чака вън.

- Е, какво пък — възрази леля, без да й трепне окото, — Филип днес може да излезе и сам. Ти ми трябваш, Рут. Тази сутрин имам голямо пране и ти можеш да ми помогнеш при простирането. И без това е време да поработиш повече.

Тропнах с крак и се намръщих така, както само аз мога.

- Но аз исках именно днес да изляза!

Леля ме раздруса за рамото.

- Ти можеш веднъж за разнообразие да направиш това, което иска някой друг! — отговори тя. — И ако не искаш да го сториш, ще се наложи да останеш в къщи и следобед. Ти ставаш от ден на ден по-лоша и себелюбива. Колкото по-рано се стегнеш, толкова по-добре за теб.

Тя влезе в кухнята и ща — не ща — трябваше да я последвам. Бях разярена. Какъв късмет! Може би днес совата ще измъти, а аз няма да бъда! Синигерчетата сигурно ще напуснат гнездото си — и Филип ще види всичко това! Каква несправедливост! В тоя момент аз проклинах леля и се заричах по никакъв начин да не ѝ помагам, а да се държа колкото може по-лошо. Тогава тя ще съжалява, че ме е задържала. Но моите мисли бяха прекъснати от силното хлопване на задната врата. Оттам се показа Филип, който бе помагал на чичо Петър в градината и беше запъхтян и разчорлен.

- Ще тръгваш ли, Рут? — запита той.

- Не, тя няма да дойде — отговори сухо леля вместо мен. — За разнообразие тя ще направи поне веднъж нещо полезно. Върви и играй днес сам, Филип. Ако се държи прилично, ще дойде следобед с теб.

Двете прекарахме един жалък предиобед. Правих сърдити гримаси и изливах яростта си върху прането. Проклинах, прозявах се, ритях краката на масата, гледах с унищожителен поглед леля си в гърба. Но тя си работеше съсредоточено над коритото и се правеше, че не ме забелязва. Нищо не ме ядосваше повече от пренебрежението ѝ. Та за какво да се цупя, когато никой не ме гледа?!

Все пак успях да накарам леля да ме забележи. Тя ми заповяда да взема един леген, пълен с чисти носни кърпи и да ги простра. Аз наистина нямах намерение да хвърлям легена на земята, но в стремежа си да трасна колкото може по-силно вратата, го изтървах и кърпичките се натъркаляха по разкаляната от снощния дъжд земя.

Леля много се ядоса. Уверена бях, че изпитва силно желание да ме пипне за ушите, защото видях как стиска ръцете си една в друга. С ясни думи тя ми разкри цялата истина за мен: че вместо помощник съм ѝ била тежест и че сега цяла седмица, всяка сутрин ще стоя в къщи и ще помагам — дано с това се науча да бъда поне малко по-приветлива и готова за помощ. Тя изтъкна моето себелюбие и ме увери, че ще бъда едно чудовищно разочарование за майка си.

Тропнах с крак, преглътнах сълзите и с гордо вдигната глава излязох през вратата. Бях изгубила сутрините на цяла седмица, но все пак до обед има цял час. Тръгнах да посрещна Филип.

Беше тиха, топла утрин. Небето още бе облачно. Свеж и тръпчив дъх на земя изпълваше въздуха. Цветята отново изправяха главички, птиците пееха, изпълнени с радост. Всичко излъчваше мир. Само аз с гневните си мисли и сърдито лице правех изключение. Този факт ме порази с такава сила, че се спрях и се огледах наоколо. Видях как дърветата стоят на поста си и изпълняват предназначението си без шум и каране. Всяко листо по съвършен начин се вплиташе в общата хармония. Всяка пъпка се разтваряше като малко чудо. Никъде не се виждаше противоречие, ненужно бързане — само мир и благодатен труд. Този мир се вля в мен и няколко минути размишлявах колко съвършен би бил животът, ако можех да стана добра. Рядко ми се искаше да съм добра, но в този миг го желяех горещо и от цяло сърце. Исках да съм послушна, щастлива и полезна, в хармония с чудното Божие творение. Желяех го така горещо, че склупих ръце и прошепнах: «Искам да съм добра! Не искам да съм повече опърничава и себелюбива! О, защо не мога да съм по-добра!»

Моите думи изглеждаха глас в пустиня, защото още не знаех нищо за Оня, Който е бил съвсем близо до мен и с удоволствие би ми помогнал да стана по-добра.

За мен Той бе просто един човек, живял отдавна на земята, за Когото бях слушала в църква. След малко скочих и тръгнах.

«Никога няма да бъда добра — мърморех си аз. — Винаги ще бъда противна и своеволна, и никой няма да ме обича.»

Намерих Филип извън себе си от щастие. Моето отсъствие ни най-малко не му бе попречило.

- Видях разчупването на яйцето — извика той. — Качих се горе, когато майката отлетя. Видях черупката разчупена и кожата на яйцето мърдаше. Не посмях да остана от страх да не би малките да изстинат и умрат. Сега майката е горе и ги топли. Няма да се качваме, за да не я изплашим.

Но и без това беше късно, трябваше да се връщаме за обед. По пътя разказах на Филип за моята сутрин. Той беше мил и съчувствителен и ме успокои, въпреки че не заслужавах това. След това тактично спря да говори за злополучната сутрин и започнахме да обсъждаме плана за следобеда.

ТЕРИ

Три дни по-късно ние преживяхме първото си приключение за ваканцията и спечелихме нов приятел. Това стана така.

Колибата вече бе готова. Скривалището бе толкова добре направено, че изобщо не се забелязваше. То бе заредено със запаси от храна и други необходими неща за нашите изследвания.

Синигерите бяха вече отлетели. Ние успяхме да видим първия им несигурен полет и падането им върху мъха, откъдето те с все сила викаха към майката за помощ. Бързо заякнаха и малките сови. Те приличаха на кълбо от мек, сив пух със закривена човка и кръгли, жълти очи, и ни се струваше, че не биха имали нищо против, ако ги вземем в ръце. Намерихме и други гнезда: на косове, на дроздове, на врабчета в храстите, а високо в клоните на върбите — гнездо на скорец. Посещавахме ги ежедневно и водехме дневник за хода на мътенето.

Следобедът бе хубав и ветровит. Вятърът се спускаше по склона и ни духаше в гърба. Колко приятно е да тичаш по вятъра! Носени от силата му, ние тичахме по целия път и очаквахме момента, когато ще се проснем в приятната хладина на колибата върху мъхестия килим. Но когато Филип бе наполовина влязъл в колибата, той изведнъж рязко се дръпна назад и с ококорени очи и драматичен глас прошепна:

- Колибата е заета!

- От кого? — попитах уплашено аз и отстъпих крачка назад.

- Не можах да видя, но ми се струва, че вътре има момче.

- Е — казах аз високо, — това е наша колиба и той трябва да я напусне!

Отвътре никой не отговори.

- Излез навън! — извика Филип заплашително.

- Да не би да е мъртвец? — предположих аз.

- Не — отговори Филип, — аз видях, че се мърда.

Последва дълга, напрегната тишина. Внезапно Филип се закиска.

- Май ще трябва пак да надникна вътре. Може би чува тежко.

Пълзешком и съвсем предпазливо Филип се приближи до входа. Вмъкна се наполовина в колибата. Тишината се поднови.

- Давай по-бързо! — насърчавах го аз отзад и от възбуда го държах за краката.

- Кой е и какво прави там?

- Ние просто се гледаме един друг — ме информира Филип и пак се закиска. — Както ти казах, момче е. Слушай, момче, колибата е наша и ние искаме да влезем вътре; разумно е да излезеш вън.

- Няма! — чу се отвътре глас.

- Тогава ще те изхвърля вън. — каза Филип добродушно.

- Но аз ще се вкопча в клоните и ще трябва да ме изнесеш заедно с колибата.

Отново мълчание. Съперниците се измерваха с очи. Аз треперех от нетърпение.

Пръв проговори Филип:

- Знам какво да направим. Ще направим дуел.

- Какво е това? — попита натрапникът, комуто тая дума явно не бе позната.

- Дуел — повтори Филип. — Това е сражение между двама скарани човека.

Който победи, печели спора. Ако аз победея, ти ще си вървиш. Ако победиш ти, ще ти отделим място в колибата.

Предложението изглежда се хареса на неканения гост, защото Филип се обърна настрана, за да му направи път. Колкото и раздражена да бях, в момента, когато лицето му се показва на изхода, то ми допадна и изпитах желание да се запознаем.

Вярвах, че Филип ще победи, но същевременно исках момчето да остане и да живее с нас. Харесвах го.

Беше малко момче, малко по-голям от мен и връстник на Филип. Дрехите му бяха окъсани и малки за ръста му. Но очите му бяха живи като на кос; слабото му лице бе мургаво като кестен и изпъстрено с лунички. Гъстата му коса падаше по лицето и приличаше на раздърпан сламен покрив. В ръцете си държеше огромна китка иглики. Положи ги грижливо на мъха и ми заповяда да не ги пипам, докато си «уреди сметките с този негодник».

Дуелът започна против всички правила. Момчето се нахвърли неочаквано върху Филип и го удари по брадата. Докато се усети и отговори, брат ми получи още един удар в ухото.

- Удари го, Фил — крещях аз отстрани и едва се сдържах да не се намеся.

Когато Филип се окопоти, започна напрегната борба. Той беше силен и упорит като вол, но момчето приличаше на невестулка. То се въртеше, преобръщаше, гърчеше; мускулите на мършавите му ръце се издуваха, а устните му бяха плътно стиснати.

Неканеният гост постепенно отпадна; Филип на свой ред му върна няколко яки удара. Аз наблюдавах борбата така, че замествах цяла галерия зрители. Момчето посегна към врата на Филип, но изведнъж рязко се хвърли в краката му, събори го по гръб и веднага седна на гърдите му, като започна да го УДря.

- Стига! — извика Филип. — Ти си победител.

- Победих те — изпъшка момчето, — но вашата глупава колиба не ми трябва.

Ще си построя по-хубава.

То взе цветята си и тръгна, но Филип го хвана за дрехите.

- Не си отивай! — помоли го той. — Ще ти дадем място в колибата, а по-нататък с удоволствие ще се боря с тебе пак.

- И аз — спря се момчето.

- Сега ще хапнем от запасния хляб, ела да хапнеш и ти — покани го Филип. — Има достатъчно място за тримата.

Наистина, не беше време за ядене, но и двамата искахме по някакъв начин да задържим госта. При думата «ядене» той се промени изцяло. Лицето му просветна и веднага се вмъкна в колибата; без да каже нито дума, протегна мръсните си ръце. Така усмихнат, със светнали очи, той изглеждаше истински красив.

Непознатият явно бе страшно гладен — никога не бях виждала човек да яде така бързо. Отворихме кесията със сандвичи; той без «моля» и «благодаря» се нахвърли върху тях. Докато ние изядохме по един, той бе довършил три. А ние не страдахме от липса на апетит! Когато и последната троха бе ометена и гладникът облиза хартията от мармалада, той въздъхна облекчено. Сега вече можем да се запознаем.

Легнахме по корем с опрени върху главите ръце. През мъха се долавяше лекия аромат на зюмбюла и приятно гъделичкаше ноздрите. Навън следобедното слънце изливаше златни лъчи върху дърветата. Вятърът свиреше във върховете им, но ние бяхме уютно скрити на тихо и топло.

- Как се казваш? — запита Филип.
- Тери — отговори момчето, дъвчейки сламка.
- На колко си години?
- През август ще навърша 11.
- Къде живееш?
- В къщата при потока, до село Вилденвалд.
- Имаш ли братя и сестри?
- Не, сам съм с мама.
- Къде е баща ти?
- Нямам баща.
- Какво ще правиш с тия цветя?
- Мама ги носи в града и ги продава.
- Винаги ти ли ги береш?
- Да, ако мога да избягам от училище.

За малко всички замълчаха. Хрумна ми една идея. Сложих ръка на рамото на Тери и го попитах:

- Искаш ли да видиш гнездо на сова?

Вместо отговор той посочи с ръка дървото:

- Имаш предвид гнездото на това дърво? Аз вече го огледах днес. Миналата година взех една малка сова от него и я опитомих. Остана почти два месеца при мен.

Бях малко засегната. Та това е нашето гнездо! Какво е правил този преди нас тук? Но Филип се обърна дружелюбно към него:

- Знаеш ли много гнезда? Тери ни погледна презрително.
- Мога да ви покажа всички гнезда в гората. Филип подскочи:

- Тогава хайде да тръгваме! Покажи ни ги всички! Тери се изправи бавно, огледа ни от глава до пети, сякаш преценяваше дали сме достойни за честта да ни покаже всички гнезда. После кимна с глава.

- Добре!

Тръгнахме из храсталака. Последва един зашеметяващ час на изтощително препускане, след което се чувствах като разбита — защото пред Тери не съществуваха никакви препятствия. Трябваше да нагазим до колене в едно блато, за да разгледаме изплетеното жилище на блатния цвъркач и да се катерим по непристъпни дървета, за да видим гнезда на врани. Бъркахме в хралупи на дървета, наблюдавахме излитане и кацане на птиците. Гората разкри тайните си и в този час ние научихме повече от всеки друг път. Слънцето залязваше, когато се отправихме към дома.

- Сбогом! — му казахме ние на раздяла. Нима ще изгубим този отличен водач и приятел?

- Ще дойдете ли пак? — попита Тери и ние облекчено въздъгнахме. От този момент Тери стана наш другар и — което бе по-важно — ни смяташе за свои другари.

ИЗГУБЕНОТО АГНЕ

По-нататък ние се срещаме с Тери почти всеки ден. Времето минаваше толкова бързо. Тери ни водеше през цялата местност и ни показваше най-тайнствени гнезда и дупки в земята. Научихме се да разпознаваме следите на животните, а също и различните птичи гласове и значението им. Той ни влачеше през блата и трънаци в търсене на ранни цветя и ни показва къде растат ранни орхидеи. Сякаш един нов свят на чудесата се разкри пред нас и ние обикнахме този, който ни въведе в изумителната симфония на горския свят. Досегашните приятели на Филип ме отбягваха; Тери не гледеше на мен с презрение, защото съм момиче, и то по-малко, а ме смяташе за равна.

Затова за тримата бе голямо разочарование, когато Филип си навехна крака при скачане от едно дърво и трябваше да лежи три дни в къщи.

Аз останах с него, за да го развлечам. От моя гледна точка постигнах напълно целта си, но леля ми бе докарана до ръба на отчаянието. Най-напред хванах една гъска, облякох я в дрешката на една кукла и я пуснах да отиде на гости на инвалида. След посещението я оставих на килима в трапезарията и после забравих за нея. А тя, клатушкайки се, решила да си върви на двора, но за беда срещнала леля, която никак не се зарадвала от срещата. Чухме сърдитото крякане на гъската, която с всички сили се хвърлила към вратата, а после я видяхме да пристъпва тежко по моравата с копринената си шапчица, която се смъкваше от едната страна към другата заедно с въртенето на главата.

След този инцидент играхме на войници. Застанахме в противоположни ъгли на стаята, снабдени с по една армия оловни войници и с топчета. Отначало ни беше много забавно да бомбардираме войниците с топчетата, но изведнъж ни хрумна, че котенцата от навеса за дърва могат да бъдат чудесна кавалерия. Веднага изскочих въвн и се върнах с четири пухкави, мъркащи, черни и пъстри котенца в ръце; пуснах ги на пода и те веднага се хвърлиха в различни посоки. Аз си избрах двете пъстри, а Филип — двете черни. Открехме огън по пехотата от оловни войници, а кавалерията премина в настъпление. Стана великолепа игра. Котенцата се вживяха в нея; те се хвърляха от всички страни под ударите на топчетата и подложиха войниците на ужасно клане. Филип и аз крещяхме от удоволствие, търчахме на четири крака да събираме мунициите си и да пленяваме кавалеристите. Котетата тичаха все по-бързо, играта се разгорещаваше, докато във връхния момент се чу издрънчаването на вазата с цветя, съборена от бясната кавалерия. Водата се разля по килима. В този момент бе трудно да преценим бедата; напротив, легнахме на пода и се загърчихме от смях. Естествено, точно тогава вратата се отвори и вътре влезе леля. Котенцата моментално се шмугнаха през отворената врата, а едно се хвърли в краката на леля и впи ноктите си в чорапа.

Не ми се иска да описвам това, което последва. За награда четирите котета бяха въдворени в килера за въглища, едно много сърдито момиче бе изгонено въвн от къщи, а Филип получи нареждане да не мърда от леглото. Седнах сърдита на една камара трупи. Каква несправедливост! Леля каза, че за всичко съм виновна само аз; а виновни бяхме и двамата с Филип. Наистина, аз донесох котетата, но идеята даде Филип. И изобщо защо да не бива да играем заедно? Толкова ми е неприятно да бъда сама. Мразех леля Маргрет. Та ако трезво помисли човек, аз въобще не бях виновна, а котетата. При тази мисъл си спомних мокрото коте, съборило вазата заедно с покривката и започнах да се кискам. Настроението ми се повдигна.

Станах и тръгнах през момините сълзи, които бяха нацъфтяли край дуvara. Вдъхвах дълбоко аромата им. Стана ми приятно. Въпреки всичко добре е да си въвн в един слънчев пролетен ден, макар и сам. Можех да отида в гората и да чакам Тери. Промъкнах се през пролуката в плета и зашляпах по пътя.

Пролетта настъпваше неудържимо. Скоро тя щеше да премине в ранно лято. Полето, по което пасяха агнета, бе жълто от глухарчета. Повечето агнета приличаха вече на млади овце. До мен достигаше тънкото им блеене, а после и niskия, гърлен отговор на майката. Спрях се, за да си изплета венче от глухарчета. Замислих се какво бих могла да сторя за онова малко, тъжно агънце без майка, което в първия ден на ваканцията ме бе лизало по лицето.

Не навлязох в гъсталака, защото в началото на гората слънцето припичаше приятно, а и исках да бера цветя. Младият папрат бързо избуяваше и вече скриваше зюмбюлите. Фия се катереше нагоре, орхидеите и лазаркинята се показваха по поляните. Разкарвах се безцелно и мечтаех за Филип, за Тери, за мама, за гнездата и далечните хълмове, за колибата — докато забравих къде съм и се сепнах от съвсем близък мъжки глас. Обърнах се бързо и веднага разбрах, че повикът не се отнася до мен, защото човекът бе с гръб към мен и се отдалечаваше в гъсталака. Познах го от пръв поглед — това бе овчарят, който бе взел в прегръдките си осиротялото агне.

Направих така, че да ме забележи. Овчарят се обърна с приветливо лице към мен.

- Я виж ти! — извика той. — Това е малката, която последна игра с агънцето. И сега се появява точно навреме. Едно от агнетата е избягало. Сигурен съм, че се е закачило някъде из храстите, но не съм го забелязал. Ще ни помогнеш ли да го намерим?

Съгласих се с радост. Приятен ми беше този възрастен човек с бяла коса и червендалесто лице и бях сигурна, че и той ме харесва. Разговорът едва бе почнал, а се чувствахме вече като стари приятели.

- Защо е избягало агнето — попитах го аз, докато ровехме из храсталака и преглеждахме хралупи и падини.

- Хм, виждаш ли — отговори ми възрастният човек с усмивка, — струва ми се че то прави точно като нас. То върви с мерак по своя път и ето, че се е намерило на тясно, бедното хашлаче.

- Сигурно то сега страда — казах аз. — Сигурно много иска да се измъкне от храсталака и да е на своята ливада.

- Да — замислено кимна с глава старецът. — Много тръни и храсталаци са нужни на агънцата, за да научат, че техният път не е най-добрият. Сигурно сърцето му се къса от копнеж по стадото. Ех, само да го намеря...

- Как ли ще се зарадва, като ни види! — продължих аз мислите му. — О, колко искам да го намерим! Сигурно е страшно уморено и гладно. Пригответе ли му нещо за ядене?

Той бръкна в джоба си и измъкна едно шише.

- Ще видиш как преди да го взема в ръцете си, ще пхне муцунката си в джоба ми. То знае, че не съм го забравил.

Овчарят тихо се засмя. Продължихме навътре.

- Далечно е отишло — забелязах аз.

- Наистина — отговори старецът. — Но аз ще го намеря. Не ми се е случвало да не намеря своя овца. Винаги чувам блеенето им.

- Колко най-дълго ви се е налагало да търсите?

- Близо цяла нощ. Но то беше в една буря, когато от вятъра и гръмотевиците не можех да чуя блеенето. Овцата се бе заплела в една къпина. Намерих я чак рано сутринта с фенер — полумъртва от студ, глад и изтощение.

- И какво направихте?

- Какво ли? Ами измъкнах я от тръните, завих я с наметката си и я върнах в кошарата. Беше полу-обезумяла от напрежение, но когато почувства прегръдката ми, се успокои като спящо дете. Тя знаеше, че вече всичко е наред.

Тъкмо щях да задам друг въпрос, когато овчарят изведнъж вдигна ръка и спря, напрягайки слух.

- Аз не бях чула нищо, но неговият остър слух беше дочул звук, приличащ на блеене.

- Трябва да е там, в оня храсталак — каза старецът и тръгна направо.

Когато видях агнето, се удивих как едно толкова малко създание може да влезе толкова навътре в плетеницата от безброй клони и бодили. Загатка бе за мен и това как мислеше овчарят да стигне до него. Но ние се заловихме за работа, като разчепквахме клонците. Докато се трудеше, моят познат говореше нежно и успокоително на агнето, както майка успокоява уплашеното си дете. Агнето не разбираше думите, но познаваше гласа. То усещаше, че е обичано, търсено и намерено; на милувката на добрите думи то отвръщаше с безпомощни усилия и блеене. Накрая издаде последен звук и легна в спокойно очакване.

Дълго време бе необходимо, за да стигнем до беглеца. Следях как овчарят търпеливо се провира крачка по крачка. Когато най-сетне стигна целта, ръцете му бяха съвсем изподрани и окървавени — но той не забелязваше това. Притисна треперящото животинче до себе си и го остави да завре муцунка в джоба му.

- Да си вървим ли? — прошепна той и закачливо повдигна малката влажна, изпоцапана главичка към своята глава.

- Бе-е-е! — отговори агнето и пак пхна носле в джоба. Овчарят извади шишето и агнето започна лакомо да дърпа биберона. Скоро шишето бе празно. Сито и доволно, то положи глава на рамото на господаря си.

Вървахме мълчаливо назад. Ръката ми бе в едрата десница на моя спътник; агнето също бе приютено в него. А той изглеждаше дълбоко замислен и щастлив. Искях да разбера какво мисли, но не смеех да го безпокоя. Крачех тихо до него.

Когато стигнахме ливадата, слънцето бе залязло и небето приличаше на розовочервена мида. Сложихме агнето до неговите другарчета. То проблея доволно и скоро заспа дълбоко.

- Трябва да си ходя — казах аз. — Благодаря ви за хубавото приключение и се надявам скоро пак да се видим.

Но старецът ме дръпна до себе си на дървената пейка пред кошарата.

- Преди да си тръгнеш, моето момиче — каза той, — ще ти разкажа за една друга овца, която също се бе изгубила.

Той извади от джоба си един малък Нов Завет и отвори на Лука 15 глава. Започна да чете с бавен, замислен глас.

Бях слушала тази история, но не ми се беше видяла интересна. Но тази вечер бе друго. На фона на меката, сочна ливада, на дългите вечерни сенки, на червеното небе и спящото стадо тя звучеше с необикновена сила.

«И когато я намери, вдигна я на раменете си радостен. И като си дойде у дома, свика приятелите си и съседите си и им каза: Радвайте се с мен, че си намерих изгубената овца. Казвам ви, че също така ще има по-голяма радост на небето за един грешник, който се кае.»

Той затвори книжката и ме погледна.

- Лека нощ, моето момиче!

- Лека нощ! — отговорих аз. — И благодаря много! Бавно потеглих към къщи по изпъстрената с цветя ливада.

ГЕНИАЛНАТА ИДЕЯ

Не разказах на Филип нищо за овчаря и най-малко края на случката, защото се страхувах, че той ще се смее. А и не можех да го сторя. Освен това на следващия ден бях забравила всичко, защото ме осени една гениална идея. А когато имам такава идея, нищо не може да ме спре в осъществяването ѝ. Ето какво стана:

Тази сутрин Филип се разтъркваше из градината, защото не беше още в състояние да отиде до гората. Бяхме изиграли всички познати игри и сега лежахме под една ябълка в градината, като се чудехме какво да правим. Понеже нищо свястно не ни идеше на ума, ние просто си бърбяхме. Филип започна да говори пак за своя албум.

- Той ще става все по-дебел – уверяваше ме брат ми – и ще бъде пълен с важни данни за птиците. Обаче се нуждае от фотоапарат, за да приложи снимки. Но има да чакам за него години. Помисли само каква чудна снимка можехме да направим на малките сови или на синигерите, наредени в една редица по глога.

- Не се отчайвай – успокоявах го аз. - Сега имаме малко повече пари отколкото когато ги броехме за последен път. Вървим напред.

- Да, но баавно – изпъшка Филип. - Скоро ще израстна и ще ме пратят в интернат и тогава няма да имам време за фотография. Ако можех да убедя леля да ми разреши да работя през ваканцията като раздавач...

Замислих се над това и изведнъж се извъртях към Филип и го тупнах с юмрук по гърба.

- Фил! Дойде ми фантастична идея!

- Каква идея? - недоверчиво ме погледна той. Моите страшни идеи обикновено имаха лош край и носеха наказания.

- Този път идеята е наистина добра! - уверих го аз. - И леля не ще разбере нищо. Ще берем цветя и като майката на Тери ще ги продаваме. Кажи не е ли добра, Фил, а! Кажи!

Филип още не се палеше.

- Но това няма да се хареса на майката на Тери – възрази той. - Ако хората купуват нашите цветя, нейните ще останат и тя ще печели по-малко.

- Ние няма да продаваме на едно и също място – не се предавах аз. - Тя продава по улиците на града. А ние ще хлопаме по вратите на къщите; при това ще се преоблечем така, че да приличаме на цигани.

Очите на Филип пламнаха. Идеята ми го зарази. Знаех, че това рано или късно ще стане.

- Ще ходим в големите къщи на хълма, които имат широки алеи и тежки железни врати. Ще облечем най-старите си дрехи, ще позацапаме лицата си и ще обуем скъсани обувки, за да приличаме на циганчета. Ти ще си вържеш червена забрадка. Ще спечелим маса пари! Да вървим!

Скочих моментално. Но се сетих за крака на Филип и се опитах да обуздам нетърпението си:

- Но ти още не можеш да ходиш. Но, всъщност, ако търговията не върви, не е лошо да понакуцваш. Хората ще се смият над теб. Можем да казваме:

«Дайте на бедния, хром просяк» и да протягаме една шапка. Можеш да вържеш бяла кърпа на коляното си и да гледаш все в нея, сякаш те боли ужасно. Само дано аз не се разсмея.

Напуши ме смях от тези брътвежи.

На другия ден кракът на Филип бе по-добре. Станахме рано и отидохме в гората, като взехме една голяма кошница. Смятахме сутринта да берем цветя, а следобед да ги

продаваме. Нямахме представа каква цена да определим и това ни безпокоеше доста, но бяхме уверени в успеха.

- Къде ще вървим сега? — попитах аз Филип, когато стигнахме до ливадата.

- Към блатото долу — отговори той. — Ще наберем иглика. Там има и късна вълница; също вале-риана е покарал. Може би ще намерим и няколко орхидеи, които да набодем между игликите. Те ще си подхождат добре.

- Можем да прибавим няколко разцъфтяли черешови клонки — допълних аз. — А също стръкчета киселица и теменужки за малки вази. Тях ще продаваме на хора, които не искат големи букети. О, Фил, колко весело ще бъде!

Затичахме надолу по стръмния път към малката ливада. Спрях се до един увиснал от цвят напреко на пътя черешов клон, за да накърша няколко вейки, а Филип се запъти да ми помогне. Но той се спря замаян от чистото, бяло великолепие.

- Не е ли прекрасно! — прошепна той. — Също като прясно натрупал сняг...

- Да — отговорих равнодушно. — Помогни ми да кърша, не мога сама.

- Не е ли жалко да се наруши това чудо? — отмина Филип, без да ме чуе. — След няколко дни белите листенца ще паднат на земята, посивели и мръсни. И изобщо всичко красиво е така преходно...

- А после ще роди диви череша — раздразнено го прекъснах аз. — Престани да се пулиш нагоре! Глупаво е да си блъскаш главата над тия философии. Върви и бери цветя!

Филип се наведе послушно и започна да събира големи, тъмносини теменужки. Но мислите не го напускаха. Бях малко ядосана, защото не обичах да го виждам в меланхолично настроение. Но напук на желанието ми да ги забравя, думите му още звучаха в ушите ми: «Всичко красиво е така преходно...»

Той имаше право. Всички противни неща като караниците с леля постоянно се повтаряха. Макар, че те се забравяха за кратко, но се знаеше, че пак ще дойдат. А приятните неща — ваканцията, красивите цветя, залезите, пеещите птици — отминават или умират, като оставят тъга след себе си. Сигурно ще дойдат други такива и ще ги сменят. Но те не могат да отмахнат тъгата по отминалото...

- Но нищо де! — гласно се обърнах към Филип.

- Какво нищо? — попита ме той. Бе видял една сойка и с това забрави всичко.

- Красивото — поясних аз съвсем мъгляво.

Ах, да — каза Филип. — Няма значение, винаги идва нещо ново. Забележи, че сойката си изплита дълбоко гнездо.

Бяхме вече достигнали до блатото и насочихме вниманието си към цветята. Цялата сутрин мина в усърдно бране. Кошницата се напълни. Вътре лежаха китки иглика, яркочервени орхидеи, бяла ла-заркия. Лъчезарната жълтевина на глухарчето се смекчаваше от мечата стъпка. Между вълницата набодохме стръкчета валериана и хубави треви. Черешовите клонки оставихме сами в букет, защото снежната им белота действуваше съвършено. Аз грижливо ги пазех през целия път, докато Филип влачеше пълната кошница. Скрихме цветята в овощната градина и се прибрахме да обядваме.

Филип излапа обяда си с ужасна бързина, така че леля го погледна учудено. Нашата припряност й се видя подозрителна.

- Филип — каза тя доста остро, — мисля, че трябва да дадеш следобед почивка на крака си. Сутринта се наскита.

Филип я погледна с умоляващи очи.

- Но, лельо — успокои я той най-учтиво, — почти цялата сутрин лежах; ходих само до блатото и там почивах. Освен това — допълни брат ми с авторитетен глас, — смятам, че движението е полезно за него, за да не губи пъргавината си. Аз

възнамерявам точно обратното: следобед да го раздвижа колкото може повече. Както винаги, той успя да се наложи.

- Е добре — омекна тя, — но не го преуморявай.

И не се бутайте много-много в това бласто. Погледни на какво приличат обувките на сестра ти!

Филип погледна обувките ми и въздъхна. Той, естествено, бе взел мерки да смени своите обувки и така да се яви пред леля си. А аз както винаги забравих да направя същото. Помислих си с известна горчивина колко добре би било, ако имам характера на Филип...

Леля отиде в кухнята да мие чиниите. Тя не ме повика да ѝ помагам, а пък и аз не предложих услугите си. Винаги имам куп извинения в такива случаи.

С излизането на леля се хвърлихме към стълбата. Разроших косите си и се забрадих с индийската кърпа, която бе изпратена от мама. Завързах си една мръсна престилка. Обувките ми бяха вече готови за целта. Изглеждах съвсем като малка скитница. В тон с мен бе и Филип.

- Само да не ни види леля — прошепна той. — Ще припадне от ужас! Да се измъкваме през плета!

С големи усилия се изкачихме към богаташките къщи, защото денят бе горещ, а кошницата — тежка. Филип чувстваше болки в крака, но не им обръщаше внимание. Само едно ни смущаваше: цветята ни изглеждаха така оклюмани. Би трябвало да ги оставим една нощ във вода, но откъде търпение за това...

Щом наближихме първата голяма желязна ограда, въпреки нетърпението си забавихме крачка.

- Какво ще викаш сега? — доста неспокойно ме запита Филип.

- Аз? Не, ти по-добре ще свършиш тази работа.

Пък може въобще да не стане нужда да викаме — размечта се брат ми. — Може би сега ще излезе някой и като види тези хубави цветя, ще ги купи всичките.

Тази възможност ни ободри. Крачката ни стана по-твърда.

- Къде ще звъним? — запитах аз. — На главния или на задния вход?

- Мисля, че на задния — отговори Филип. — Не забравяй, че ние сме цигани.

Натиснахме звънеца и се отдръпнахме сепнати. Какво ли ще стане... Почти веднага се показа млада прислужница с накъдрена коса, силно ухаеща на парфюм.

- Какво желаете? — късо ни попита тя.

Всичко стана така бързо, че не можахме да се опомним. Спогледахме се уплашено. Напуши ни смях. Та аз не можех да проговоря! С разтреперани рамене се обърнах към Филип за помощ, но видях, че брат ми изглежда не по-добре от мен. Той извади носната си кърпа и направи опит да се изсекне. Излезе нещо средно между мучене и грухтене; това още повече ме разстрои. По бузите ми се стекоха сълзи. Обърнах гръб на прислужницата.

- Какво желаете? — още веднъж ни попита тя, но вече доста гневно. Филип ѝ обясни с треперящ глас:

- Желаете ли да си купите цветя?

- Ха! За какво ми са вашите цветя! Не видяхте ли каква градина има тук! На всичко отгоре цветята ви са съвсем увяхнали.

- О, вие веднага ще ги потопите във вода... — намесих се аз. Но в този миг вратата се трясна под носовете ни.

Обърсах сълзите си с крайчеца на престилката и поехме обратно. От двете страни на пътеката грееха цели купове момина сълза и жълт шибой, на които от вълнение не бяхме обърнали внимание на идване. Избухнахме в смях. Тази

прислужница с огненочервените си устни и помпозна прическа представляваше доста забавна гледка. Какво пък! По-нататък ще имаме по-добър успех!

- Стигнахме до друга къща, която не изглеждаше толкова внушителна. Градината ѝ бе по-малка и пътната врата се виждаше от улицата. Спряхме се, за да прочетем надписа, закачен на вратата. С дебели и големи букви бе написано:

ПРОСЕНЕТО И АМБУЛАНТНАТА ТЪРГОВИЯ ЗАБРАНЕНИ!

- Какво е това амбулантна търговия? — попитах аз.

- Не знам точно — отговори Филип. — Във всеки случай не става дума за такива като нас.

Като хора, които знаят какво искат, се запътихме към вратата.

- Каквото и да става този път не бива да се стъписваме — нареди Филип. — Няма да се поглеждаме, ще говорим бързо и уверено, и всичко ще бъде добре.

Изглежда трябва да звъним на главния вход, защото дамите и господата ще са по-мили от прислужничките!

Изкачихме се по каменно стълбище и аз натиснах продължително звънеца. Звукът беше толкова силен, че Филип запуши ушите си и пребледня. Такъв шум в тихия следобед! Спогледахме се тревожно. В този миг вратата се отвори. Една стара дама с очила и вдървено тяло застана на прага; в погледа ѝ не се четеше особено задоволство.

- Набрали сме цветя — каза Филип.

- Предлагаме Ви да си купите — продължих аз.

- Съвсем евтини са увери брат ми.

- Може да платите колкото желаете — добавих.

- Изглеждат малко увяхнали — призна Филип.

- Но ще се освежат веднага, щом ги поставите във вода — обясних аз.

- Защото те са наистина скоро набрани — увери Филип.

- Брали сме ги тази сутрин — уточних аз.

Докато траеше тази словесна канонада, старата дама ни гледаше с нарастващо възмущение. Тя не обърна никакво внимание на увяхналия букет, който тиках в ръцете ѝ и ни запита с леден глас:

- Деца, не прочетохте ли надписа на градинската врата?

- Да — отговори малко смутен Филип, — но ние не сме просяци!

- Нито пък, какво беше там, амбулантни търговци! — допълних аз.

- Деца — изрева старата дама, — ако сте толкова малки, че не разбирате родния си език, то сте малки и за това си занимание! Бързо си отивайте при майка си!

За втори път под носа ни се трясна врата. Останахме слисани на стълбите. Филип, обезкуражен, реши да се прибираме в къщи. Но моята решителност излезе по-голяма.

- Нека опитаме още веднъж — настоях аз. — Може би не всички са толкова люти. Виж, на оная врата не пише нищо. Да отидем там.

- То и на първата не пишете — мърмореше Филип, но ме последва.

От едната страна се простираше чудесна градина от обрасли с цветя малки скали. След няколко крачки върху мен паднаха клончета от прекрасна тинтява, израснала в една цепнатина. Никога не бях виждала толкова чист небесносин цвят! Крачка по-нататък ме чакаше друга още по-разцъфтяна тинтява. В това време Филип забеляза една чучулига, която се виеше в небето над нас и пееше така омайно, че той забрави за всичко около себе си. Усети се чак когато ме блъсна в гърба и ме събори на земята. Кошницата падна от ръцете ми и цветята се разхвърчаха на всички посоки. Двамата извикахме от яд.

В този миг откъм ъгъла се показва един мъж, който ни забеляза късно и се препъна в мен.

- Какво става тук... — ядосано започна той.

- Извинете — каза Филип, като търкаше носа си.

- Да не си ослепял — възмутено се нахвърлих върху брат си.

- А ти къде клечиш? — не се предаваше той.

- Ти си зяпнал нагоре, а аз съм виновна!

- Знаеш ли, видях една чучулига. Даже и сега я чувам.

Той застана на пътя с невъзмутимо лице; заслушан и загледан в посока към небето.

- Интересуваш ли се от птици — неочаквано го запита господинът.

Извънредно много — отговори Филип, сякаш събуден от сън. — А вие?

- Много — сухо отговори непознатият. — В моята градина има гнезда на всички възможни птици. Мога да ви покажа няколко, ако благоволите със сестра ти да освободите пътя.

Филип скочи на крака и тръгна с господина. Зарязах падналите цветя и тръгнах след тях. Те вече се задълбочаваха в разговор за кралчето.

Последва един много приятен час. Филип бе на седмото небе. След като пребродихме цялата градина, стопанинът ни покани на верандата и ни почерпи с лимонада. Докато пиехме, той ни попита:

- Е, кажете защо дойдохте тук?

Филип напълно бе забравил за нашата задача и един миг остана като втрещен. Аз отговорих вместо него:

- Дошли сме да продаваме цветя, но не ни провървя. Вие искате ли да си купите?

Той си избра три увяхнали китки иглика.

- С това ли си изкарвате прехраната? — лицето му стана сериозно.

- О, не! — отговорих аз. — Съвсем не. Искаме да си съберем пари за едно нещо.

Но явно никой не иска нашите цветя.

- Глупости! — каза господинът. — Игликата е любимото ми цвете. Аромат като нейния е безценен.

С тия думи той пхна банкнота от 5 франка в ръцете ми.

Филип почервеня. Сложи ръка на рамото на непознатия и развълнувано рече:

- Би трябвало ние да ви платим за този прекрасен час, и... и... и сме ви много задължени.

Последните думи прозвучаха като реч. Забелязах весело пламъче в очите на господина, но той каза съвсем сериозно:

- Не си струва. За мен бе голяма радост да ви опозная и бих желал сестра ти да си задържи банкнотата. Ти показва необикновени за възрастта ти познания относно птиците и ще се радвам, ако пак се видим.

Мушнах парите в джоба си, да не би господинът наистина да си ги вземе обратно. Той обаче нямаше такова намерение. Изпрати ни до вратата. Разделихме се сърдечно.

- Е, да си вървим — каза Филип.

- Бива — съгласих се аз. — Пет франка — не е лошо като начало. Утре пак ще опитаме.

Но Филип не отговори. Той беше пренесен в рая на своите мечти.

ЕДНА СЪДБОНОСНА ПОКАНА

Цяла седмица ние ходихме да продаваме цветя почти всеки следобед. Имането ни видимо нарасна. По-мил човек от любителя на птиците не срещнахме. Но имаше хора, които харесваха цветята ни и купуваха. Китките ни изглеждаха вече по-добре, защото през нощта ги топяхме във вода. Кошницата със свежи и полски цветя беше красива гледка!

Ние доверихме тайната си на Тери и той я одобри. Дори ни помогна, тъй като имаше дарбата да съчетава цветовете и форми. За да не види леля цветята ни, ги криехме в един стар котел до пролуката в плета. Понякога вечер идваше Тери, за да добави някоя своя «находка» към нашите цветя. В знак на приятелство показахме на Тери пролуката, през която той се шмугваше като невестулка. Там си оставяхме писма. Правописът на нашия приятел бе ужасен, но това не ни пречеше. Освен това си бяхме измислили таен език в случай, че чичо Петър открие писмата ни. От леля не се бояхме — тя не стъпваше в градината.

Най-често откривахме в утринните писъмце със следния текст: «Елате при В — носете ооооо.» Това означаваше, че Тери ни чака при индианската колиба, като носим повечко хапване. Леля водеше безнадеждна борба да ме привлече в кухнята. Тя почти се бе отказала; аз пък имах дарбата да отклонявам задълженията си. Всеки път, когато срещах умореното ѝ и опечалено лице, чувствах угризения на съвестта; но това продължаваше докато се измъкнех през пролуката на свобода.

В края на седмицата, когато обядвахме, леля каза:

- Деца, следобед ще излизам и ще се прибера чак към 6 часа. Може да вземете следобедната си закуска и да се приберете чак за вечеря в къщи.

Ако искаме ли?! От радост се ритнахме под масата.

- Къде ще ходиш, лельо? — мазно запита Филип.

- При една моя стара приятелка, която беше тук преди време. По-нататък ще ви представя и вас, тя много обича децата и често пита за вас. Познава и майка ви.

- Наистина ли иска да ни види? — се заинтересувах аз. Обичах да ходя на гости — там черпят с такива хубави неща...

- За да ви заведе там, трябва да се държиш по-добре, отколкото обикновено — сухо отговори леля.

Аз се намръщих. Защо трябва да се развалят такива приятни неща с такива неуместни забележки? Разбира се, че когато съм у чужди хора, ще се държа по-добре. Да се правя на свита и срамежлива пред чужди хора и те да ме хвалят за доброто ми поведение — това е много приятна роля и носи истинско разнообразие.

След обед леля ме замъкна в кухнята да подсуша съдовете, което сторих със светкавична бързина. Едва свършила, изчезнах от хоризонта. Леля извика след мен да се върна и да закача както трябва кърпата, но аз се направих, че не чувам. Знаех, че не може да ме стигне; а до вечерта тя щеше да забрави всичко.

Филип ме чакаше при пролуката.

- Бързо — каза той. — Трябва да сме далеч от пътя, преди леля да е излязла. Иначе можем да се срещнем. Как забравихме да я попитаме къде отива!

Вярвам, че отива в града — безгрижно казах аз. — Чух чичо Петър да говори, че трябва да посети някого на книжарската улица.

- Дали става дума за същата личност?

- Разбира се! Леля рядко посещава някого. Тя е толкова заета.

Филип гризеше замислено стрък трева.

- Тя винаги има много работа, нали? Понякога си мисля, че ще е добре да ѝ помагаме повече. Толкова голяма жертва е за нея да се грижи за нас, които не сме нейни деца.

- Не знам — прекъснах го аз, понеже този род размисли ми бяха крайно неприятни. — Аз ѝ помагам понякога в кухнята, а ти сечеш дърва; през лятото берем плодове, лющим грах и тъй нататък. Не забравяй, че сме деца, а не възрастни и през ваканцията не трябва да работим. През учебната година имаме достатъчно задължения.

Но изразът на лицето на Филип показваше, че не е доволен от такъв отговор. Бързо смених темата.

Тръгнахме по пътя, който водеше към група хубави, едноетажни къщи, в които живееха предимно стари дами. Глоговете бяха обсипани с червено великолепие. Наоколо растяха глухарчета, кандилниче, великденче, мечка стъпка. Ароматите им се смесваха в общо ухание. Всяко растение се стремеше към слънцето. Пролетта бе в разгара си. Птичките пееха с пълен глас песните си. Бе един от ония пълни с мир дни, когато никой не очаква лоши изненади. Ние също няхахме ни най-малко предчувствие за нещастieto, което ни чакаше.

Възрастните дами бяха извънредно мили. В първите четири къщи всеки купи по нещо и няколко монети се озоваха в джобовете ни. Повечето от дамите от пръв поглед обикваха Филип и правеха всичко, каквото той поискваше. Вероятно причина за това бяха сините му очи и учтивия му, сериозен начин на разговоряне. Една дама го пощипа по бузата и го нарече «малкият мъж», а друга ни даде по едно парче шоколад, който много обичахме. Тя твърдеше, че Филип прилича на нейния внук. Филип пък ѝ каза с най-сладкия си тон, че тя му напомня неговата баба, което я докара до възторг и веднага изтича за шоколада. Когато излязохме от градината, аз упрекнах брат си:

- Филип, ти не си виждал баба от години и се съмнявам дали изобщо си спомняш за нея.

- Ами! — отговори ми той, примиращ от удоволствието на шоколада. — И тя имаше бели коси и миришеше на курабии.

- Но тая имаше сиви коси и миришеше на херинга.

- Голяма работа — сложи точка брат ми. — Тя ми напомня за баба по простата причина, че е възрастна жена, а те всички си приличат.

Поехме по пътечка покрай дървен стобор. Нататък се простираше широка ливада, пълна с глухарчета. Едри кафяви крави лениво преживяха и размахваха опашките си. Извадихме закуските си и започнахме и ние да дъвчем. После пихме със сламки вода от една трапчинка. Водата имаше мирис на крава.

- Дано не е помия — каза Филип.

Беше едва 4 часа и ние решихме да опитаме късмета си още веднъж. С известно нетърпение приближихме към първата къща. Тя беше много красива, строена от сив камък, дълга и ниска, с пъстри цветни лехи, сгушени до зидовете. От едната страна се простираше ябълкова градина. По пътеката се отправихме към предната врата. Минахме край отворен прозорец и чухме звън на порцеланови чаши и женски гласове. Явно вътре жени се бяха събрали на кафе и дамите бяха в особено настроение, както мъдро отбеляза Филип.

Почукахме и вратата веднага се отвори. Млада жена ни огледа изпитателно и ни попита какво желаем. Когато показахме кошницата и я помолихме да си купи букетче, на бузите ѝ се явиха две весели трапчинки.

- Един момент — каза тя. — Ще попитам майка си, а след това ще влезете и ще покажете какво носите.

Тя влезе вътре и ние чувахме веселия ѝ глас, докато разказваше на майка си за нас.

- Една живописна двойка, представяща се за продавачи на цветя — говореше младата жена. — Момчето има вид на ангел, а момичето — на малка, дива циганка. Ти трябва да ги видиш, мамо. Ще ги доведе тук.

Тя се показа пак на вратата и любезно ни протегна ръце:

- Влезте вътре и покажете на майка ми и на леля вашата кошница. Сигурна съм, че ще купи няколко китки иглика.

Последвахме я навътре, но на прага застанахме като вкоренени, вцепенени от ужас.

Край малка маса до прозореца имаше четири кресла, така че жените бяха с гръб към нас. В първото седеше висока, стара дама, която навярно бе майката. До нея седеше втората. Празното кресло бе на госпожицата. А до тях, от кресло с висока облегалка, прозвуча познатият глас на моята леля:

- Малкото момиче е много опърничаво. Аз ще бъда щастлива, когато майка ѝ си дойде и ме освободи от него.

- Да бягаме! — просъсках в ухото на Филип. — О, Фил, да бягаме!

Но Филип със спокойната си душа още не бе разбрал какво става. Той стоеше и примигваше като събуден от сън. Разбрах, че ще минат няколко минути, докато той се реши да побегне, а тогава ще е вече късно. Затова трескаво потърсих друг изход.

Имаше една единствена слаба надежда: да влезем в стаята и да застанем зад стола на леля. Би трябвало тя да не ни види, защото облегалката бе много широка. Ако се наложеше да говорим, щеше да ни познае. Докато дамите ни канеха да влезем и се чудеха защо се колебаем, аз хванах Филип за ръка и го заведох до единственото безопасно място в стаята.

Старата госпожа Шерер и сестра ѝ ни се усмихваха и се опитваха да ни предразположат. Госпожа Шерер протегна ръка към букетче иглика; аз направих две крачки към нея, наведох се и ѝ хвърлих букетчето, като веднага се върнах на мястото си като подгонен заек. Дъщеря ѝ се зачуди защо станахме така уплашени — на вратата имахме съвсем друг вид, а сега се дърпахме така странно. Филип бе пребледнял като мрамор — сякаш виждаше призрак.

- Какви красиви, големи цветя! — ахкаше госпожа Шерер. — Трябва и ние да отидем да търсим такива.

Къде намерихте тия иглики деца?

Мъртва тишина. Не смеехме да обелим дума. Откъм креслото на леля се чу шум, сякаш тя искаше да види тия странни гости. Ако главата ѝ се показеше зад облегалката, бе свършено. Затова отговорих с променен глас:

- В долината на потока.

- При потока — повтори госпожа Шерер. — Да, аз трябваше да знам това. Тия цветя растат край вода. Ще си купя една китка. Изабел, донеси ми портмонето и почерпи децата с курабии, преди да си тръгнат.

Дъщерята протегна към нас чиния с лакомства, но за да ги достигнем, трябваше да минем през зрителното поле на леля. Поклатихме глави за отказ, но домакинята настоя:

- Приближете се, тия сладки са чудесни!

Отчаяна направих две крачки напред и се протегнах. В този момент видях как леля изви глава. Сkochих назад, но при това съборих един малък шкаф.

Тогава иззад облегалката се показа главата на леля. Тя ме видя!

Предпочитам да премълча онова, което последва. Чух приличащия на вой на сирена глас на леля:

- Филип и Рут, какво значи това?!

Чух и гласа на госпожа Шерер:

- Вдигни шкафа, Изабел, падна точно с боядисаната страна върху килима!

Видях как Филип се дърпа назад и блъска идващата с чиния сандвичи в ръка, а Изабел, готова да прихне от смях. Спомням си, че започнаха взаимни извинения, а леля

непрекъснато уверяваше, че нищо не разбира. Госпожа Шерер я успокояваше и увещаваше да забрави случилото се.

Друго, което си спомням е, че леля обеща да ни накаже извънредно строго в къщи. Но преди това трябва да се извиним на госпожа Шерер за ужасното си поведение.

Междувременно Филип бе дошъл на себе си. Той пристъпи напред и погледна госпожа Шерер в очите, като се извини за грубото ни нахълтване. Извинението бе поднесено така сериозно и учтиво, че човек не би въздържал възхищението си. Дори леля се зарадва и ако бе свършило дотук, всичко щеше да е наред. Но за беда тя се обърна към мен и студено ме попита какво ще кажа аз.

До ден днешен не мога да разбера защо избухнах така страшно. Още докато Филип говореше, си казах, че леля ми е идиот. Ами тя не трябваше да се издава, че сме нейните деца! Никой нямаше да разбере това. Само тя е виновна! И ще ни обвинява, че сме невъзпитани — и то пред други хора! Защо да не продаваме цветя? Да не би да крадем!

Вместо отговор пъхнах ръце в джобовете си и обърсах обувките си в хубавия килим.

- Не съжалявам ни най-малко — изтърсих аз. — Не сме направили нищо лошо и никой досега не ни е обиждал така. Печелим пари, парите са наши и ще продължаваме да продаваме цветя, докато искаме. Ти всичко разваляш, лельо!

Леля побеля. И в най-лошите си дни не й бях говорила така. В една чужда къща й лепнах страшен позор.

Почувствах се зле, затова избягах навън, докато те се гледаха ужасено. «Да мислят каквото щат» — си казвах аз и с гордо вдигната глава и с ръце в джобовете зашляпах по пътеката. Знаех, че леля и Филип вървят след мен, затова се опитах да си свирукам. Но ми беше толкова криво, че не издържах дълго. Стигнах до къщи и влязох, като че нищо не е станало. Мъчех се да изглеждам невъзмутима и да не ми личи, че съжалявам.

Леля влезе вътре бавно, като че беше много, много уморена. Тя прекоси стаята, застана до мен и ми каза:

- Рут, няма да те наказвам, защото ти си непоправима. Явно аз съм безсилна да те възпитам. Остават още 10 дни ваканция. След това ще те дам в интернат. Майка ти вече ми предложи това, но аз отказах.

Наистина, ще ни излезе доста скъпо, но няма друг изход. Няма да позволя да останеш все така себелюбива, вироглава и невъзпитана.

Тя се обърна без да ме погледне, а аз продължих да гледам през прозореца. Зави ми се свят. О, как ми се искаше да ида при Филип, да зароя лице в пуловера му както по-рано, когато бях по-малка, и да се наплача до насита. Но Филип вече беше изпратен да спи и аз бях сама.

- Няма да отида! — ударих с ръка по перваза. Гласът ми прозвуча тънко и несигурно.

- Никой не те пита — тихо отговори леля.

Последва дълго мълчание. Стоях неподвижна и трескаво мислех. След това казах със същия тих, треперещ глас, като се мъчех да запазя гордостта си:

- Е, добре, аз ще избягам и няма да се върна.

Обърнах се и изскочих на улицата.

Леля не ми обърна капчица внимание. Беше още светло, а аз бях още в първия си гняв. Тя не се съмняваше, че с вечерта ще се върна в къщи. Като въздъхна тежко, леля се прибра в стаята си.

БЯГСТВОТО

Спрях се за момент на улицата, а после побягнах. Беше ми все едно накъде. Заклевах се, че никога, никога няма да се върна тук. Искях да съм при циганите, или да намеря някоя жена да ме осинови, или да стана прислужница. Тогава леля щеше да съжалява за поведението си. Чичо Петър сигурно ще страда, че ме няма, а Филип ще бъде покрусен от скръб. Вървах все напред, с мокро от сълзи лице; задъхана и хълцаща. Стигнах до шосето, простряно между житни ниви и цъфнали ливади. То беше гладко и пусто. Изкачваше една височинка, после пак се спущаше в долина, примамно се губеше в далечината, сякаш искаше да ме заведе някъде на свобода. Наоколо бе чудно красиво. Вечерният здрач се спущаше над обсипани с цветя хълмове, а дългите сенки на дърветата се губеха в мекия килим на тревата. Но аз не забелязвах нищо. Една мисъл се блъскаше в главата ми в такт с лудия ми пулс: напред! напред!

«Ще те пратя в интернат! В интернат!» — бучаха в ушите ми омразните думи и аз се мъчех да си представя какво значат те. Виждах се как пътувам сама с влака и слизам пред сграда, прилична на затвор, каквато бях видяла веднъж в града. Представих си Филип и Тери в колибата; наоколо пееха птици; в папрата се червенееха напръстничета, цъфтяха иглики — а мен ме нямаше там! Пред очите ми се изнизиха нови картини: Филип тъгува сам в спалнята, а мен ме няма, да гледаме заедно изгрева. Филип лежи по корем на тревата и пише нещо в книгата за птиците, а мен ме няма там...

Около мен цареше мъртва тишина. Не се виждаше жив човек. Изведнъж се чуха детски гласове и лаене на куче. Обърсах сълзите си с опакото на ръката и се ослушах. Бях достигнала едно село, в което вече бях идвала. То се състоеше от няколко къщички, бяло правоъгълно училище, селски магазин и църква. Бе скътано в гънките на хълмовете там, където шосето се вливаше в широк главен път. На табела бе написано името на близкия град.

Спрях се за миг и обмислих какво да правя. Не можех да мина през селото, защото всеки щеше да разбере, че нещо не е в ред при мен. Бях разгорещена, уморена до смърт, главата ми бучеше. Реших да седна на едно усамотено място и там да реша какво ще правя. Огледах се и видях, че съм попаднала до малка дървена врата, която водеше към гробище. Вратата на църквата в двора бе отворена. В този късен час едва ли би дошъл някой; пък и да дойдеше, щях да се скрия между пейките. Тръгнах по пътеката, прекосяваща гробището. Минавайки, прочитях надписите на надгробните камъни. Един от тях ми направи особено впечатление и аз спрях, за да го разгледам отблизо. Беше малък бял кръст, а пред него имаше леха с незабравки. На кръста пишеше: «Йохана Кьолин, 9-годишна, отнета от нас, за да бъде при Господа. 5 април 1900 г.»

Прочетох няколко пъти надписа. Изведнъж се сетих, че бедната малка Йохана е била отнета от живота по загадъчния зов на смъртта именно в такъв прекрасен априлски ден, облян в слънце, обсипан от прекрасни птичи песни и блееене на агънца, обкичен с цъфнали цветя! Смъртта беше за мен нещо далечно, за което трябва да мислят пастира и старите хора, Но ето, че Йохана беше 9-годишна, когато трябваше «да бъде при Господа». Ами ако аз, която съм също 9-годишна, изведнъж бъда взета от този пъстър свят, за да ида при Господа? Какво ще каже Той за моите пристъпи на бяс? А за боклука под килима? А лъжите, които казвах? А безбройните ми бягства, когато трябва да помагам? Това би било много, много по-лошо, отколкото интерната! За пръв път в живота започна да ми става ясно, че съм едно лошо момиче.

Приблжих се до църквата и предпазливо надникнах. Тя беше пуста. Вмъкнах се вътре и започнах да разглеждам надписите, картините и цветята във вазите. Но най ми хареса вечерният здрач, който се процеждаше през цветните стъкла и падаше красиво на пода.

Изведнъж усетих, че съм страшно уморена. В църквата бе толкова тихо, прохладно и уютно с тия вечерни съцветия в прозорците и свежи великденски цветя, че пожелах да си полегна и отпочина, и така да мисля за по-нататък. Намерих две възглавници, съединих ги в дюшек, увих се в старото черно расо, което бе закачено при входа и легнах между пейките така, че да виждам пъстрата игра на светлината на пода. Смятах да съставя плана си, но след толкова вълнения, пък и след 5 километра бяг бях капнала от умора. Още с лягането разбрах, че няма да остана дълго време будна. Стори ми се, че виждам на прозорците Йохана Кьолин че си играе с цветните лъчи на залеза. Тя беше момиче като мен, с черни плитки, с престилка и сини чорапи. Когато я погледнах в лицето, разбрах, че е излишно да я съжалявам. Никога до този момент — нито в сън, нито в действителност — не бях виждала дете с толкова щастливо, лъчезарно лице! Тя бе прегърнала огромен букет великденски цветя и аз разбихах ясно, че те никога няма да увяхнат. Видението полека избледня и аз потънах в дълбок сън.

Когато се събудих, беше съвсем тъмно и аз дълго не можех да разбера къде съм. Чувствах се вдървена от студ, защото възглавниците се бяха разделили и аз лежах наполовина на каменния под. Помислих, че съм сънувала лош сън и повиках Филип. Гласът ми отекна зловещо между стените и не посмях да извикам повторно. Обвих се в расото и се помъчих да разбера какво става. Постепенно започнах да си спомням: леля ме заплаши с интернат; аз избягах, аз съм невъзпитана, няма да ми прости никой, освен Филип, но него не ще виждам цели месеци. Накрая осъзнах, че съм съвсем сама в една пуста църква, в която може да има крадци или пък плъхове. Сигурно бе полунощ и трябваше да чакам още часове, докато съмне. Може би ще умра от студ и глад и като Йохана Кьолин ще отида при Господа. Припомних си видението с нея и се поуспокоих. Но се сетих, че тя ще е била едно добро дете, което не се е страхувало да отиде при Господа. Леля бе ме нарекла ужасно дете; и ето, сега аз лежах в тъмното, плачех и за пръв път в живота си се съгласявах с нея. Пренесох се мислено в къщи. Може би леля още ме чака да се върна или са започнали да ме търсят. А може би тя и другите ми близки са безразлични към съдбата ми и отдавна спят под топлите завивки, а аз тук умирам от студ!

През цялото време лежах неподвижно, закрила лице с ръцете си. Не смеех да мръдна. Подът ставаше все по-корав, а аз все повече се вцепенявах. Най-после събрах смелост да се оправя. Отворих очи и видях с радост, че мракът е вече отстъпил. Слаб лъч се прокрадна през цветните стъкла. С тъмнината си отиде ужаса и мъчителните мисли. Въздъхнах облекчено. Седнах в леглото си и отпратих очи към настъпващата зора. Птичи гласове измиха и последната следа от нощния кошмар. Природата се събуждаше от съня си. Прозорците ставаха все по-пъстри и ярки; птичий хор ставаше все по-силен и весел. Слънцето бе изгряло, беше утро!

Облекчението бе толкова голямо, че забравих и студа, и глада. Една мисъл изпълваше естеството ми: скоро ще изляза от тук и ще се върна при Филип! Но засега ми стигаше да седя и да слушам. Успокоена се облегнах на възглавницата и отново заспах. Когато се събудих, веднага дойдох на себе си — църквата бе обляна в светлина и се чуваха тежки стъпки.

Затаих дъх и се заслушах в стъпките, които се чуваха все по-близо. Любопитството ме накара да надзърна иззад пейката. Беше пастирът, крачещ бавно между пейките. Когато той се спря да погледне през прозореца, спокойно можех незабелязано да се измъкна вън. Уверена бях, че ако ме види, ще имам неприятности.

Но за беда след дългата нощ бях изстинала и се случи непоправимото: аз кихнах! И то с такава сила, че пастирът веднага изтича към мен. Там той видя смаян малко момиче, обвито в расото му, ококорило очи изпод пейката!

Отначало той не каза нито дума. Влезе в пейките и седна. След това с приятелски тон каза:

- Ела, не се крий под пейката. Аз се радвам, когато видя деца в моята църква.

Изправих се бавно на крака, седнах до него и го погледнах в лицето. Той не беше млад, но не беше и стар; очите му бяха сини и приветливи. Напомняше ми стария овчар, макар че не беше нито набръчкан, нито мустакат като него. Беше от хората, с които можех спокойно да разговарям.

- Аз не съм влязла с лоши намерения тук! — обясних му със сигурен глас. — Влязох вчера, когато вратата бе отворена и от невнимание съм заспала.

Увих се с расото ви, защото беше много студено, но не мислех да ношувам тук. Събудих се, когато беше много тъмно и пак съм заспала. Вторият път се събудих току-що.

Пастирът ме изгледа ужасен:

- Искаш да кажеш, че цялата нощ си била тук!

А какво ще си помисли майка ти? Трябва веднага да й се обадим.

Не отговорих веднага. От напрежение търках ръцете си една в друга. Изведнъж ми хрумна чудесната идея да му разкажа всичко. Вярвах, че пастирът ще ме изслуша внимателно и ще ме разбере. Непринудено наклоних глава на рамото му и прошепнах:

- Не майка, а леля. Така не бих постъпила с майка си. Аз съм много, много невъзпитана и леля иска да ме даде в интернат. Но аз не искам да ида там, затова избягах и сега съм тук.

Погледнах пастира в лицето, за да видя доколко е ужасен той от мен; но не забелязах подобно нещо. Личеше, че внимателно ме слуша и ме съжалява.

- Радвам се, че ми разказа това — каза той сериозно. — Бих желал да ми разкажеш повече неща. Но първо трябва да се обадим на леля ти, че си тук. Вярвам, че тя ще се успокои и ще разреши да останеш по-дълго тук, за да си поговорим. Има ли тя телефон?

Да — и аз му казах номера.

- Добре! — каза новият ми приятел. — Сега ще идем в дома ми и ще й се обадим.

Хванах го за ръка и двамата излязохме от църквата. Природата кипеше от слънце, багри и песни. Беше ранна утрин — чашките на цветята още не бяха се разтворили.

- А защо дойдохте толкова рано в църквата — запитах аз пастира.

- За да се моля — отговори той. — Често излизам рано сутрин, когато всичко изглежда толкова прекрасно. Не мислиш ли, че тези глухарчета могат да направят човека по-добър и по-щастлив?

Погледнах глухарчетата, но не се чувствах никак щастлива; а за добрината бях убедена, че никога няма да стана добра.

МОЯТ НОВ ПРИЯТЕЛ

Влязохме в пастирския дом и се отправихме към кабинета на пастира — една голяма, слънчева стая, пълна с книги. Настаних се в едно меко кресло, докато той телефонираше вън. Чаках доста, докато се върне и разгледах рафтовете с книги. Имаше

и доста снимки и картини, които много ме заинтересуваха. Но една от тях ми направи особено впечатление.

Тя представляваше една залутана по страшни скали овца. Над нея кръжеше хищен орел, който дебнеше жертвата си. Овцата бе видяла орела и блееше, сякаш викаше за помощ. Овчарят беше чул зова ѝ и се спущаше по скалните ръбове към нея. Още миг и той щеше да я вземе в обятията си, за да я отнесе в къщи.

Бях се унесла в картината толкова, че не усетих влизането на пастира. Видях го съвсем близо до мен, носещ поднос в ръцете си.

- Обадох се на леля ти — каза той. — Тя беше много разтревожена. Полицията и чичо ти са те търсили цялата нощ. Сега тя знае къде си и се съгласи да останеш тук за закуска. Но след това обаче ще трябва да си идеш и да я помолиш за прошка.

Нахвърлих се върху закуската с вълчи апетит — от предния следобед не бях яла. А тя беше царска — рохко сварено яйце, ягоди мармалад, каничка какао.

Пастирът седна на дивана и докато ядах, си приказвахме. Разказах му за Филип и Тери, за птиците и колибата, за фотоапарата и търговията ни. Той ме слушаше внимателно и ми зададе много въпроси.

Когато излапах всичко, не оставаше нищо друго, освен да тръгна към къщи. Но това не ме очароваше. Новият ми познат бе най-приятният човек, когото бях срещала през живота си, ако не смятаме господин Танер, овчаря, разбира се. Аз преместих подноса, станах и отидох до него на дивана. Погледнах пак към картината.

- Чудесна е тази картина — отбелязах аз. — Напомня ми за един овчар близо до нас. Едно от неговите агнета се беше изгубило като това тук и той трябваше да го търси. Аз го съпровождах. Скитахме дълго време, докато намерим животинчето. То се бе заплело в един трънлив храст и блееше жално. Цяла вечност бе нужна, за да го освободи господин Танер. Изподра си ръцете до кръв в тръните.

Моят приятел също се бе вгълбил в картината и не отговори веднага. Изведнъж ме запита:

- Кажете ми, Рут, как е попаднало това агне в такава опасност? Защо се е изгубило?

- Ами сигурно е побягнало, то често правеше така.

- Да, но защо е побягнало? — гласът на пастира стана сериозен. — Та нали си има толкова добър овчар и такава хубава паша. Защо не си е стояло там?

Аз отговорих замислено:

- Сигурно е мислило, че навън ще му е по-добре и е побягнало да види какво има из гората. Тогава се е объркало и не е могло да се върне обратно.

- Съвършено си права! — каза приятелят ми. — Погледни добре овцата на картината! Сигурен съм, че цяла нощ е търсила пътя към дома. Но колкото по-нататък е отивала, толкова по-стръмни са ставали скалите и толкова по-тежко е ставало положението ѝ, докато е стигнала до ръба на пропастта. И какво ще прави по-нататък?

- Не знам — прошепнах аз.

- Тогава ще ти кажа аз. Мисля, че овцата ще се огледа, ще види пропастта пред нозете си и скалите около себе си и ще си каже: «Не мога да сторя нищо; сама ще се объркам още повече. Само овчарят може да ме върне у дома.» Тогава ще започне да блее. Точно този момент е очаквал през цялата нощ овчарят. Щом чуе блеенето, той ще се надвеси над пропастта, ще измъкне овцата и ще я занесе благополучно на сигурно място. Кой от двамата ще е по-щастлив в този миг — не знам.

Погледнах пастира. Знаех, че той говори това за мен.

- И аз побягнах и се изгубих, нали? — тихо прошепнах аз.

- Да, става дума за теб! — отговори той. — Знаеш ли, когато те намерих в църквата и ти ми каза, че си избягала и че не знаеш какво да направиш, за да станеш по-

добра, аз веднага си помислих, че ти си едно малко агънце, което иска само да намери пътя до дома. Но няма да успееш, Рут. Има само един изход, за да излезеш по правия Божия път: това е Исус Христос, Който нарича Себе Си Добрия Пастир!

- А защо Той не ми помогне?

- Защото ти се мъчиш сама да се поправиш. Казваш, че правиш усилие да станеш добра. Но продължаваш да си лоша. Знаеш ли, всеки път, когато правиш лошо нещо, ти се отдалечаваш една крачка от Божия път. Ще ти кажа какво да направиш: спри да се мъчиш да станеш добра. Признай пред Добрия Пастир, че си се изгубила и Го помоли да ти покаже Божия път и да направи от теб едно свое добро и послушно агънце.

- Той наистина ли ще направи това? — запитах плахо.

- Рут, на колко си години?

- На девет.

- Ето, виж, Той вече девет години те обича и те търси! Не мислиш ли, че Той ще се зарадва много, ако най-последно чуе твоя вик за помощ?

Аз седях неподвижна и напрегнато мислех.

- Наистина ли трябва да направя само това, за да стана добра? — недоверчиво го попитах. — Аз мислех, че е страшно трудно да си добър.

- Това е всичко, което ще направиш като начало — усмихна се моят приятел. — Виж, Рут, Добрият Пастир е направил всичко за теб. Той е отнел греховете ти, като умря на кръста, за да можеш ти да бъдеш освободена от тях без никакво наказание. Ти ми разказа, че твоят приятел овчарят бил зле изподран от тръните, докато освободи агнето. Но самото агне при изваждането от там не е получило нито драскотина. Зле наранен е и Добрият Пастир, когато Той дойде да те търси. Но това са Негови грижи. Твоят дълг е само да Му кажеш: «Благодаря!» и да вярваш, че Неговата наранена десница ще те извади и ще те заведе в Неговото стадо веднага, щом Го помолиш за това.

- А какво ще стане после? — нетърпеливо подскочих аз. — Ще стана ли добра завинаги?

Пастирът се засмя.

- Ти не можеш с един замах да станеш веднъж завинаги мила и послушна. Но ти вече ще си завинаги агънце на Добрия Пастир и Той ще ти показва как да бъдеш послушна. Той често ще говори на сърцето ти и ти трябва да се научиш да разпознаваш гласа Му.

Когато Той ти каже нещо, трябва до Го послушаш.

Същевременно трябва да се научиш и ти да Му говориш. Ние наричаме това молитва, но то означава едно: да разговаряш с Добрия Пастир за всичко.

Отново настъпи тишина. Най-сетне пастирът заговори:

- Аз трябва да ида в църквата. А ти — у дома, иначе леля ти ще си помисли, че си избягала и отгук. Преди да тръгнеш, искам да ти подаря една подобна картина. Гледай я честичко и всеки път си казвай, че ти си това изгубено агне и че Добрият Пастир очаква да чуе твоя безпомощен зов, за да те избави. И още нещо: имаш ли Библия?

- Да, и то много хубава. Стои в чекмеджето ми.

- Когато се върнеш, потърси Евангелието от Лука и чети всеки ден по малко от него. То ще ти разкаже цялата история за Добрия Пастир — как Той е дошъл на земята, за да търси изгубените овце. Когато стигнеш до края, прочети и другите Евангелия.

Докато говореше, той отвори едно чекмедже и извади една цветна пощенска картичка, на която бе изобразена същата картина. Взех я със светнали очи и горещо му благодарих. Стиснах я като съкровище в ръцете си и двамата излязохме вън. Той ме изпрати до вратата и ме съпроводи с поглед, докато завих към пътя. След малко се

върнах при него. Изправих се на пръсти и го хванах за раменете, като го накарах да се наведе. Прошепнах в ухото му:

- Може ли да дойда пак, за да ви разкажа какво съм направила?

Ще се радвам, ако дойдеш! — кимна той. — Винаги си добре дошла тук. Ще те чакам!

Потеглих бързо по пътя. Той водеше към дома и това караше сърцето ми да бие тревожно. Какво ще кажат леля и чичо? Какво ще им кажа аз? Но тия мисли скоро изчезнаха, за да дадат място на другите, радостните. В ръцете си държах съкровенията картичка, а в сърцето ми бе узряло решението. Потърсих тихо място край пътя, за да помоля моя Пастир да ме намери и избави като тази изгубена овца.

Подбирах дълго подходящо място. Житните ниви не ми харесваха, защото можеше да ме види някой от шосето. Стигнах до един завой, след който пътя навлизаше в хубава гора. Отбих се встрани. Земята бе покрита с дебел като килим мъх; клоните се спущаха от всички страни, сякаш тежки завеси; светли слънчеви лъчи се процеждаха през пролуките. Почувствах се като в тиха, самотна катедрала, далеч от шума на света.

Не смеех да започна да се моля, затова още веднъж погледнах скъпата картичка. Имах чувство, че целият ми по-нататъшен живот зависи от този миг. Ами ако аз се помоля, а не стане нищо? Ако Добрият Пастир си е отишъл и не иска да ме чуе? Изведнъж се реших и разтворих сърцето си пред Него. Признах всичката си лошотия и безсилието си да се поправа. Помолих Го да ми прости, че толкова дълго съм Го карала да ме чака; доверих Му, че желая да ме намери и ме вземе в обятията Си и никога вече да не ме оставя да бягам от Него.

Чувствах се освободена, изчистена и готова да поема в себе си нещо непознато, но прекрасно и желано.

Неподвижна зачаках отговора. Имах почти физическото предчувствие, че нечия нежна ръка сега ще ме обгърне и ще ме вдигне без никакво усилие, за да ме скрие в Своите обятия.

Какво се случи? Не чух нищо; не усетих нищо; но знаех, бях уверена, че молитвата ми е чута! Няма думи, способни да изразят състоянието ми; може би се чувствах обляна от потоци любов и прощение така реални, както слънчевите лъчи и омайният, спокоен полъх на пролетта. Аз разбрах, бях уверена — вече съм намерена, възлюбена, избавена.

Бях така вгълбена в това спокойно щастие, че се боях да се помръдна — да не би да разчупя някаква магия. И не само щастлива, аз бях и благодарна. Мислех си за господин Танер с изподраните ръце и за Добрия Пастир, чийто ръце бяха прободени, докато висеше за мен на кръста. Не всичко ми бе ясно, но пастирът ми каза, че Библията ще ми открие тайните и аз вярвах в това. И то така силно, че се почувствах длъжна да благодаря и за това.

Но леля ми ме чакаше. Аз трябваше да бързам. С неохота напуснах моето самотно светилище и се върнах на пътя. Замислих се за онова, което ме чакаше в къщи. Дали са много ядосани? И — което бе по-важно — ще се държа ли аз пак така грубо и непокорно? Моят характер пак ли щеше да покаже рогата си? Ако продължа да се държа все така — всичко е изгубено.

Но една мисъл просветли съзнанието ми: Добрият Пастир ме е прегърнал в обятията Си и аз мога да Му поверя всичко. Отново почувствах радостта и силата на обновлението. Аз не бях сама!

Разтреперана отворих вратата на къщата и се вмъкнах вътре — мръсна, боязлива, чорлава, стиснала здраво ръка в ръка. Нямах понятие какво трябва да правя и

какво да кажа на леля, но повтарях с трепет в себе си: «Помогни ми да бъда добра, дори когато понасям наказанието си.»

От кухненската врата се показва леля и ние мълчаливо се спогледахме.

Добрят Пастир ме беше намерил. Оня, който е бил облян от любовта Му, сам става източник на любов. Докато стоях неподвижна в дъното на коридора, стана нещо неочаквано с моето малко, но кораво сърце. Спуснах се към леля и се хвърлих в нейните прегръдки.

- Прости ми, лельо! — ридаех аз. — Ще се опитам да бъда добра. Моля те, не ме пращай в интернат!

Искам да остана тук, при теб и никога, никога няма да бягам, нито ще върша злини!

Леля, коленичила на прага, притисна мокрото ми от сълзи лице към своето и ме прегърна здраво. После оправи рошавата ми коса и ме целуна.

- Моето бедно малко момиче — прошепна тя, — аз не искам никъде да те пращам. Нека опитаме да живеем добре!

Тя ме хвана за ръка и ме заведе на масата, където ме чакаше още една порядъчна закуска.

ГНЕЗДОТО НА КАТЕРИЧКИТЕ

При ношуването си в църквата бях настинала сериозно и трябваше да лежа цяла седмица. Филип ми правеше компания и ние поработихме здравата над книгата за птиците. Когато се уморявахме от рисуване и писане, ние лягахме и си бърбяхме. На Филип не му омръзваше да слуша за моя подвиг; аз пък се чувствах поласкана от това колко болезнено са понесли всички отсъствието ми.

- Леля и чичо цяла нощ не мигнаха — говореше Филип. — Аз също не можах да заспя. Представях си, че си вече мъртва и започвах да плача. Най-после станах и отидох в кухнята, където леля също плачеше. Пихме с нея какао и тя ми даде няколко сладки. Останахме заедно до сутринта.

Разочаровах се. Как може Филип да намира утеха в някакви сладкиши, когато аз вече бях може би в гроба!

- А какво говорихте? — попитах аз с надеждата, че са говорили за мен.

- О, за всичко. Аз казах, че сигурно си се удавила в реката. Леля смяташе, че просто си се скрила някъде и за наказание наистина ще те прати в интернат. Аз й казах, че смятам това намерение за недобро.

- Защо? — заинтересувах се аз.

- Защото няма да има с кого да играя следобед — обясни брат ми. — Казах й още, че ти ще избягаш веднага оттам.

- А тя?

Тя твърдеше, че няма да можеш. Казах й последно, че ще бъде жалко, ако те прати в интернат, защото ще получи нервен припадък.

- Какво значи това?

- Това е болест, която човек получава, ако другите правят нещо, което не му харесва. Леля беше разказала скоро за един, който получил нервен припадък, защото готвачката му избягала. Затова й казах, че ще стане такова нещо, ако отидеш.

- Прилича ли на шарката? — попитах аз. Шарката бе единствената болест, която бях прекарала и тя ми се струваше много сериозна.

- Е, не знам — отговори Филип. — Не вярвам човек да получава пъпки, но ако не тръгнеш по правия път, ще я видиш. Защото щом леля е решила, тя лесно може да те изпрати.

Мълчах. Не бях разказала още на никого за преживяното в гората, защото не знаех с какви думи да го предам. Как бих могла да убедя Филип, че наистина е станало нещо? Нямах никакви доказателства. Дори самата аз, докато лежах със схванат врат и запушен нос, започнах да се питам доколко действително бе това и не съм ли си внушила всичко. Но когато докоснах скъпоценната картичка и я милвах с поглед, всичките съмнения изчезваха. Заравях лице във възглавницата и се молех на моя Пастир да бъде до мен, както в оная чудна сутрин.

Тук беше и Библията ми. Щом пристигнах в къщи, я извадих от чекмеджето и започнах да чета. След дълго търсене намерих она разказ за изгубената овца, който ми прочете господин Танер. Прочетох го много пъти, докато го научих наизуст. Четях и другата част от главата, в която се разказваше за младежа, избягал като мен от къщи, а после получил прошка от баща си, след като горчиво се разкажал. Същото бе станало между мен и леля. Много ми харесваше тази история.

Опитвах се и да се моля. Бяха ме учили да казвам малки молитви, но сега беше друго. Тогава казвах само думи, празни от съдържание. Сега аз разговарях с Един, Когото познавах и Който ме обичаше.

На втората вечер направих едно голямо откритие. Филип бе слязъл да вечеря и аз измъкнах изпод възглавницата — криех Библията там, за да не ме види какво чета. Започнах да я разлиствам и попаднах на 10 глава от Йоан, където пишеше нещо за Пастир.

Бях чувала част от нея много пъти в църква и в училище, но не си спомнях къде се намира тя в Библията. Поглъщах жадно думите, защото точно това исках да знам. Там пишеше: «Аз съм Добрият пастир. Добрият пастир живота си дава за овцете.» Значи моят Пастир беше дошъл вече, за да умре на кръста, а после и да ме намери.

Не разбрах стиха за крадците и разбойниците, но ми допадна много словото за овцете, които следват Пастира. То ми говореше, че трябва да бъда добра и да правя това, което каже Той. Но какво означаваше това: «И те познават Неговия глас?» Пастирът ми беше казал, че Исус ще говори с мен и аз трябва да Го слушам. Но колкото и да налягах слуха си, легнала в леглото и затворила очи, не можех да чуя нищо. В стаята цареше пълна тишина, но аз копнеех да чуя нещо от Добрия пастир! Как да следвам гласа Му, след като никога не съм Го чувала?

Тази мисъл измъчваше цяла вечер и следващия ден, докато ми хрумна една идея: да намеря господин Танер, да му покажа картичката, да му разкажа всичко и той сигурно ще ми обясни как да чуя гласа на Пастира.

Зачаках с нетърпение оздравяването си. Най-сетне на седмия ден, можех да сляза до кухнята на следобеден чай. Прекарахме много добре и когато се качих в стаята си, си помислих колко по-хубаво е човек да е добър и мил. Отново обещах на моя Пастир да не ставам никога, никога отново лоша.

За мое щастие на следващия ден бе слънчево и ние с Филип излязохме. Беше чудесен следобед, още повече че седем дни не бях излизала. Пък и ваканцията свършваше вече — оставаха само 5 дни. Филип искаше да ми покаже семейство катерички, които бе открил с Тери в едно сврачешко гнездо.

- Дървото е много трудно — обясняваше ми Филип — и ти едва ли ще можеш да се покатириш. Но аз ще се кача и ще ти смъкна едно от малките.

- Че как ще го носиш?

- В пазвата. Ще видиш.

Беше горещ ден. С облекчение се мушнахме под дебелия горска сянка. Папратът достигаше до коляно. Клоните бяха толкова гъсти, че не пропускаха нито лъч. Пътеката бе обрасла с висока трева и трябваше да вдигаме крака на всяка стъпка.

Катеричето гнездо се намираще на най-високия чатал на големия дъб. Най-ниският клон бе толкова нагоре, че можех да го стигна само ако стъпя на раменете на Филип. А Филип и Тери можеха да се изкачат и по гладко стъбло, защото бяха истински катерици. Аз бях положила много труд, за да се науча на това, дори бях прокъсала доста дрехи, а и колената ми се изпозбулиха от кората, но тъй и не успях.

Филип се лепна за дървото с яките си ръце и крака, и се покатери пъргаво нагоре. Клоните там бяха тънки; тънкият му силует се извиси застрашително нагоре. Той протегна ръка и бръкна в гнездото.

- Ей — извика ми Филип, — напипвам кожухчетата им. Те се разлютиха и искат да ме ухапят.

- Ох, донеси ми едничко, донеси ми — виках възбудено аз. — Искам да пипна едно, моля те донеси ми!

Филип, който никога не бързаше, внимателно взе едно от малките и го пхна в пазвата си.

- Слизам! — обади се той.

Той тръгна надолу, но изведнъж извика тревожно:

- Рут, хапе ме по гърба, а пък не мога да си освободя ръцете да го махна! Не можеш ли да се качиш и да ми помогнеш?

- Ами, не мога! Толкова ли ти пречи?

- Ох, да! — простена брат ми. — Пълзи по гърба ми и ужасно ме гъделичка, а на всичко отгоре и хапе. Моля те, опитай се да дойдеш!

Представих си как хубавият, загорял гръб бива изгризван от животинчето и с настървение се хвърлих към дървото. Впих колене и нокти в издатините и залазих нагоре. Пламнала от напрегане успях да достигна до първия клон и после бързо стигнах до Филип.

- Браво, Рут! — викаше той. — Ела сега тук. Разкопчей ми ризата и извади зверчето! Ще ме изяде! Бръкнах с ръка под ризата му и напипах мекото животинче, което забиваше зъби в гърба на брат ми. Извадих го; то се гърчеше и лудуваше между пръстите ми.

- Какво да го правя? — изкрещях аз. — Каж ми бързо, иначе ще го изгърва.

- Пъхни го в твоята пазва, ти имаш и блуза отдолу!

Внимателно изпълних заповедта. Пъргаво се спуснах надолу и тупнах на земята. Катеричката пълзеше из пазвата ми и се мъчеше да излезе отгоре, за да види какво става. Филип скочи до мен и измъкна животинчето. После извади от джоба си трохи хляб и му даде. То ги взе между лапичките си и започна да ги гризе с острите си зъбки. Очите му светеха като две звездички, отправени към нас. Когато изяде трохите, то пъргаво се шмугна в джоба на Филип, за да намери още.

Ние лежахме дълго на дебелия мъх и си играхме с катеричката. Тя изглеждаше като любопитно, малко дете, което навсякъде си пъха носа. Катереше се по ръцете ни обикаляше по вратовете ни и четкаше лицата ни с рунтавата си опашка. Скачаше от рамото на Филип на моето и се опитваше да гризне ухото ми. Когато на шега й показвахме сладкиш и веднага го скривахме, тя се сърдеше.

Накрая пхнахме животинчето в джоба на Филип и той се изкачи на дървото, за да го остави пак в гнездото. Но наред пътя то изскочи и само тръгна по дървото. Беше вече се научило на самостоятелност.

- Жалко — извика Филип. — Отиде там, където не мога да го стигна.

- Няма и нужда — обадох се аз. — То само може да се прибере.

Имах право. То пъргаво се плъзна по клоните и се мушна в гнездото.

- Но това е вече готова катеричка! — възхитих се аз и от радост затанцувах край дървото. — Сега то ще разказва на своите братчета и сестричета как е било поканено на обед при хората, а може би майка му ще се кара, че толкова се е бавило по скитане.

- А може би е извикала полицията като леля — допълни Филип и се пусна от клона, на който висеше, без да се огледа; той падна върху мен и понеже не можах да го удържа, се търкулнахме един през друг по надолнището. Спряхме се чак във високия папрат и дълго не можахме да се изправим от смях.

«МОИТЕ ОВЦЕ СЛУШАТ ГЛАСА МИ»

- Филип — изправих се аз и изтръсках дрехите си, — сега аз ще си тръгвам, като по пътя ще направя едно посещение.

- Съгласно — зарадва се брат ми. — Да вървим. А кого ще посетим?

- Господин Танер, овчарят.

- Чудесно! — плесна Филип с ръце. — Аз много го харесвам и ще дойда с теб.

Аз се спрях уплашена. Ами как ще обясня причината? Той вървеше напред спокоен, като следеше с поглед една летяща сврака.

- Филип — казах аз смутено, — ти не бива да идваш с мен. Трябва да говоря на четири очи с господин Танер, защото имам тайна, която не трябва да узнаеш.

Филип ме погледна, сякаш нещо в мен не беше вред.

- А защо? Ти трябва да ми кажеш тайната си! Ти не бива да я кажеш първо на господин Танер; аз съм ти брат, а той е само един стар човек!

Върху сините му, ясни очи легна сянка, лицето му почервеня. Видях, че той беше засегнат и обиден.

- Но ти няма да ме разбереш — опитах се да се оправдая аз. — Виж, не става въпрос за някоя дреболия. Тайната ми е много важна; тя не е измислица или фантазия. Боя се, че няма да ми повярваш или ще ми се смееш.

Филип ме погледна вече не само обиден, но и възмутен.

- Никога не съм ти се смял и винаги съм ти вярвал. Не правиш добре, Рут, като криеш от мен една такава важна тайна! Аз ти доверявам винаги тайните си!

Ние се спряхме и мълчаливо застанахме един срещу друг. Не знаех как да започна.

- Е, добре — примирено сви рамене Филип и се помъчи да изглежда колкото може по-равнодушен.

- Аз си отивам, можеш да ме намериш в градината, ако желаш.

Той се обърна и тръгна, а аз с мъка в сърцето тръгнах след него. Вървахме така до мястото, където пътищата ни се разделяха.

- Всичко хубаво! — каза брат ми, без да се обърне.

- Довиждане.

Той тръгна надолу, а аз нагоре. След няколко крачки се спрях и го погледнах. Вървеше бавно по ливадата с ръце в джобовете и наведена глава, сякаш търсеше нещо. Явно бе дълбоко нещастен, щом не забелязваше прелитащите птици.

Докато гледах след него, изведнъж ми стана ясно — може би за пръв път — какъв чудесен брат имах. Спомних си как внимателно ме слушаше той винаги, когато скланях глава на рамото му и му се изповядвах. Колко търпелив беше той към буйната ми фантазия. Как бързаше да се върне от училище, за да не чувствам липсата му. Колко търпеливо сядаше до мен и ме утешаваше, когато бивах наказвана за пакостите си. Не, не трябваше да държа в тайна своето откритие! Нима няма да е по-хубаво и аз да

принадлежа на Добрия пастир, но и Филип до Го открие? Тогава заедно ще се радваме с двойна радост.

Спуснах се по надолнището колкото ми държаха краката, като виках името му. Филип се обърна и ме зачака. Отново се уверих колко той е по-добър от мен. На негово място щях да продължа сърдита пътя си, като че не съм чула нищо.

Стигнах запъхтяна до него.

- Филип, ще ти кажа. Не искам да имам тайни от теб. Замълчах, защото с мен стана нещо, което сама не разбирам и не бих могла да ти го обясня с думи, преди да говоря с господин Танер. След разговора ще ти разкрия всичко — утре в колибата — тогава ще узнаеш тайната ми.

- Добре! — усмихна се той. — Наистина не бива да имаме тайни един от друг.

Бях така блажена да го видя отново радостен, че се хвърлих върху него и обвих с ръце раменете му и го целунах. Не бях правила това отдавна и той остана изумен, като страхливо се огледа наоколо, да не ни е видял някой. После обърса бузата си с ръкав, защото целувката ми беше твърде пламенна, усмихна ми се и си тръгна.

Тръгнах и аз нагоре. Спрях се на върха и се обърнах пак да видя брат си. Този път той вървеше с вдигната глава. Явно бе забравил огорчението и старателно наблюдаваше птиците.

Бузите ми горяха, когато стигнах кошарата. Господин Танер бе там и аз въздъхнах облекчено. Той поправяше една врата. Изтичах и хванах голямата му ръка с ръцете си.

- Господин Танер — започнах без предисловие, — дойдох да ви кажа нещо. Аз разбрах оная история, която ми прочетохте и сега знам, че аз съм агънце, а Исус е моят Добър Пастир.

Господин Танер се изправи с чук в ръката и ме погледна с блеснали очи.

- Но това е чудесно! — възкликна той. — Няма ли да ми разкажеш по-подробно?

- О, с удоволствие! — и двамата седнахме на пейката. Бях толкова щастлива да разговарям с човек, който ще ми повярва!

- Аз бях много лоша — започнах разказа си. — Избягах от къщи и цяла нощ останах сама в една тъмна църква. Сутринта пастирът ме намери и ме заведе в къщи. Там ми показа една изгубена овца — точно като вашето агне, господин Танер — и един овчар, наведен над пропастта. Овцата бе избягала като мен, а овчарят бе като Исус Христос, защото Той умря на кръста за мен. Затова, като се прибирах към дома, аз Го помолих да ме намери и ме направи добра. И сега аз съм Негово агънце.

Господин Танер ме слушаше внимателно. Набръчканото му лице сияеше от радост.

- Слава на Господа за това, моето момиче! — извика той. — Щом си станала Негова, ти ще останеш Негова завинаги. Никой не може да те грабне от ръката Му!

- Господин Танер — погледнах го аз, — вие принадлежите ли Му?

- Но разбира се, малката! — отговори той. — Аз съм Негов от близо 50 години.

- О, господин Танер, а чувствали ли сте Неговия глас? Пише, че Неговите овце слушат гласа Му, но аз се ослушвах — и не съм чула нищо. А така искам да чуя гласа Му!

Господин Танер се замисли. След това бавно заговори:

- Сега аз ще извикам овцете си. Наблюдавай ги, особено оная, дето пасе долу край плета и забележи разликата.

Гледах внимателно стадото, когато овчарят издаде един дълбок, подобен на удар вик. Самотната овца от долу вдигна главата си, явно очаквайки още нещо и направи няколко крачки напред. Само групата овце при кошарата не реагираха.

- Защо другите не се помръднаха? — попитах аз.

- Дали не чуха?

- Не, те ме чуха много добре — отговори овчарят.

- Но те не познават моя глас, защото не са мои, а на друг овчар, който е болен. Те са едва от два дни в стадото ми. Но ако ги вода една седмица, те ще ме опознаят както останалите. Виж, момичето ми, сега на твоето сърце говорят много гласове, а ти познаваш само от няколко дни Добрия пастир. Затова още не си се научила да разпознаваш гласа Му, защото той е един тих и нежен глас.

- И какво да правя тогава? — попитах аз.

- Работата е такава — отвърна овчарят след нова пауза. — Не ти ли се иска някой път да станеш отново лоша

- О, да, и то често! — извиках аз. — Преди да избягам, почти всеки ден ядосвах леля.

- Е, значи — продължи господин Танер, — запомни това: Когато ти се прииска пак да станеш лоша, да знаеш, че в сърцето ти говорят два гласа: единият е на врага, който те кара да зарежеш всичко, да беснееш и крещиш. Но ти послушай другия, благия и нежен глас, който те подканва да бъдеш кротка и послушна. Той е на Добрия Пастир. Ако се научиш да го разпознаваш, той ще ти говори навсякъде и винаги. На мен Добрият пастир ми говори и на полето, и когато чета Библията. Библията не е обикновена книга за прочит; тя е гласът на моя Спасител, отправен към мен.

В това време овцете, чули познатия глас, се бяха приближили съвсем до нас. Те се трупаха към него и го гледаха с влажните си очи. Щом спря да говори, те отново се върнаха да пасат.

- Скоро ще ги стрижа — каза овчарят. Аз скочих и грабнах ръката му.

- Благодаря ви, господин Танер! Сега ще си отида в къщи и сигурно ще чуя скоро глас, който ме кара да стана пак лоша.

- Не си пожелавай това! — отвърна той. — И не прави опити да се опазиш сама. Само твоят Спасител може да те опази.

Господин Танер говореше с голяма сериозност тези думи и докато се прибирах напярко през полето, аз мислех върху тях. Колко вярно беше, че никога не можех сама да удържа пристъпите на гняв, които ме заливаха! Наистина тъжно, но това беше факт!

Филип го нямаше в градината. Затова влязох в къщи да го потърся. Чух гласове в трапезарията. Ах, беше минало времето за следобедния чай. Бях закъсняла! Не бях предвидила това. Влязох гневно в стаята и хвърлих поглед на леля.

- Рут, — каза тя остро, — ти пак закъсня. Няма да търпя това. Сядай без да се оправдаваш. Лишавам те от шоколадовия сладкиш.

Това беше ужасно наказание. Тоя сладкиш бе моята слабост. Още повече, че рядко се появяваше на трапезата ни. Тропнах с крак и вирнах глава. Цялото ми щастие се изпари. Порой от гневни думи избликна от сърцето ми. Тъкмо щях да отворя устата си, изведнъж си спомних...

Ако изпадна в гневен пристъп, няма да мога да чувам нежния глас на Пастира; а щом не го чувам, Той вече никога няма да ми говори...

Беше ми страшно тежко да задържа напора на гневния поток, затова стиснах устата си с ръка. Изтичах наред стаята и се заслушах напрегнато, докато леля и Филип ме гледаха вкаменени.

- Какво ти е? — попита леля. — Да не си си ухапала езика?

Не отговорих, защото в съзнанието ми изплува стихът, върху който бяхме говорили с господин Танер: «Моите овце слушат гласа Ми и Ме следват.» Да следваш Добрия Пастир означава да приличаш на Него; а за да Му приличаш, трябва да скъсаш с крясъците, със сърдитните, с нервите.

«Помогни ми да Те следвам!» — шепнех аз в сърцето си. «Отнеми гнева ми, по-скоро, моля Те!»

Въздъгнах дълбоко, снех ръката си и я пъгнах в джоба. Седнах без да кажа нито дума на стола. От гнева ми нямаше и следа. Леля още ме гледаше със страх, сякаш се боеше от мен. Но аз мълчаливо задъвках сандвича си. Отбягнах да гледам сладкиша, защото се боях да не би пак да кипна. Останалото време мина в мълчание. Накрая леля каза, че трябва да си лягам, защото все още съм слаба от болестта. Точно това желях, защото толкова много мисли се блъскаха в съзнанието ми, че трябваше да остана сама. С най-голяма бързина се качих горе и се мушнах под завивките.

Виждах през отворения прозорец как се смрачаваше. Небето имаше цвят на тъмносини зюмбюли. Дълго се вирах в дълбините му, докато от тях изплува първата звезда. Две закъснели птици си пожелаваха «Лека нощ» на своя език и спокойна тишина изпълни тъмния простор.

Бях сложила ръце под главата си; гледах и слушах. Сънят полека ме унесе. Бях неземно щастлива — този ден постигнах две победи: чух гласа на моя Добър пастир и се изкачих на едно съвсем гладко дърво.

БЕДАТА

На следната сутрин се запътихме към колибата, където щях да разкрия тайната си. Но щом изскочихме от двора, ни пресрещна Тери и извести, че е дошъл да играе с нас тази сутрин. Седнахме на тревата, за да съставим план за най-разумно използване на времето. Всъщност Тери беше обмислил всичко. Той беше открил един висок ясен с гълъбово гнездо на върха и ако Филип искаше да види кръглите яйца вътре, трябваше да побърза. Ясенът имаше удобен чатал до гнездото и Тери предложи да направим на него малък чардак, откъдето удобно да наблюдаваме излюпването на малките гълъбчета. Гълъбицата сигурно щеше да ни сметне за особен род едри птици, които като нея си строят гнездо. Тя няма да се бои от нас — твърдеше Тери с пълна увереност.

Тръгнахме въодушевени през полето. Беше доста път до там. Дървото се намираще от другата страна на потока, на мястото, където растяха лиственици. Колко красиви бяха листвениците по това време! Те бяха просто обсипани с дребнички червени шишарки, които блестяха като благородни камъни; а надвесените надолу клони бяха толкова наситено зелени, че в сравнение с тях другите дървета изглеждаха безцветни. Като малка си представях как елфите се люлеят на тези клони. Вече знаех, че там няма елфи, но все пак обичах тези красавици и докато момчетата се мушкаха в гъсталака, останах да ги погледам.

Яворът бе встрани от всички пътеки и всичко наоколо бе обрасло с къпина и коприва. Мъчех се да вървя по стъпките на брат си. Но тръните все пак достигаха до краката ми така, че те постепенно добиха цвят на узряла къпина. Когато най-сетне стигнах момчетата, извадих кърпичката си и ги избърсах.

- Съжалявам — извини ми се Филип. — Забравих, че твоите крака са по-къси и не можеш да правиш такива големи крачки. Но на връщане ще вървиш след мен и тръните няма да те докоснат.

Тери разглеждаше изподраните ми колене.

- Юначага си ти, бива си те! — За още една такава негова похвала бях готова отново да мина през ужасните храсталаци.

Нямаше време за губене. Той скочи като пантера и докопа най-ниския клон на явора. После се повдигна нагоре. Всички мускули на тялото му бяха напрегнати. Никога не бях виждала момче на 11 години толкова силно и жилаво като него.

- Така! — изпъшка той, легнал по корем на клона с увиснали ръце и крака. — Подай ми сега Рут, да я вдигна горе!

Филип ме вдигна на раменете си и ме повдигна, а Тери ме сграбчи за китките, като ми помогна да се хвана за клона. С големи мъки успях да се вдигна и да седна до него. Филип направи два неуспешни скока, но на третия се лепна за клона и седна до нас. Приличахме на три маймуни, увесили крака надолу, щастливи и свободни. Разделихме запасите си с Тери, което той смяташе за нещо съвсем естествено. А и ние с удоволствие му давахме от залька си, защото знаехме, че Тери гладува в къщи. С това се обясняваше и вълчийт му апетит.

- Хайде! — каза Тери, като глътна последния къшей. И започна да се катери като матрос по въже.

Филип и аз го следвахме малко по-бавно. Гнездото се намираще на едно много удобно преплитане на клони. С приближаването дочухме писукането на малките гълъбчета-гривяци. В този момент отгоре се чу пляскане на крила и от клоната се спусна гълъбичка с красиви сиви пера, която охраняваше малките.

Когато видях колко нехайно е изградено гнездото, се почудих как яйцата не падат долу. Няколко клечки с малко мъх помежду им — това бе всичко. Но яйцата бяха топли и добре гледани, а гълъбичката изглеждаше обезумяла от страх.

- Хубаво място за отглеждане на малките! — каза Тери. — Ще отида до гнездото!

Не можеш — възрази Филип. — Клоните няма да те издържат, те едва издържат гнездото!

Но понякога Тери ставаше самохвалко. Ако някой му кажеше, че не може нещо, той на всяка цена се стремеше да докаже, че може. Затова каза просто:

- Е, ще ти покажа!

И тръгна нагоре. Ние с Филип в напрегнато мълчание наблюдавахме как слабата му фигура се губи в листака. Гълъбичката наблюдаваше с полуразперени крила неканения гост. Ние бяхме виждали и други негови лудории, но това бе връх на всичко. Клоните се огъваха застрашително под тежестта му.

- Спри! — изкрещя Филип. Но Тери не обърна внимание. — Чухме само смеха му и шума от все по-предпазливите му движения.

- Стигна го! — ахна Филип.

И наистина горе, на фона на светлото небе се очертаваше гъвкавия силует на Тери, увиснал на тънките клони. Вятърът, промушил се през короните на дърветата, развяваше кичури коса по челото му. Тъмните му очи блестяха от радост и задоволство. Когато и до днес си мисля за Тери, го виждам все в този миг. Това беше последният миг, когато той беше все още силен и здрав.

Трудно си спомням какво стана тогава. Никога не говорим с Филип за това. Мъча се да забравя, но този спомен ще остане в мен до края на живота ми. Тери не чуваше нашите уплашени викове и започна да се люлее над бездната. Клонът се огъна веднъж, издържа и втори, но на третия път се строши и Тери полетя надолу. Той издаде един-единствен пронизителен вик, който разкъса горската тишина и който после месеци наред ме събуждаше в нощта. Ние чухме как тялото му се удряше в клонците, при което падането му се забави отчасти, после се чу тъп удар — и нищо повече.

И до ден днешен не знам как сме успяли да се спуснем благополучно с брат ми — толкова светкавично слизахме от клон на клон. Филип скочи пръв на земята, а после скочих и аз, като забих лице в мъха, хълцаща и разтреперана. Не смеех да погледна към

Тери. Филип коленичи до него, за да провери дали диша. После дойде при мен и нежно ме прегърна.

- Рут — каза той с разтреперан глас, — не съм сигурен, но мисля, че е жив. Невъзможно е да го носим.

Трябват няколко мъже и лекар. Мисля, че ще е по-добре аз да отида да извикам някого, защото ще тичам по-бързо и по-малко ще плача. Но не бива да го оставяме сам, защото може да се свести и да се нуждае от нещо. Ще останеш ли при него? Ще се върна възможно най-скоро!

Аз изпитах ужас при тия думи и поклатих отрицателно глава. Как ще остана сама! Бях обезумяла от страх. Хълцайки се хвърлих към брат си и го помолих той да остане. Но Филип не искаше и да чуе.

- Слушай, Рут — каза натъртено той, — може би Тери скоро ще умре. Но ако дойде бързо лекар, ще успее да му помогне. Ще ида аз, а ти ще останеш тук и ще се помъчиш да бъдеш по-твърда и да не плачеш!

Филип благо се освободи от мен и побягна като стрела. Легнах на земята и се заслушах във все по-отслабващия шум от раздвижването на клоните и все по-отдалечаващите се стъпки на брат ми в шумата.

След това настъпи тишина, нарушавана само от гукането на гълъбицата.

Бях съвсем сама с Тери и си казах: трябва да го погледнеш! Стиснах юмруци и зъби и погледнах.

Гледката ми донесе неочаквано успокоение. Никога не бях виждала мъртав или тежко ранен човек и смятах, че той представлява нещо ужасно, отвратително. Но Тери, лежащ с разперени ръце по гръб, приличаше досущ на заспал. Устните му бяха бледи, а дъхът му — извънредно слаб. Не изглеждаше нито ранен, нито уплашен, а само странно тих. Струваше ми се, че Тери всеки миг ще се събуди — бодър и жизнен — от тоя така дълбок сън и тогава ще бъдем пак щастливи.

Минутите бавно течаха. Тери не помръдваше. Замислена бдях над него. Може би той вече бе мъртъв? Изтръпнах при тази мисъл. Очите ми пак се изпълниха със сълзи. А, веднъж да се върне Филип! Какво изобщо означава това да умреш? И ако Тери е умрял, къде е отишъл? Ще заровят безжизненото му тяло в гробището. Но аз знаех, че това няма да е истинският Тери. Той сигурно сега е вече в небето, както се казва в песните, които пеем в църква. Но дали той е щастлив там — това оплескано, лошо момче — по златните небесни улици между белите ангели?

Изведнъж си спомних за Йохана Кьолин, която бе «при Господа» и която видях толкова щастлива в съня си. Може би да умреш значи да отидеш при Добрия пастир и да останеш там; да Го слушаш с ушите си като говори и да Го гледаш с очите си, вместо да чуваш само неговия шепот в сърцето си. Колко ли е хубаво там... Нищо чудно, че малкото момиче бе така щастливо. Сигурно и затова Тери изглежда така спокоен.

Но Тери не знаеше нищо за Добрия пастир и може би никак не би се радвал да отиде при Него. Бях убедена, че той не е чувал никога нищо за това. Ех, ако имах възможност да му разкажа... Ако той не умре, аз веднага ще му разкажа всичко. Тогава и той, и Филип, и аз ще бъдем взети в стадото. Но даже и да беше мъртъв, Добрият пастир сигурно ще се погрижи Тери да бъде щастлив. Защото не е негова вината, че не е чул и не е познал Спасителя. Вината беше изцяло моя, защото аз задържах тайната за себе си, вместо да я споделя.

Пъхнах ръце между коленете си и отпразих поглед към неподвижното лице на Тери, разкъсвана между страха и надеждата. Няколко пъти ми се стори, че Филип иде, но шумът бе или от заек, или от птица, или от вятъра. Един слънчев лъч се прокрадна между клоните и листата и падна върху лицето на Тери, сякаш сам Бог изпращаше

милувка на малкия страдалец. Моите мисли се отправиха към Спасителя, за Когото всяка сутрин четях в Евангелието от Лука — как Той изпращаше Своята милувка над ранените и болни мъже, жени и деца и те биваха мигом изцелявани.

«О, Боже — прошепнах аз и погледнах през листака към небето, — моля Те, изцели Тери! Нека той не умре! Ние така искаме той да остане при нас. Амин.»

В този момент между дърветата се чу гласа на Филип, както и други мъжки гласове, а после се показаха и фигурите им: Филип, чичо Петър, който всяка събота си беше в къщи, приветливият д-р Пат, който се грижеше за мен по време на боледуването, а също и двама други мъже в тъмни униформи, които държаха носилка.

Лекарят веднага коленичи и опипа пулса на Тери, после опипа черепа му, повдигна клепачите му, внимателно раздвижи ръцете и краката му. Накрая ме попита:

- Помръдвал ли е, след като е паднал тук?

- Не — отговори аз, — през цялото време бе неподвижен.

Окуражена от собствения си глас, хванах ръката на лекаря и прошепнах:

- Мъртъв ли е?

- Не — успокоително отговори д-р Пат, като сложи ръка на рамото ми. — Жив е, но е зле ранен. Ти си смело момиче, щом си издържала толкова време сама. Сега ще го отнесем в болницата и там ще видим какво ще го правим.

Тери бе вдигнат много внимателно на носилката и двамата мъже тръгнаха. Чичо Петър забеляза колко бледа и уморена изглеждам и като се наведе, ме сложи да седна на раменете му като малко дете. Аз склоних пламналата си глава на неговата и се усетих успокоена и щастлива. Оттогава с него станахме добри приятели.

Филип вървеше до нас с наведена глава и успях да видя лицето му едва когато отправи поглед към мен. Видът му ме уплаши. Устните му бяха плътно стиснати, а очите му изразяваха ужасна несигурност. Те ми напомняха очите на едно малко зайче, което веднъж намерих в една долчинка — уплашени, безпомощни. Разбрах, че моите страхове не струваха нищо пред неговите. Искаше ми се да протегна ръка и да го утеша, но ми стана ясно, че нищо не можеше да го успокои, освен оздравяването на Тери.

За да се избегне сътресението, ние се движехме съвсем бавно. Пътеката бе камениста и обрасла с трева. Клоните ме шибаха в лицето. Когато излязохме на пътя, там ни чакаше болничната кола. Д-р Пат се качи и седна до Тери. Носачите заеха предните места.

- Кога ще ни кажете как е той? — попитах аз, преди да се затвори вратата.

- Утре ще мина край вас и ще ви кажа.

Вратата хлопна, моторът забуча и колата се изгуби в облаци прах. Ние тримата бавно тръгнахме към къщи. Чичо Петър ни попита нещо за Тери, в останалото време вървахме в мълчание. На никого не беше до приказки.

Нещастният ден се проточи безкрайно дълго. Мотаехме се из градината и не бяхме в състояние да направим нищо смислено. Нямахме никакъв апетит. Леля ни съжали и взе да ни чете разкази за разтуха. Най-после дойде време за лягане. Леля ни целуна и ни остави сами. Стъпките ѝ още се чуваха по стълбата, когато скочих от леглото и отидох при Филип. Той лежеше свит под завивките и сигурно плачеше, защото гласът му трепереше, а възглавницата бе влажна. Пъхнах се до него.

- Рут — прошепна Филип, — мислиш ли, че ще умре?

- Хей — отговорих аз уверено, — не вярвам.

- Защо? — учуди се той на моята сигурност. — Да не би д-р Пат да ти е казал нещо, което аз не съм чул?

Разпервах и събирах пръсти под завивките, както правех винаги, когато бивах напрегната. Не знаех защо, но имах чувството, че в този момент непременно трябва да разкрия тайната си пред Филип.

- Знаеш ли — започнах аз, — докато ти беше днес да търсиш помощ, аз се помолих усърдно на Бога Тери да оздравее и вярвам, че Той ще стори това.

Филип ме гледаше с ококорени очи.

- Същото направих и аз — изповяда и той. — По целия път насам се молах: «О, Боже, не допускай Тери да умре!» Но се съмнявам дали беше нужно. Аз не съм особено добро момче и често изобщо забравям да кажа молитвата си. Така че не е много важно дали ще се моля или не.

- Но Филип — казах аз и скочих от възбуда, — не е нужно да бъдеш изключително добър, за да се молиш. Ти трябва само да принадлежиш на Добрия Пастир. Именно това е тайната, която исках да ти разкрия. Не съм го измислила аз, пастирът ми каза това, когато бях избягала. Също и в Библията го пише. Когато сме лоши, ние приличаме на овцата, избягала от стадото и така объркана, че не може да се върне. Но Исус е Пастир. Той идва да ни търси и, когато Го помолим, ни намира. Но Той чака да Го помолим. След това ние ставаме Негови и Той чува всичко, което Му кажем. Също и Той ни говори как да станем добри. Господин Танер ми обясни това вчера и снощи аз чух как Добрият Пастир ми говори да не се лютя, когато леля ме лиши от шоколадовия сладкиш. Филип ме гледаше неразбиращо. На лунната светлина лицето му изглеждаше още по-бледо.

- Разказвай нататък — каза той, — и престани да ме бодеш с пръсти. Защо трябва да се смущаваш от мен?

- Друго за разказване няма. Само това: когато Тери лежеше на земята, един слънчев лъч огря лицето му и аз си помислих, че с това Бог може би го помилва и ще го изцели, както Исус изцеляваше болните. Оттогава аз съм почти сигурна, че Тери няма да умре.

Настъпи дълго мълчание. После Филип попита живо:

- Ти моли ли Го да те намери?

Кимнах с глава.

- Да, когато се прибирах след бягството, се молих под дърветата в една гора. Молих Го да ме опрости, че съм толкова лоша, да ме намери и да ме направи свое агънце, както ми беше обяснил пастирът. Ех, Филип, ако дойдеш с мен при пастира, той ще ти обясни всичко много по-добре и ще бъда щастлива, ако и ти станеш близък с Добрия Пастир.

- И аз желая това — сдържано каза Филип. — Мислиш ли, че е възможно?

- Да, сигурна съм — убедено отговорих аз. — Даже за теб ще е далеч по-лесно, отколкото за мен, защото си много по-добър от мен. При теб изобщо няма нужда от търсене.

- Но Филип поклати глава. Ти не можеш да кажеш това – каза той малко тъжно. - Ти ме виждаш отвън, а отвътре никак не съм добър.

- Няма значение – прекъснах го аз. - Ще ти покажа моята картичка и тогава всичко ще разбереш. Овцата от картичката виси над пропастта, дотолкова се е заблудила. Но именно тогава идва Пастирът и я намира.

На пръсти се промъкнах по коридора и донесох безценната картичка. Облегнахме се на прозореца, където бе най-светло – пълната луна изливаше сребърни потоци над нас. Филип дълго разглежда картичката и накрая плахо попита:

- Мислиш ли, че и аз мога да се помоля над нея?

Кимнах с глава.

- В такъв случай можеш да си идеш – каза Филип. - Трябва да остана сам. Утре отново ще говорим.

Оставих го сам. Той се подпря с лакти на прозореца и се загледа в хълмовете. Аз легнах в своето легло и като мигах сънливо, се загледах в безбройните звезди, а паметта ми превърташе отново прекрасните спомени. Историята с изгубената овца завършваше с думите: „Голяма радост е на небето, когато един грешник се кае.“ Всички хора са грешни, значи и Филип е грешник.

Но тая вечер той намери Добрия Пастир и ангелите са поглеждали иззад лъчезарните звезди, за да присъстват на това чудно тържество.

А на земята едно малко момиче също участваше в това духовно веселие.

ПОСЕЩЕНИЕ В ПАСТИРСКИЯ ДОМ

Останалите дни от ваканцията просто прелетяха, защото имахме още толкова работа. В деня след бедата, още щом чухме бръмченето на колата, се хвърлихме към лекаря през вратата.

- Чакайте, чакайте! — вдигна ръце той. — Ако така ме обсипвате с въпроси, няма да мога да ви кажа нищо. Тери е жив, но е много тежко ранен в главата и гърба и ще трябва да остане още седмици в болницата. Майка му е почти през цялото време там. Веднага щом се посъвземе, ще го преместим в специална клиника за костни счупвания. Няма да можете да го посещавате, защото е твърде далеч. Но ще можете да му пишете.

Това бе достатъчно да премахне страховете ни. Тери беше жив и в сигурни ръце. Може би скоро и ще оздравее, както аз оздравях от шарката или от настинката. Забравихме грижата си и спокойно се отдадохме на насладата от последните свободни дни.

Решихме да посетим още веднъж нашите приятели. Филип посети любителя на птиците, а аз — господин Танер. Но старият овчар нямаше време за по-дълъг разговор, понеже бе зает със стригането на овцете.

Бяхме запазили един ден за посещение при пастира. Тръгнахме рано сутринта — знаех, че никак няма да е зле да сме там по време на закуската! По пътя говорихме за нашата вече обща тайна и аз с неудоволствие се връщах към спомена за първото ми минаване по тоя път. Колко гневна, пълна със злоба и нещастна бях тогава; колко щастлива днес!

- При теб сигурно не се чувства такава разлика, защото ти не си бил толкова лош и гневлив като мен — казах на Филип.

Филип духна едно глухарче и се загледа в безбройните парашутчета, които излетяха от него.

- Напротив, аз чувствам, че сякаш съм намерил нещо, което дълго време съм търсил и желал.

- Сериозно! — възкликнах удивена аз. — Никога не съм предполагала, че можеш да мислиш за такива неща. И никога нищо не си ми казал.

- Смятах, че няма да ме разбереш — обясни Филип. — Изобщо, аз не можех да си обясня какво ми липсва. Преди доста време бях веднъж сам в гората. Ти беше наказана да останеш в къщи. Тогава намерих едно току-що излюпено врабче — то лежеше полумъртво на земята. То пискаше слабо, но тялото му беше полуизстинало. Бе паднало от гнездото и умираше. Взех го и се опитах да го върна в гнездото, но не можах, защото бях още малък. Тогава коленичих и се помолих да дойде някой по-голям, за да вдигне врабчето в гнездото. Едва бях казал амин, когато дойде Яков,

младият селянин, за да събира дърва за горене. За него бе дреболия да свърши това. Явно Бог се грижи за малките врабчета — си помислих аз. На следващата неделя в църква чух да се чете, че ни едно врабче не се губи без знанието на Всевишния. Заслушах се. Пастирът каза, че ние сме много по-скъпи от врабчетата и ако принадлежим на Бога, Той ще се грижи за нас. Не мога да си спомня точно всичко. Но помня, че още тогава пожелах да стана Негов, но не знаех какво да направя. Оттогава винаги, когато нещо не ми върви, пожелавах същото, но все по-неясно ми беше какво трябва да сторя и ставах все по-нешастен. Когато ти ми показа картичката и ми разказа как мога да намеря Бога, си помислих: Открих входа! Затова сега съм щастлив, че Исус ме обича и ме прибра като паднало врабче в Своето гнездо.

За Филип това бе дълга и трудна реч. Той я завърши зачервен и смутен, като веднага се шмугна в един хрусталак, преструвайки се, че търси гнездо. Аз продължих да шляпам весело по пътя, като си повтарях колко прекрасна е нашата тайна и какъв свят открива тя пред нас. За мен Исус бе Добрият Пастир, Който носи Своето агне в обятията Си. За Филип Той беше Оня, Който се грижи за врабчетата — но това бе един и същ Исус.

Достигнахме селото и похлопахме на познатата врата. Убедих се, че наистина сме добре дошли. Пастирът, запретнал ръкави, работеше в градината. Той ме позна от пръв поглед и явно бе щастлив, че ме вижда пак. Не ни запита дали искаме кафе, а направо каза:

- Дойдохте точно навреме!

И действително бе така, защото едва бях му представила брат си и влезе жена му с пълен поднос. Сам пастирът отиде и донесе още ябълкова торта и шоколадови сладкиши. Сякаш знаеха какво обичаме.

Закуската бе царска. Ядохме до насита, защото домакинята ни уверяваше, че в кухнята има още много от всичко. Тя бе съвсем млада, с красива коса и топли очи. Помислих си, че така би изглеждала най-добрата майка на света. После разбрах, че тя наистина е майка на две близначета, които спяха в количка под един бук.

- Ако останете до пет и половина, ще можете да присъствате на къпането им — каза жената.

Уверих я, че можем да останем, защото леля ще ни чака за вечеря и спокойно ще се приберем.

- Добре! — каза госпожа Робингер. — Ще ви извикам, когато всичко е готово.

Тя излезе с подноса. Филип и аз се спогледахме малко напрегнато.

- Разказвай, Филип! — подканих го аз.

- Не, ти разказвай — възрази той. — Ти започна всичко.

- Е, добре. Искаме да ви открием една тайна, господин пастир. Сега ние двамата принадлежим на Добрия Пастир. Ние Го молихме да ни намери и да ни прости всичко зло, и сега сме щастливи.

Лицето на пастира просветна, както преди и господин Танер, когато му разказах случилото се с мен. Тия две лица не си приличаха ни най-малко, но изразът бе един и същ в този момент. Пастирът се наведе към нас и ни подкани:

- Разкажете ми всичко!

Разказахме му историите си. Излязохме вън и аз, коленичила, а Филип — легнал по корем на тревата, с подпряно на длани лице, се чувствахме толкова свободни и близки с този човек, който ни слушаше така внимателно и радостно. Пастирът ни зададе с тихия си, топъл глас много въпроси. Той ни посъветва особено подчертано да четем Библията.

- Вие трябва да гледате на нея така, като че чрез нея ви говори лично Добрият Пастир — какво иска да направи за вас и какво очаква от вас да правите. За всеки ден

си определяйте по един стих и размишлявайте върху него като изпратена ви от Бога вест. Ако той ви повелява да бъдете любезни и внимателни с околните, молете Бога да ви помогне да станете такива. Ако стихът съдържа обещание, молете Бога то да се изпълни и за вас. Ако е някоя случка, опитайте се да откривате каква поука се съдържа в нея. Мислете целия ден върху стиха. Така ще се научите да следвате винаги гласа на Добрия Пастир.

- Това можем да правим заедно! — подскочих аз. — Колко весело ще бъде да изберем стих, нали Филип?

- Да — отговори той, — може би. Но как да знаем кое трябва да четем? Библията е дебела книга и не всичко в нея е особено интересно, особено за деца.

Не — обясни пастирът, — наистина има откъси, които ще разберете едва когато пораснете. Но все пак в нея има достатъчно неща, които могат да бъдат разбрани от деца.

АЗ КЪПЯ БЛИЗНАЦИТЕ И СЕ СЪРДЯ

Тъкмо си отворих устата, за да благодаря, когато на прозореца се яви госпожа Робингер с бяла престилка и ми извика:

- Време е за къпане, Рут, можеш да идваш.

- Моля да ме извините — учтиво се изправих аз.

- Разбира се — отговори пастирът. — Иди и помогни на жена ми. Ние с Филип ще си поприказваме още.

За секунди бях в стаята. Близнаците пълзяха по килима, докато майка им приготвяше нощничките. За десетте си месеца децата бяха прекалено пъргави и аз, понеже никога не се бях занимавала с деца, ги гледах като някакво чудо. Играхме половин час така весело, че изпаднах във възторг. Когато те бяха сложени в едно голямо корито, аз трябваше да насапунисам кръглите им главички и да ги изплакна с вода от една голяма кана. Пуснахме в коритото едно жълто гумено пате и близнаците започнаха да го гонят, като пищяха от удоволствие и пляскаха е ръчички по водата. После ги избърсахме и аз напудрих розовите им телца. Облякохме ги в нощничките и започнах да реша с мека четка косичките им. Това не бяха коси, а жълт пух, какъвто имат малките пиленца. Отгоре се образуваха малки буклички. Докато ги сресвах, бебетата ритяха с крачка и пищяха, като хапеха със зъбки пръстите на краката си.

Когато майката ги сложи в креватчетата, забелязах, че на стената виси картина пак с Добрия пастир, но по-различна от моята. Този пастир стоеше на брега на едно езеро и беше прострял благославящо ръце над своите овце, които го бяха заобиколили, а някои спяха спокойно в нозете му. Картината бе вечерна и ми напомни стадото на господин Танер, когато слънцето залязва и полските сенки се удължават.

- О, — възкликнах аз весело и посочих картината, — аз също имам картина с Добрия пастир, но по-различна. На моята овцата виси над пропастта.

- Знам твоята — каза госпожа Робингер — и също много я обичам. Когато децата пораснат, ще им покажа и нея, но сега те са много малки, за да разберат, че има и пропаст. Сега съм спокойна да знам, че докато малките спят, Добрият Пастир бди над тях. Затова съм закачила тук именно тази картина. Всеки път, когато я погледна, си спомням, че те са в безопасност.

Погледнах замислено децата. Те бяха заспали веднага. Елизабет бе пхнала пръстче в уста, а Роберт спеше с високо вдигнати около главата ръчички; бяха зачервени от къпането и съня. Те лежаха толкова тихо, дишането им едва се долавяше — стори ми се, че сякаш Добрият Пастир е прострял силните Си ръце над техния сън.

Притиснах се до госпожа Робингер и я погледнах плахо.

- Може ли пак да дойда? — прошепнах аз.

Разбира се — помилва ме тя. — Другата събота, ако леля ти те пусне, заповядай. Аз ще ѝ пратя бележка. Сигурно ще бъдеш свободна. Когато дойдеш, ще возиш децата с количката, а после ще ми помогнеш да ги нахраня и да ги сложим да спят. За мен е хубаво да имам такава помощничка, която да може така добре да се занимава с децата.

Почервенях от гордост и пъхнах ръката си в нейните ръце. Как не можех да бъда дъщеря на тази мила жена — и сестра на сладките близначета!

В градината пастирът и Филип водеха оживен разговор. Тръгнахме си и аз бързах да поискам разрешение от леля за следващата събота. Пастирът беше казал да дойдем пак двамата с Филип, който щеше да му помага в градината, а после пак всички щяхме да прием кафе.

Прибрахме се точно навреме и аз още от вратата извиках:

- Лельо, госпожа Робингер ме покани другата събота пак да ида на гости — ще ми даде да возя близначите и ще ги сложим да спят. Ще отида, нали? Кажй да, моля ти се!

Но леля не сподели възторга ми.

- Каква е тая госпожа Робингер, Рут — запита тя малко остро. — Ти не бива да правиш никакви посещения без мое знание. Не познавам тази дама.

- О, лельо, тя е чудесна жена — боязливо я уверих аз. — Тя е жена на пастира в съседното село. Много мила госпожа, тя желае да ти пише.

- Възможно е — недоверчиво ме погледна леля. — Но се боя, че този път ще трябва да откажеш. Госпожица Монет ми се обади, че за няколко дни на гости ѝ е дошла племенницата ѝ и аз обещах, че в събота ще те пратя да играеш с нея. Съжалявам, че ще те разочаровам. Може би госпожа Робингер ще те покани друг път.

Обхвана ме гняв.

- Но, лельо — избухнах аз в смях, — ти знаеш много добре, че мразя да ходя при госпожица Монет. Мразя и Паула Монет. Тя е една глупава гъска, на нищо не може да играе. С нея трябва да стоя все вътре и да нареждам домино. А аз мразя доминото. Лельо, моля те, обади ѝ се, че няма да отида! Уговорила съм се вече с госпожа Робингер и мога да ида там.

- Нямах право да говориш така — упрекна ме леля. — Не съм чувала такова нещо още — да приемеш покана, без да имаш моето разрешение. И спри да се въртиш и да подскачаш! Ще ти се завие свят.

Със себеобузданието ми беше свършено и започнах да вия от отчаяние.

- Не искам да ида там! Ще отида където искам.

Казах на госпожата, че ще ида и ще ида, а не при тая глупава Монет!

Леля ме сграбчи за рамото и заповяда строго:

- Веднага отивай в леглото! Не искам да слушам повече такива приказки. Мисля, че трябва да се потрудиш да станеш по-добра. Засега нищо не си променила. Изчезвай!

С вдигната глава напуснах стаята.

- Все ми е едно — промърморих през рамо и тръшнах с все сила вратата.

Но никак не ми беше «все едно»! Преди да стигна последното стъпало разбрах какво бях направила. Когато легнах, ми се стори, че сърцето ми ще се пръсне. Забих лице във възглавницата и дълго плаках.

Бях забравила да внимавам в гласа на Добрия Пастир. Може би вече Той никога нямаше да ми проговори, а може би вече е спрял и да ме обича. Да, аз вече може би не Му принадлежах и няма кой да ми помогне вече да стана добра. Ах, защо не внимавах аз в този глас!

- Рут, какво става с теб? Не плачи така!

Хълцах така силно, че не бях чула кога леля е влязла в стаята. Преглътнах веднага сълзите си — леля не биваше да види колко съжалявам! Тя седна на леглото ми, като държеше в ръце чаша мляко и чиния с курабии.

- Какво ти става, Рут? — ме гледаше тя малко уплашено. Никога досега не беше чувала така да плача.

Опитах се да отговоря със спокоен глас, но не успях. Отново забих глава и се облях в сълзи. Не бях казала на леля какво ме вълнуваше, но ми се стори, че тя знае причината. Това ме принуди да издам тайната си.

- Заради Добрия Пастир — хълцах аз. — Аз изпаднах в гняв и може би вече не съм Негова. О, лельо, мислиш ли, че Той отново ще ме приеме, ако аз започна да се държа добре?

Вдигнах глава и я погледнах, изпълнена с очакване. Но тя ме гледаше сякаш бях изгубила разсъдък си.

- За какво говориш, Рут? — попита ме тя безпомощно.

Грабнах Библията, която беше на стола до леглото, извадих скритата между страниците ѝ картичка и я показах хълцаща и подсмърчаща на леля.

- За това! Знаеш ли, аз бях станала Негово агънце, но ето, че забравих и може би Той вече никога, никога няма да говори вече с мен, защото днес изпаднах в такъв гняв. Кажете ми, лельо, вярваш ли, че Той отново ще ми прости?

Леля внимателно се вгледа в картичката и не отговори дълго.

- Кой ти даде тая картичка? — запита тя най-после.

- Господин пастир Робингер — отговорих аз, — и той ми обясни всичко. Ти знаеш историята, нали, лельо? Вярваш ли, че Той ще ми прости, ако аз никога, никога вече не правя така?

Леля дълго не можеше да вдигне очи от картичката и аз дълго очаквах нейния отговор.

- Лельо, — прошепнах аз и от нетърпение се притиснах към рамото ѝ, — вярваш ли, че Той ще го стори?

- Ако ти наистина съжаляваш за грешката си и обещаеш, че ще се поправиш, мога да те уверя твърдо, че Бог ще ти прости. Можеш да Го помолиш за това.

Гласът ѝ прозвуча тихо и много тъжно. Отново замълчахме.

- Нали познаваш историята за Добрия Пастир, която е нарисувана тук, лельо? — боязливо запитах аз.

В изгледа ѝ имаше нещо което будеше съмнението ми.

- Да — отговори тя, — но имаше време, когато я познавах по-добре. Аз се радвам, че същото избавление е станало с теб. Но искам да ти кажа, че трябва скоро да идеш при пастира и той да ти разкаже повече неща за това.

Бях склонна да възкликна, че е чудесна идея да ида при пастира, вместо при госпожица Монет, но една друга, по-голяма радост ме вълнуваше сега. Аз вече можех да не се боя, че съм забравена и отхвърлена. Заех се енергично с млякото и курабиите.

Леля остана при мен, но говорихме малко. Щом свърших с яденето, тя ме целуна и излезе, а аз останах успокоена и готова за сън. Но преди да заспя, още веднъж забих лице във възглавницата и безмълвно благодарих на Оня, Който беше до мен и Който се грижеше еднакво вярно както за изгубените овце, за падналите врабчета, за спящите деца, така и за лошите малки момичета.

ПИСМОТО

Започнаха училищните дни. Филип се вдъхновяваше от играта на крокет и ние прекарвахме дълги, щастливи вечерни часове, увлечени в нея. Неговото училище беше доста отдалечено и той нямаше приятели близо около нас. От своя страна аз не исках да играя с други момичета, ако Филип беше с мен.

Малките птичета вече бяха укрепнали и сега гнездата бяха празни. Често рано сутрин се изкатервахме по хълмовете, за да изненадаме пеещите в папрата чучулиги, обърнати към ликуващия изгрев. Или блажено лягахме на върха на тревистия хълм и наблюдавахме как иззад могъщите планински вериги, в още сумрачния хоризонт се разтваря първото злато на ранния изгрев. Завесите от утринна мъгла се разпиляваха една след друга, за да дадат място на чистата синева. После се спущахме край каменни блокове и край жълтугите, като разгонвахме пасящите овце, а ехото подемаше нашите ликуващи викове.

Голямата ваканция бе приближила, а Тери още го нямаше. Той лежеше вече месеци в една болница за деца. От време на време д-р Пат ни носеше новини за него. Бяхме писали на Тери много писма, в които му разказвахме за горите, за цветята и за птиците. Но нямаше никакъв отговор. Затова бе голяма изненада, когато една сутрин раздавачът донесе писмо за нас.

Никой, освен родителите ни, не ни беше писал. Почеркът на плика не беше техен. Това бе едър, писан с трепереща ръка на човек, несвикнал да държи перо. Филип отвори плика и зачете, а аз надзъртах иззад рамото му. «Скъпи Филип и Рут, вече съм в къщи, но трябва да лежа. Моля ви да ме посетите. Адресът ми е Ерлен хюте ам Бах, Вилденвалд, Тери.»

Пламнахме от нетърпение по-скоро да тръгваме, така че леля с мъка ни накара да обядваме. Леля се поколеба, но ни пусна да вървим.

- Надявам се, че е чиста къща и няма да лепнете някоя зараза. Имайте предвид, че не бива да стоите много.

Веднага след обета се изкачихме бегом в стаята си, за да подберем от чекмеджетата по някой подарък за Тери. Аз взех един шоколад, а Филип — прашка. Направихме две малки пакетчета и ги пхнахме в една чанта. После хукнахме по пътя за Вилденвалд.

Вилденвалд беше малко село, състоящо се от доста изоставени къщи така, че човек не можеше да разбере обитаеми ли са, или не. Имаше гостилница с напитки При дивия мъж». Доста по-нататък бе селския магазин, в който се продаваше всичко най-необходимо, а до него бе пощата. Още нататък се виждаше мъничка църква с няколко готови да паднат надгробни камъка. Никоя от тези сгради не можеше да се приеме за център на селото. Никой не можеше да каже къде почва и къде свършва това село. Спуснахме се от гората през ливадата, по която окосеното сено съхнеше на слънцето. Пред нас се простираше земя, застлана сякаш с разноцветни покривки — тъмнозелени хмелови насаждения и яркожълти житни ниви, плачещи за сърп се преливаха една в друга. Накъдето и да погледнехме, се виждаше море от височинки, хълмчета, долчинки. Къде да намерим Тери?

Наоколо не се виждаше жив човек. Почукахме на първата срещната къща. Отвори ни жена, която биеше масло. Тя отвори вратата и ни показа:

- Виждате ли онази съборетина в Овчата долина? Там живее една циганка с децата си; тя често иде тук да проси. Вие трябва да минете по пътеката край храстите с жълтуга, после край вадата и сте в Овчата долина.

Благодарихме и тръгнахме. Жената ни огледа любопитно що за хора сме и какво можем да търсим в тия пущинаци. Къщата изведнъж изникна пред нас. Коминът бе съборен, а покривът — целия в дупки от изпочупените керемиди.

Мястото беше тъмно и самотно. Тук по-рано е било каменоломна. Голите стени бяха обрасли с дива лоза, която малко поосвежаваше жалкия вид на къщата. Вадата се стичаше хилава и зловонна през падината. Как са се решили да строят къща на такова влажно и пусто място? Спомнихме си, че Тери ни беше разказал, че когато каменоломната още е работила, тяхната къща е служела за склад за взривни материали, а после била пригодена за живот. Тя изглеждаше безжизнена с изкъртените прозорци, затулени сега с парцали, с обраслата в коприва входна врата, пред която ние смутено спряхме. Не е възможно Тери да живее тук! Докато се колебаехме, вратата се отвори и излезе една жена, която ни огледа безмълвно. Големите ѝ черни очи ни подсказаха, че това е майката на Тери, но все пак тя ни вдъхваше страх. Беше едра, с широки рамене и тъмна кожа. Невчесаната ѝ коса бе прибрана под кърпа; чертите ѝ бяха твърди и говореха за труден, тъжен живот. Тя ни гледаше, сякаш ѝ бяхме неприятни.

- Какво желаете, деца? — попита ни най-сетне жената.

Пристъпихме две крачки напред.

- Извинете, Тери ни писа писмо, като ни моли да го посетим. Затова дойдохме. Радваме се, че той си е вече в къщи.

Тъмното ѝ лице се проясни.

- Вие ли сте ония, които са били при падането на моя син? — запита ни тя студено.

- Да — отвърнахме ние виновно.

- Не заслужавате да ви пусна — изръмжа тя, — но той настоява, затова влизайте.

Тя блъсна вратата и влезе пред нас. Последвахме я. Хванах ръката на Филип и я стиснах силно.

Тясното помещение бе тъмно и горещо, миришеше неприятно. Единственият прозорец бе високо горе и през него не се виждаше нищо. Но ние забравихме всичко и се втурнахме напред с радостен вик, когато видяхме на леглото в ъгъла нашия Тери, когото вече три месеца не бяхме виждали. Всъщност ние разбрахме, че това е Тери, защото знаехме и очаквахме да видим него; но той бе така неузнаваемо променен, че изглеждаше съвсем друг. Лицето му бе безцветно; очите му изглеждаха още по-големи и ни гледаха дълбоко печални. Ръцете му — някога кафяви и жилави — изглеждаха слаби и крехки като клечки. Целият му вид бе така покъртително безпомощен, че буца застана на гърлото ми и не можах да издам нито звук.

Тери не ни се усмихна. Той изглеждаше така мрачен и тъжен, сякаш изобщо бе изгубил способност да се смее. Все пак той протегна ръка и забеляза сериозно, че се радва да ни види и че ни чака от сутринта.

Ние отговорихме също така сериозно, че се радваме да го видим и после настъпи тишина. Никой не смееше да каже това, което си мислеше. Най-сетне Филип наруши мълчанието и попита Тери как е прекарал в болницата.

- Не беше лошо — каза Тери. — Само бе отвратително да лежиш и да виждаш само една улица. Но и тук е така тъпо. Нищо не виждаш освен тази стена. Прозорецът е много високо. Но и по-ниско да беше, щях да виждам само скалите на каменоломнята.

- Не може ли да изнесем леглото вън — попитах аз, като същевременно разглеждах тежките му железни.

Тери поклати глава.

- То трябва да се разглобява, а не мога да мърдам от него, защото гърба ме боли.

- Нямаш ли книги?

- Не обичам много четенето. Виж, книги с картинки сигурно ще ми харесат. Но картинки с планини, животни, птици и други такива работи, тях ще разглеждам с удоволствие.

Гласът му леко трепереше, а големите му очи се напълниха със сълзи. Бедният, нещастен Тери! Ние дълбоко му съчувствахме, а не знаехме как да го утешим.

- Ще ти донеса всичките си книги за птиците — обеща Филип пламенно. — Ние ще те посещаваме и ще ти разказваме за всичко, а ти ще затваряш очите си и ще се представяш, че виждаш нещата пред очите си. Ще ти разкажа как изглежда днес навън. Върбовките скоро започват да правят влакна, а хмелът скоро ще узрее. Вече се усеща миризмата му, като минеш край нивата. Ябълките започват да се зачервяват и вече огъват клоните надолу. И още едно: скоро започва жетвата на ечемика. Житото е съвсем жълто и шуми толкова хубаво, когато има вятър. Видях, че господин Шварц вади трактора от гаража. За цветята знаеш: цели морета самогризка, мак, маргаритки, метличина и т. н. Следващият път ще ти наберем един голям букет, а също и ябълки ще откъснем.

Тери изглеждаше зарадван. Слаб полъх руменина изби по бледите му бузи.

- Ще ходите ли да берете хмел? — замечтано попита той.

- Може би — отговорих аз, — ако леля ни пусне. Ние можем да спечелим пари от беритбата, нали, Филип? Тогавя ще можем да си купим фотоапарат.

- Аз винаги печелех сума пари от хмела — каза Тери. — Достатъчно, за да си купя зимни обувки. Мама тази година ще се опита да бере хмел, но не бива дълго да ме оставя сам. Тя трябваше да остави работата си, за да ме гледа.

- Циганите отново са тук! — извиках аз оживено. — Дошли са с една жълта каруца. Един рояк циганчета с черни коси се катерят по нея и тичат свободно по полето. О, как бих се радвала да съм циганка — а ти, Тери?

Тери познаваше циганите по-добре от мен и каза мъдро, като поклати глава:

- Бъди благодарна, че си това, което си!

Вече нямаше нужда да търсим какво да си кажем; разбъбрихме се така оживено, че останахме много повече, отколкото бяхме намислили. Прекъсна ни майката на Тери, която му носеше следобедна закуска. Тя се състоеше от чаша силен чай и коричка хляб, намазана тънко с маргарин и сложена в стара, спукана чиния. Не възбуди апетита ми ни най-малко, но ми напомни, че нося шоколад. Той вече бе се поразтопил, но очите на Тери блеснаха при вида му. Не му дадох прашката, защото явно нямаше да му трябва.

- Тери — попита Филип на раздяла, — кога ще можеш да ставаш и да играеш отново?

Тери не отговори веднага. Очите му отново помръкнаха и той пошепна:

- Изглежда никога. Чух как докторът каза на сестрата: «Не може нищо да се направи. Бедното човече, не мога с нищо да му помогна.»

Ние бяхме ужасени от тази вест. Не можехме да кажем нищо. Разделихме се в потискащо мълчание. Когато излязохме вън, чухме слабия му глас:

- Кога ще дойдете пак?

- Вдруги ден - и ще ти донесем книгата за птицата.

- Сигурно?

- Абсолютно сигурно!

Майката на Тери простираше една скъсана нощница на въжето. Тя хвърли към нас един суров поглед, но не каза нищо. Когато я поздравихме, тя само кимна с глава.

- Злобна жена! — казах аз, когато се изкачвахме нагоре. — Щастлива съм, че не ми е майка.

Вървахме мълчаливо. Мисълта за Тери ни потискаше. Напрегнато мислехме как да облекчим участта му. Не ни идваше нищо на ум. Наистина бе ужасно: да лежиш ден след ден в една тъмна, плесенясала стая и да виждаш само една мръсна стена, докато вън зреят ябълките и кипи жътва. Какво ли би могло да се направи?

Вървахме в тънката омара на летния ден; и тогава за пръв път през ума ми мина мисълта колко благодарна трябва да бъда за здравето, което имам и което до този момент смятах за нещо естествено. Огледах здравите си и пъргави ръце и крака, силното си и здраво тяло, сякаш за пръв път ги виждах. Застанала на височината, загледах широкия простор около себе си. Слушах цвърченето на шурците и бръмченето на трактора в житното поле — и тогава, в мигновение на гореща радост — сърцето ми трепна, изпълнено с благодарност към Бога, Който ме бе надарил със зрение за гледане, със слух за чуване и с нозе за тичане.

РАЗХОДКА НА ЛУННА СВЕТЛИНА

През следващите седмици редовно посещавахме Тери. Бях уверена, че това бяха единствените проблясъци в неговия мъчителен, мрачен живот. Филип му подари най-скъпите си книги за птиците. Винаги, когато получавахме шоколад, го пазехме за Тери. Носехме му плодове от овощната градина. Най-голямата награда за нас бе да видим слаб полъх на радост и живот по лицето му и благодарност в очите му. Той никога не ни благодареше с думи, а майка му все още се държеше студено към нас. Но въпреки това бяхме убедени, че той ни чака с трепет, отправил очи и слух към вратата.

Бяхме разказали на леля за Тери и тя му изпрати по нас няколко малки подаръци. Започнахме да се разбираме с нея по-добре и аз вече не бягах от задълженията си. Най-напред ѝ помагах от чувство за дълг, но после открих че къщната работа може да носи и удоволствие, когато човек влага старание и сърце. Леля не казваше нищо, но чувствах, че е доволна от промяната в мен.

Чичо Петър също взе участие в работата за Тери. Набра веднъж-дваж апетитни червени ябълки в овощната градина. Те бяха много едри и когато се избършеха добре, можеше да се огледаш в лъскавата им кора. Тери особено харесваше тези ябълки и дори майка му се заинтересува от тях. Един следобед тя ни запита:

- От вашата градина ли са тези ябълки?

Зарадвахме се, защото тя ни проговаряше за пръв път откак се запознахме. От радост се хванахме за ръце и започнахме да се въртим със смях в кръг, защото много желяехме да се сприятелим с нея.

- Да — отговорихме ние, — имаме много дървета, които са отрупани с такива ябълки. Ще ви донесем още.

Тя измърмори нещо и излезе.

По това време нощите бяха много горещи и се мръкваше късно. Ние хвърляхме завивките си на пода и заставахме на прозореца да се разхладим» Често не ми се лягаше. Започвахме да си бърбим с Филип, докато ни станеше хладно и чак тогава заспивахме»

В една такава тиха, топла вечер седяхме с Филип на прозореца. На запад още се виждаше слабото зарево на залеза. От хълмовете се спускаше лек вечерен полъх и донасяше далечно блеене на овце.

- Струва ми се, че тази вечер изобщо няма да ми се доспи — изпъшках аз. — Толкова е красиво, че не ми се откъсва от прозореца. Тази нощ ще има пълнолуние.

Изад планините бавно изплуваше едно кърваво червено кълбо. То сякаш бе заплетено между клоните на белите борове. Но скоро се отскубна от тях и освети околността с леката си сребриста светлина. Обърнах огряното си от тая светлина лице към брат си:

- Филип, бил ли си някога на хълмовете при такава светлина?

- Не — отговори той. — Защо?

- О, Фил — шептах възбудено аз, като се вкопчих в рамото му, — нека се промушим през плета и излезем горе! Ще бъде чудно! Само ти, аз и голямата луна!

- Не се ли боиш, че ще ни видят? Нали знаеш, че сега трябва да бъдем особено добри.

- Знам — прекъснах го аз — и ние сме добри. Аз само един-два пъти се скарах с леля. Пък и няма нищо лошо ще погледаме луната! Това не е непослушание. Леля никога не е предупреждавала да не правим такова нещо.

Филип се замисли. Явно се колебаеше. Накрая ме запита:

- Ще се преобличаш ли?

- Ами! Ще си спестя тоя труд. Само ще се наметна с шлифера си. Наметни се и ти.

Речено — сторено. На пръсти се спуснахме по стълбата. Ключът леко щракна в ключалката и ние уплашено се свихме. Но никой не чу — леля и чичо спяха здраво.

Озовахме се на свобода. Спряхме се и се ослушахме. Светът изглеждаше така загадъчен и променен, а небето бе толкова прекрасно с милионите звезди. Пъхнах ръката си в ръката на Филип, както правех винаги, когато имаше нещо необичайно и заедно се шмугнахме през пролуката. Ябълките хвърляха грамадни и страшни сенки и аз направих крачка назад. Излязохме на полето и поехме към хълмовете. Минахме по стъпалата край камбанарията, изкатерихме се на първата купчина сиви камъни и се запътихме нагоре към върха на хълма. Откъм долината се долавяше полъха на вятъра, носещ аромат на жълтуга и папрат. Седнахме на камъните на върха и вперихме очи нагоре, където имаше толкова много неща за гледане, въпреки нощта. Зад нас се очертаваха изоставени казарми, а по-нататък — тъмните ивици на горите. Пред нозете ни се разстилаше низината, а поточетата блестяха на светлината; всяко вирче изглеждаше като разтопено сребро. Но най-красиво бе горе, защото и двамата много обичахме звездите, а тази нощ те трепкаха особено нежно — големи и ярки. Виждаше се ясно Млечния път, прострял се като широка улица от изток на запад. На север, високо в небето, блестеше полярната звезда, видима за всички мореплаватели. Точно под нас се виждаше Касиопея.

Гледахме дълго към небето. Накрая Филип реши, че е време да си ходим, защото скоро щеше да съмне, а трябва да спим. В действителност не беше толкова късно, защото когато минавахме край камбанарията часовникът удари веднъж. Силният звук ни уплаши и изненада.

Почти по целия път пяхме, защото знаехме, че няма кой да ни чуе; пък и след дългото стоене в тайнствената тишина на върха имахме нужда от шум. Пеехме каквото ни хрумнеше — най-често за море и кораби; една от песните разказваше за русалка, която примамвала моряците към смъртта. С песен се промушихме през жълтуговите храсталаци подскачахме като две планински кози по камъните.

Когато приближихме към къщи, изведнъж ни налегна умора. Изпитах желание да бъда в моето меко легло. Очите ми лепнеха за сън. Копнеех да се отпусна и да спя. Още пет минути и щях да се отпусна на тревата и да заспя непробудно до сутринта. Прозях се високо а с мен и Филип.

- Внимавай! — спря ме Филип, когато стигнахме до пролуката. — Тихо се промуши и върви на пръсти! Ако леля ни е усетила — ужас! Трябва да действаме като крадци.

Бяхме се промъкнали в двора и тръгнахме из овощната градина, когато Филип внезапно спря и заби пръсти в ръката ми. Вдигна ръка и когато проследих посоката, накъдето сочеше той, сърцето ми се обърна и едва успях да задържа вика си на ужас.

СРЕДНОЩНО ПРИКЛЮЧЕНИЕ

Една висока фигура в черна наметка, огъната под тежестта на чувал, приближаваше към нас край дърветата. Тя не ни виждаше, защото бяхме влезли много тихо и се криехме под сянката на една ябълка. Вече беше съвсем близо и явно вървеше към пролуката в плета. Срещата бе неминуема. Изстинах от страх. Филип бе запазил кураж. Той прошепна:

- Това е жена, която краде ябълки. Трябва да ѝ попречим, защото това са ябълки на чичо Петър, а тя е набрала цял чувал!

Не бях в състояние да кажа нищо. Страхът ме беше сковал. Филип пристъпи напред и застана на пътя на фигурата. Луната освети лицето ѝ и ние познахме веднага, че това бе майката на Тери.

Тя издаде уплашен вик и изгърва чувала, като ябълките се разпиляха на всички страни. После падна в тревата, закри лице с наметалото си и започна да ръмжи някакви неразбрани думи, сякаш се молеше, Не знаехме какво да правим. Тя изведнъж се окопоти и заговори:

- Няма ли друга работа, освен да ме следите посред нощ? А утре ще изпратите полиция да ме арестуват и да ме откъснат от моето бедно, умиращо дете. Вие не можете да си позволите с префинените си ястия и хубавите си дрехи да имате няколко ябълки по-малко, които могат да помогнат на треперещото ми от глад дете, умиращо пред очите ми без да мога да го задържа. О, Тери, Тери, те ще ме откъснат от теб!

Тя отново закри лицето си и избухна в горчив, безнадежден плач.

Погледнах смаяна Филип. Той търкаше челото си, сякаш търсеше изход. После коленичи до жената, хвана ръцете ѝ и се опита да ги смъкне от лицето.

- Не сме Ви следили – каза благо той. - Минавахме случайно, бяхме ходили да гледаме луната. Вие не бива да берете от ябълките на чичо, но щом Тери действително гладува, не можем да ви кажем нищо. Не искаме в никой случай да идете в затвора, а Тери да остане сам.

Жената спря да хлипа и впери дивите си очи с проблясък на надежда в очите на Филип.

- Мило момче, - каза тя с треперещ глас и сграбчи ръката му, - слушай: пред Бога обещавам, че няма да правя втори път това. Знаем, че съм една лоша жена и не бива да влизам в чужди градини. Но Тери се нуждае, а и лекарят ми каза: „Давайте му повече мляко, хранете го добре и през зимата го завивайте добре, ако искате да го задържите повече жив.“ А Тери е всичко, което имам! Баща му ме заряза, а сестричката му умря. И сега Тери лежи безпомощен и не мога да го оставя, за да ида на работа. Как тогава да му осигуря тези неща? Ще ми го вземат пак в болница. О, деца, деца, не правете така, че Тери да е далеч от мен...

Тя коленичи на тревата с отпуснати ръце, сякаш ни се молеше. Това ме покърти и най-убедително я уверих, че няма да я издадем и тя може да вземе колкото си иска ябълки. Но Филип ме прекъсна:

- Няма да Ви издадем – каза той бавно и тежко, - но трябва да спрете да крадете. Наистина не знам как ще намерите начин да подсигурите Тери, но да се краде е ужасно лошо. Не може ли да ви помогнат?

Тя поклати глава:

- Ако потърся помощ от държавата, те ще вземат Тери в болница. Наистина, у дома не е за него, но поне сме заедно, а това е всичко, от което се нуждаем.

Тя ни погледна умолително, сякаш очакваше да я разберем. Филип все още бе потънал в мисли.

- Знаете ли – каза най-сетне той, - имам една добра идея, но засега не мога да ви кажа нищо. Идете си сега при Тери, а утре, след като говорим с Рут, ще ви посетим. Обещаваме да не я издадем, нали, Рут?

- О, да – съгласих се аз. - Нито дума! И утре ще дойдем.

- Бог да ви благослови – прошепна жената. - Мога ли да се надявам, че Той ще ми прости, като съм толкова зла?

Тя вдигна празния чувал и се промуши през пролуката, преди да успеем да ѝ кажем дори лека нощ. Останахме сами. Ябълките лежаха разсипани из тревата.

- Мисля, че трябваше да ѝ позволим да ги вземе – казах аз.

- Не! - заяви Филип. - Ябълките са на чичо Петер и самите ние щяхме да бъдем крадци, ако бяхме ѝ позволили. Сетих се нещо, Рут, но утре ще ти кажа. Да вървим да спим.

Бях също изтощена и не зададох въпрос. Шмугнахме се в стаята си. Бях полузаспала, когато Филип ме попита:

- Колко пари имаме в касичката?

- 35 франка — измърморих аз сънливо и в следващия миг потънах в царството на сънищата.

ЖЕРТВАТА

Разбира се, сутринта се успахме и ни събудиха стъпките на леля, която идваше да види какво става с нас.

- Имам чувството, че снощи сте си легнали много късно — каза строго тя. — Обикновено по това време сте будни. Напоследък все чувам стъпки откъм стаята ви и няма да търпя това!

Спогледахме се смутено. Дано леля не продължи на тая тема... За щастие днес бе ден за пране и тя имаше достатъчно работа, за да ни задава нови въпроси.

Горях от желание да говоря с Филип, но положих усилия да забравя снощното приключение и отидох да помагам на леля. Тя много се зарадва. Докато работехме, си бъбрихме приятелски и аз почувствах с голямо удоволствие, че тя вече ме смята не за дете, а за голяма.

Знаех, че всичко това е дело на Добрия Пастир. Наистина голяма промяна имаше, откак Го познахме.

Знаех, че Той ми помогна да бъда по-малко лоша и невъзпитана, а на леля — да бъде по-сърдечна към мен. Може би следобед, като се върнем от Тери, да ѝ разкажем повече за него и да я помолим за едно вълнено одеяло за него.

При мисълта за Тери си спомних за майка му. Отново прозвучаха в ушите ми последните ѝ печални думи: «Мога ли да се надявам, че Той ще ми прости, като съм толкова зла...»

Естествено. Бог ще ѝ прости, ако тя Го помоли сърдечно за това. Ако е лоша, тя прилича на оная овца, която виси над пропастта и която Пастирът търси. Питам се дали тя знае нещо за Него. Ако не знае, трябва да ѝ разкажа. Ако тя влезе в стадото на Добрия Пастир, това ще бъде за нея добре. Тогава Той ще се грижи и за нея, и за Тери, и тя ще може да Го моли и за мляко, и за вълнено одеяло.

Замислих се така дълбоко, че забравих за работата си. Леля ме погледна учудено през прозореца:

- Рут, какво става с теб? Вече няколко минути не си помръдваш пръста.

Почервениях и се залових трескаво за работа. Бързах да свърша и да отида при Филип. За щастие прането бе към края си.

- Можеш да вървиш — каза леля, като смъкна престилката си. — Добре ми помогна и следобед ще те оставя да играеш повече.

Изтичах по стълбата и заварих Филип легнал на леглото и разстлал пред себе си съдържанието на касичката.

- 35 франка — заключи той замислено. — С 40 франка може да се купи фотоапарат. Ако двамата спестяваме пари през ваканцията, ще можем да си го набавим до началото на учебната година.

Той замълча, като гледаше боязливо парите.

- Ако отделим 10 франка за мляко за Тери, тогава ще купим апарата за Коледа.

Лека въздишка се отрони от гърдите му. Знаех, че той си мисли за катеричето гнездо, за гнездото на лешничарката, които ще намерим през есента; за полските мишки, които пълнят дупките си с жито през жетвата. Испитах дълбоко съчувствие към него.

- Мисля, че 10 франка са много за мляко — на месих се в сметките. — Със 7 франка и половина може да се купи страшно много мляко; а предполагам, че леля ще ни даде вълнено одеяло, тя има едно старо.

Филип въртеше монетите из ръцете си.

- Не е нужно сега да решаваме тоя въпрос. Ще взема цялата каса със себе си, а по пътя ще мислим.

Това бе разумно. Въпросът бе толкова сериозен, че не биваше да се решава необмислено. Прибрахме парите вътре. Сега аз можех да задам моя въпрос.

- Филип, чу ли, че майката на Тери нарече себе си лоша жена?

- Да, и тя е такава — потвърди брат ми. — Аз й съчувствам. Но колкото и беден да е някой, няма право да краде ябълки.

- Съгласна съм, но мисълта ми е друга. Ако тя е наистина толкова лоша, не е ли редно да се опитаме да й разкажем за Добрия Пастир? Може би тя не знае, че Той я търси и иска да й прости. И съм сигурна, че ако тя разбере това, ще стане много пощастлива — като мен.

Филип кимна одобрително.

- И аз мислих за това и мисля, че можем да опитаме. Но може би тя няма да иска да слуша. Големите хора са така. Веднъж край училище седеше един беден, стар скитник, който изглеждаше толкова печален, че ми се прииска да му кажа, че Исус го обича. Но той измърмори, че не вярва в това и че се нуждае от обувки и бира, а не от Библия.

- И какво му отговори ти?

- Какво му отговорих ли? Казах му само: «Нямам бира, а обувките ми няма да ви станат.» Той ми каза да не се правя на глупав и да изчезвам. Не пожела да чуе за Исуса.

- Възможно е и с майката на Тери да е така. Но нека опитаме, откъде да знаеш...

Обядвахме и тръгнахме по познатия път. Взех Библията си с картичката вътре. Филип държеше касата в ръка. Тя беше приятен товар и монетите звъняха в такт с крачките ни. Но Филип изглеждаше потиснат. Разбира се, че той се прощаваше с фотоапарата и пожелах да го утеша:

- Филип, вярвам, че с 5 франка може да се купи доста мляко. Можем да попитаме колко струва млякото, нали?

Филип измърмори неохотно нещо. Не искаше да говори на тая тема. Продължихме мълчаливо.

Спускахме се към къщата, когато иззад едно дърво внезапно изскочи майката на Тери. Явно тя ни чакаше.

Гледаше ни боязливо, сякаш се боеше, че не сме устояли на обещанието си.

- Нека поговорим малко тук, преди да идете при него — започна тя възбудено.

- Нали няма да кажете нищо на Тери? Аз го направих от любов към него. Той ще се разстрои ужасно, ако разбере. Той е честно и добро момче, моят Тери.

- Разбира се, няма да кажем нищо — успокой я Филип. — Нали обещахме на никого да не казваме. Да поговорим тук, за да не ни чуе той.

Седнахме в звънчетата, които цъфтяха край пътя и замълчахме. Филип ме погледна в очакване аз да започна. Гледах към земята и се боях да започна, а майката на Тери впери поглед в касичката.

Филип ме подритна и ми кимна с глава — явно трябваше да се престава. Измъкнах картичката от Библията и я подадох на жената. Тя бе вече поизтъркана от много употреба, с подгънати ъгли и ръбове, но за мен тя си беше все така хубава.

- Госпожо Тери, — започнах аз плахо, като се боях тя да не ме прекъсне. — Госпожо Тери, ако желаете, историята с ябълките може съвсем да се забрави, защото Добрият Пастир, какъвто е Исус, умря за нас, за да имаме прощение на греховете. Тази нещастна овца над пропастта — това сме ние, когато вършим злини и бягаме от Бога. Ако вие Го помолите да ви прости, Той ще го стори веднага и ще Му принадлежите, както аз и Филип. И тогава вярвам, че Той ще се погрижи и за Тери да има пари за храна!

До този момент тя гледаше към касичката, а картичката само държеше с ръка. Но сега вдигна глава и ме погледна любопитно.

- Толкова си малка, а така хубаво говориш — забеляза тя.

- О, не! — възразих аз и поруменях. — Не аз съм измислила тези неща. Те са записани в Библията. Почакайте, ще ви прочета мястото. Там е много по-хубаво, отколкото аз мога да го разкажа.

Намерих 15-та глава от Лука и прочетох редовете бавно и със страхопочитание: «Голяма радост е на небето, когато един грешник се кае...»

- Да, това мога да ви кажа, госпожо Тери: Милият Господ и ангелите се радват, когато молим Добрия Пастир да ни намери!

Тя се заслуша вече по-внимателно.

- Да, едно време в неделното училище ни учеха на това — тогава бях колкото теб — тихо си спомни тя.

- Наистина ли? зарадвах се аз. — Тогава да ви прочета още нещо?

Отворих на 10-та глава от Йоана и зачетох толкова скъпите за мен думи: «Аз съм Добрият Пастир. Добрият Пастир живота Си дава за овцете Си.»

Изведнъж една тежка мисъл раздра съзнанието ми: Добрият Пастир дава живота Си за овцете, а аз се скъпя да дам 5 франка!

Как да предам на Филип откритието си? Трябваше да го убедя да даде 10 франка! Започвах да се прозявам, да правя гримаси, но той не ме погледна. Бавно отвори капака на касата. Майката на Тери го наблюдаваше внимателно.

Ритнах Филип по крака. Но той не ми обърна внимание. Какво нещастие, ако той се позове на думите ми и даде само 5 франка! Когато Добрият Пастир е дал живота Си! Филип приближи до жената и каза просто:

- Ние донесохме малко пари, за да купите мляко и храна за Тери. Не е много, но е всичко, което имаме.

С един жест той обърна касичката и изсипа съдържанието в нейната престилка.

- Тук са 35 франка — каза той ясно, за да се избегне всякакво неразбиране и въпросът да бъде приключен. — Надявам се, че ще помогнат на Тери.

А сега ние ще отидем при него.

Той стана и тръгна надолу. Но аз останах още един момент. Добрият Пастир бе дал живота Си; Филип бе дал парите и за апарата; исках и аз да дам нещо. Какво? Да,

най-скъпото ми съкровище бе в ръцете ми. Подадох на жената картичката и я пуснах до монетите.

- Това е моята картичка — прошепнах аз. — Нека бъде ваша и ви напомня, че Добрият Пастир може да ви намери.

- Благодаря, мило дете! — развълнувано отговори тя.

Побягнах след Филип.

- Сърдиш ли ми се, че дадох всичките пари? — каза Филип виновно, когато след час вървахме обратно. — Те са колкото мои, толкова и твои. Но изведнъж усетих, че не бива да задържаме нищо.

Та нали фотоапаратът не струва нищо, в сравнение с Тери! Съгласна ли си?

- Напълно — отговорих аз. — Забележителното е, че и аз си помислих същото. Когато прочетох стиха, че Добрият Пастир дава живота Си за овцете, ми стана ясно колко малко даваме ние и се опитах да ти дам знак да отделиш повече.

- Странно — каза Филип, — мислех, че без парите ще ми е страшно криво, а чувствам безкрайна радост...

- Странно — допълних аз — мислех си, че с моята картичка никога няма да мога да се разделя, а сега съм така щастлива, че тя е в майката на Тери.

- Да — подскачаше Филип, — не сме и сънували някога, че е толкова приятно да подариш нещо! Но това е, защото никога не сме подарявали нещо толкова скъпо за нас. Пред нас се откриха такива духовни хоризонти, че ние мълчаливо продължихме пътя си, потопени в техните тайни.

ХМЕЛ И ГЪБИ

Лятната ваканция този път имаше една нова приятна страна: леля ни позволи да ходим да берем хмел. Изкарвахме доста пари от това. Засега се бяхме разделили с мисълта за фотоапарата. Събирахме пари за хубаво, топло вълнено одеяло за Тери. Това ни предложи леля, защото тя нямаше излишно одеяло. Леля ни даваше да занесем на Тери всевъзможни дреболии, както и една стара пижама на Филип от дебел и топъл плат.

П-р Робингер бе обещал да посети Тери. Бяхме му разказали за него при едно от посещенията си.

- Знаете ли — разказвах аз, — опитах се да му кажа за Добрия Пастир, но той не иска и да чуе. Твърди, че ако Бог го обичал, щял да му оправя гръбнака.

Но ако вие му кажете, ще обясните всичко по-добре и той ще приеме.

Пастирът се засмя:

- Не, няма да мога и аз да му обясня. Когато Бог изпраща нещо лошо в живота ни, Той не ни обяснява защо. Просто ни казва, че така е най-добре за нас. И ако Го обичаме, ние приемаме това за истина, макар че не го разбираме. Това се нарича «упование». Пък и Тери ще слуша повече тебе, отколкото мен, защото ти си дете, а аз съм възрастен.

- Но той изобщо не иска да чуе — настоявах аз. — Или не ме слуша, или ми казва да говоря за нещо друго.

- В такъв случай — отговори пастирът — вие трябва да се молите Тери да склони да слуша. Бог не винаги отговаря веднага на молитвите ни, но Той ги чува и, ако те са правилни, винаги отговаря, макар и след време. Ще посетя приятеля ви веднага след като се върна от отпуск.

Робингерови с близнаците отидоха за три седмици в отпуск. Ние ходехме да берем хмел. Обичахме тези дълги растения с упойващ дъх, с който се пропиваха и

ръцете и дрехите ни. Свързахме се с едно семейство от града и с удоволствие слушахме приятното бърбене на тези обикновени хора, докато беряхме хмел. В шест часа заставахме на опашката пред касата, за да получим парите си и се чувствахме големи и важни, когато ги вземехме в ръка.

Един ден бяхме поканени от това семейство на вечеря и седнахме заедно край огъня. Те опържиха в тиган прекрасни палачинки. Ухаеше чудесно, а вкусът им беше толкова хубав, че ядохме до насита. Върнахме се късно в къщи и леля бе много недоволна. А когато разбра, че сме яли при тях, съвсем се ядоса — щели сме да си лепнем някоя болест, като ядем с разни «цигани».

Скоро намерихме нов начин да печелим пари, който леля хареса повече от хмела. Това стана в един леко мъглив септемврийски ден. Бяхме станали рано и вървахме по полето през капчиците роса и конус-ните дупки на паяците. Събухме обувките и чорапите си, защото ни правеше удоволствие да чувстваме хладната роса между пръстите. Изведнъж Филип се спря. Беше видял една малка бяла и кръгла гъба и се оглеждаше за други.

- Гъби, Рут! — извика той. — Ела да видим дали няма други.

Започнахме да търсим и скоро открихме много малки корави кълбенца. Събрахме ги на малка купчинка, така че после да можем да ги съберем в кошница.

- Знаеш ли какво ще направим — каза Филип, — смъкни си ризата и ще я хванем за ръкавите, така че да стане торба. Трябва да занесем тези гъби в къщи.

Скрих се зад едно дърво, за да не ме види някой случаен минавач. Напълнихме ризата с гъби и тя увисна под товара. Докато стигнахме до къщи беше увиснала съвсем до земята.

Смятахме да дадем гъбите на леля да ги наготви и да я попитаме може ли да продадем излишните гъби на някого.

Леля много се зарадва на гъбите, но не и на ризата ми. Каза, че бих могла да настина. Даде ми едно яке и ме накара сама да си изпера ризата. Поразсърдих се, но настроението ми се подобри, когато леля се съгласи с идеята ни за продажбата на гъби. След закуска изсипахме гъбите в една кошница и отидохме да ги предложим на господин Даниелсен.

Господин Даниелсен беше пълен плешив мъж с дебели рогови очила на широкия си червен нос. Той ни погледна със сияен поглед и вдигна от учудване ръце:

- Това се казва стока! — извика той. — Вие сте късметлии, деца. Кажете колко искате, вземам ги всичките! А ако намерите още, веднага ми ги донесете.

Гъби имаше много. Благодарение на тях спестовната ни касичка отново натежа и скоро започнахме да обсъждаме дори какъв ще бъде цвета на одеялото, което щяхме да купим. А доскоро не можехме и да си помислим, че ще купим някога одеяло.

Следобед тръгнахме към Тери. Бяхме набрали една кесия сливи. Стаята му днес беше особено неприветлива, миришеше тежко, а Тери, който беше сам, изглеждаше съвсем изнемощял. Черната му коса беше мокра от пот, а бельото на леглото беше паднало под него. Той не забеляза влизането ни, защото бе втренчил поглед към моята картичка, която висеше на отсрещната стена.

- Здравей, Тери! — поздравихме го ние и седнахме на леглото. — Майка ти излязла ли е?

- Хм, тя отдавна не е тук — отговори той с глух глас.

- Къде е отишла?

- Не знам, не искаше да ми каже.

Настъпи мълчание, после Тери каза с недоволен, заповеднически тон:

- Вземи си картичката. Тя разстройва ужасно майка ми. През последните дни все плаче щом я погледне. А беше толкова щастлива, преди да ѝ я дадеш.

- Но аз не мога да си я взема — отговорих аз. — Тя е на майка ти. Ако я взема ще бъде кражба.

Измъчен, Тери обърса с ръка потта от челото си и обърна лице към стената.

- Искам да умра — промълви той.

Никога досега не го бях виждала така угнетен. Бих направила всичко, за да го успокоя, но как можеш да утетиш едно момче, принудено толкова време да лежи неподвижно. Той не погледна дори сливите.

- Зле ми е — каза той, — може би ще си хапна по-късно.

Тръгнахме си бързо, защото виждахме че е много уморен. Майка му още я нямаше. Мълчаливо вървахме по пътя.

- Филип, молиш ли се всеки ден Тери да бъде отново здрав?

- Не всеки ден — се спря Филип, — защото понякога имам убеждението, че това е невъзможно. Мисля, че докато не намери Бога, е по-добре да не оздравява. Докторът каза, че той не може да бъде излекуван.

- Но Бог може да направи чудо — отвърнах аз. — Както в Библията. Това е просто ужасно, Тери става все по-мрачен.

- Най-лошото не е болестта — забеляза Филип замислено, — а тази ужасна стая. В нея е винаги толкова горещо и тъмно, и мирише така противно. Страшно тежко е да лежиш на такова място. Ако е в по-добра обстановка, сигурно няма да бъде така.

Изключено беше да се намери такова място, освен да се молим някой с хубава къща да осинови Тери. Но колкото и да обмисляхме тази възможност тя си оставаше неизпълнима, защото Тери никога нямаше да се отдели от майка си.

Бяхме така погълнати от мисли, че не забелязахме кога сме стигнали до къщи. Леля разговаряше с една едра жена, наметната с черно манто. Само един бърз поглед беше достатъчен, за да познаем безгранично удивени майката на Тери. Очите ѝ бяха зачервени от плач. Но най-удивителното беше, че леля ми, която беше много строга спрямо просяци и цигани, разговаряше с нея приятелски, дори беше сложила ръка на рамото ѝ.

Двете жени не ни забелязаха и ние успяхме да се шмугнем в къщи, защото смътно усещяхме, че няма да ѝ е приятно да ни срещне. Едва влезли вътре, се спряхме и се спогледахме удивени.

- Какво ли могат да си говорят? Може би майката на Тери е просила нещо за сина си — промълвих аз несигурно.

Филип поклати глава.

- Ами! — каза той. — Леля беше толкова мила, а обикновено като види просяци, е толкова ядосана.

Надявахме се, че леля ще задоволи любопитството ни, но тя нямаше такова намерение. Влезе след малко в къщи и се качи в своята спалня. Когато слезе отново долу, беше много замислена и изобщо не ни обърна внимание. Изглеждаше ми потъжна от обикновено и макар, че се зае да приготвя вечерята, пак същите мисли я вълнуваха.

На другата сутрин ни очакваше нова изненада. Докато закусахме леля поглеждаше често часовника.

- Рут — каза тя, — тази сутрин трябва да изляза.

Имам важна работа и може би няколко часа ще се бавя. Трябва да приготвиш обед. Картофите са обелени, тук има шунка. Трябва да направиш само салатата. Да обелиш ябълки за пудинг. Показвала съм ти как става — сега имаш възможност сама да опиташ.

Филип и аз се спогледахме. Доколкото можехме да си спомним, леля никога не беше излизала сутрин и никога не беше пропускала сама да приготви обедата. Сигурно

ставаше нещо ужасно важно и ние изгаряхме от любопитство да знаем какво е то. Но докато тя сама не ни кажеше нещо, не можехме да разберем какво става. Пък и аз бях толкова горда, че имах право да приготвя сама обед, щото скоро забравих всичко. Леля стана от масата, сложи си шапката и излезе.

Щом останахме сами, се заловихме за работа. Предстоеше ми цяла сутрин да бъда господарка в къщи. Това страшно ми харесваше. Почистихме масата и измихме съдовете. Като начало изсипах пълен пакет прах във водата за миене и пяната заля цялата мивка. Естествено после ни бяха необходими 10 минути за усмиряване на пяната, като из цялата кухня се разхвърчаха прозрачни балончета. Крещяхме от удоволствие, когато някои от тях долитаха чак до тавана.

Изведнъж забелязах, че не изглеждам истинска домакиня. Затова си вързах престилка, натопих си ръцете до лактите в сапунена вода и започнах да търкам енергично вилниците и лъжиците. Сутринта премина разкошно. Обелихме толкова много ябълки, че с тях човек би могъл да нахрани цяла рота. Отидохме в градината за салатата. Между салатите забелязахме три малки охлюва и внимателно ги изнесохме в края на лехата, за да може да ги намери майката на Тери. След като приключихме с приготвянето на обед, се заловихме да почистваме. Изнесохме килимчетата да ги изтупаме и затанцувахме с тях по градинските лехи, докато целите се покрихме с прах. Да, наистина да си господар в къщи е първокласно удоволствие! Но преди обед времето мина толкова бързо и ето, че забелязахме леля да се връща. Беше време за ядене. Всичко беше готово. Обедът поднасяше една малка готвачка със зачервени бузи. Леля изглеждаше доволна от моите усилия. Тя похвали картофите и салатата и не каза нищо за миришеция на загоряло пудинг. Изглеждаше много по-свежа, отколкото на закуска. От време на време лека усмивка преминаваше по лицето ѝ, сякаш си спомняше за нещо много приятно.

- Надявам се, че си прекарала една хубава сутрин, лельо — каза Филип учтиво.

Леля кимна с глава и в крайчеца на устните ѝ се плъзна лека усмивка.

- Благодаря, Филип — отвърна тя сериозно. — Сутринта беше наистина много хубава.

И след малко добави:

- Довечера, когато си дойде чичо ви и аз говоря с него, ще ви разкажа нещо.

Дотогава то ще бъде тайна.

Филип и аз се разкъсвахме от любопитство. Когато дойде вечерта, нетърпеливо изтичахме на улицата, за да видим кога ще се покаже чичо. Най-сетне той се зададе и ние изтичахме в кухнята с викове:

- Чичо иде, лельо! Кажете ни тайната!

Леля ни изтласка навън с една дървена лъжица.

- Оставете ме на мира — смееше се тя, — не мога едновременно да пържа риба и да разказвам тайни. Кажете на чичо си да дойде тук, а вие идете да играете в градината.

В този момент чичо влезе в кухнята и затвори вратата зад себе си.

ТАЙНАТА

«Тайната, тайната!» — изгарящи от нетърпение, ние седнахме удобно на малки столчета до леля. Бяхме излязали пред вратата във вечерния здрач. Въздухът ухаеше на цъфнали рози, а около нас неуморно сновяха полски мишки. Докато говореше, леля се привеждаше все по-надолу и по-надолу, докато накрая главата ѝ опря до коленете.

- Е, добре — каза тя, — но преди да ви разкрия тайната, искам да знам какво сте правили в един часа през нощта в овощната градина преди няколко седмици?

Почувствахме и двамата как кръвта се оттегля от бузите ни. Такова нещо не бяхме очаквали! Въпросът беше неочакван, но не особено гневен. Напротив, гласът на леля прозвуча така, сякаш тя с усилие сдържаше смеха си.

Последва неловко мълчание. Най-сетне Филип се реши да отговори, но гласът му беше съвсем неуверен:

- Не можахме да заспим вечерта и решихме да излезем и да погледаме звездите.

Облякохме се отидохме на върха на хълма, и тогава...

- Как,- ходили сте чак там съвсем сами и то през нощта! — прекъсна го ужасена леля.

- Но ти никога не си ни забранявала това — енергично се намесих аз.

- Рут, има много неща, които не съм ви забранявала, но съм уверена, че не бива да ги правиш. Това не ви оправдава. Преди да продължим, искам да ми обещаете, че никога няма да излизате нощем сами.

Дадохме горещото си и честното обещание.

- Е, добре — каза леля, — вярвам ви. А сега ще разберете как съм узнала за вашето излизане. Вчера, малко след като излязохте, при мен дойде майката на Тери. Тя ми разказа една дълга история. Искала да купи на Тери вълнено одеяло, но нямала пари. Когато видяла нашите големи червени ябълки, решила да набере през нощта и да ги продаде.

Чичо ви не е забелязал, че изчезват ябълки, защото тя идвала няколко пъти и беряла от различни дървета. Продавала ябълките на пазара и за кратко време събрала една добра сума. Така се стигнало до срещата ви в градината.

Спогледахме се гузно, но повече се учудвахме защо леля не изглежда ядосана от това, че не сме ѝ казали нищо. Тази тайна не ни очарова никак.

- Дали сте ѝ обещание да не казвате нищо — продължи леля. — Това не е много разумно, защото ако бяхте ми казали тогава, щях да помогна по-рано.

Но все пак добре сте сторили. После майката на Тери ми разказа как сте отишли при нея и сте ѝ дали всичките си спестявания, а ти, Рут, си ѝ подарила картичката си.

Изчервих се отново; винаги чувствах стеснение, когато ставаше дума за картичката.

- Разказа ми още как си седнала до нея и си ѝ разказала историята за изгубената овца и за Добрия Пастир, Който я намира и спасява. Явно си разказала това много добре, защото тя я взела и я окачила у дома си на стената. Оттогава тя пожелала силно да прилича на тази овца. Но тя чувствала, че не може да очаква прощение от Бога, докато не ми поиска прошка за откраднатите ябълки. Затова и дойде вчера.

Настъпи дълго мълчание. Луната се показа иззад хълмовете, а градината прошумоляваше от лекия полъх на вятъра с тайнствени звуци. Ние седяхме неподвижно, вперили поглед в леля и очаквахме продължението.

- Тя дойде и ми даде парите, които е спечелила от ябълките. Каза, че прави това като вик за помощ към Добрия Пастир и заяви, че ще вика към Него, докато Той ѝ отговори. След това говорихме дълго и тя ми разказа всичко за своя син, който умира в онази ужасна къща. Днес сутринта аз ходих там, за да се уверя в истинността на думите ѝ. Тя не може да остави момчето само и да си гледа работата. Но тя и не иска да се раздели с него и да го върне пак в болницата. Очаква ги гладна смърт.

Леля беше вперила поглед в тъмнината. Беше забравила за нас. Най-последно продължи:

- А вчера, когато тя си отиде, вярвам, че Добрият Пастир проговори и на мен. Много години аз не бях мислила за Него, но снощи Той ми показа нещо.

Леля сложи ръка на рамото ми.

- Той ми разказа толкова много неща, че не бих могла да ви ги предам. Но ето две от тях: Той ми показа една сума, която стои неизползвана в спестовната книжка и една необитаема стая, в която мебелите са покрити с чаршафи. Тази стая има голям прозорец, през който всяка сутрин влизат топлите лъчи на слънцето и който открива прекрасен изглед към далечината.

Затаих дъх.

- Хубавата гостна стая? — промълвих аз.

Леля кимна с глава:

- Да. Най-хубавата ни стая толкова време стои празна. Нека сега я дадем на разположение на Добрия Пастир. В други ден Тери и майка му ще дойдат при нас. Тя ще ми помага в къщната работа, а Тери ще лежи до прозореца и бузите му ще порозовеят. Тази стая ще бъде негова, затова утре искам да ми помогнете да я приготвим. Съгласни ли сте?

Дали сме съгласни?! Бяхме така щастливи, че не можехме да проговорим. Но явно радостта ни е била изписана на лицата ни, защото леля само се засмя. Очите на Филип искряха от радост.

Седяхме и си приказвахме още дълго време, докато луната се скри. Тогава при нас дойде чичо и ние се хвърлихме към него.

- Знаеш ли вече? — ликувахме ние.

- Естествено, че знае — се усмихна леля. — Мислите ли, че ще превърна къщата ни в болница без негово знание?

После тя ни изпрати в леглата, защото беше късно. Какъв прекрасен ден!

Следващият ден премина в приготвяне на стаята. Почистихме всичко основно и приготвихме две легла — едно в тъгла за майката и едно до прозореца за Тери.

Донесохме най-хубавите си книги и играчки; поставихме ги така, че Тери да може да ги гледа от леглото си. На стените закачихме най-пъстрите картини. Набрахме най-червените ябълки и най-узрелите круши и ги наредихме в едно хубаво блюдо до леглото му. Когато привършихме всичко, хвърлихме по един изпитателен поглед и се съгласихме, че по-добре не може да бъде.

Сутринта на очаквания ден се събудих много рано. Първата ми мисъл беше: стаята на Тери е готова и го очаква. Тогава изведнъж усетих желание да сляза долу и още веднъж да я огледам. Така ще мога да си представя какво ще види Тери, като пристигне.

Измъкнах се от леглото и слязох по стълбите в гостната стая, която ухаеше толкова приятно на сапун и чисто. Беше вече съвсем светло. Стъпих на леглото, за да се облегна на прозореца и да погледам навън. Съвсем близо пред погледа ми трептяха листата на дървото, обляни в слънчева светлина. Небето беше кристално синьо, а малките розови облаци изглеждаха като коралови острови в синьо море. В далечината трептеше вече мараня. Никога преди не бях виждала такова красиво утро и при мисълта за Тери, който при събуждането си ще вижда всичко това, вместо опушените стени на тяхната къща, усетих че ме завладява едно могъщо чувство. Склоних глава на ръцете си и по бузите ми се стекоха сълзи на радост. Колко си приличат голямата скръб и голямата радост!

Скоро слязох от леглото и се върнах в стаята си. Пъхнах се в моето легло и потънах в дълбок сън.

ПРИСТИГАНЕТО НА ТЕРИ

Тери дойде следобед с една линейка. Майка му го придружаваше. Носеше някои дребни лични вещи в един стар куфар. Линейката беше поръчала леля и Тери беше превозен най-внимателно. Въпреки това беше много уморен. Когато го положиха на леглото и той впери тъжните си очи в листата на дървото навън, лицето му изглеждаше бяло като възглавницата.

Оставихме го сам, но след малко аз се върнах при него. Погледът му все още беше забоден в листата; изведнъж чух хълцане. Тери плачеше. Спомних си за моето преживяване сутринта и казах:

- Не е ли забележително? Тази сутрин бях тук и наблюдавах изгрева; толкова беше хубав, че и аз плаках. Изгледът е чудесен, нали Тери?

Но бедният, уморен Тери беше прекалено разстроен за да отговори. Той лежеше мълчалив, впери поглед в листата, а по бузите му се търкаляха едри сълзи. Най-послед той се овладя и ми каза с треперещи устни:

- Много ми стана...

В този момент влезе майка му с една купичка супа. Тя коленичи до леглото и започна да го храни. Винаги се удивлявах от промяната в нея, когато се грижеше за Тери. Цялото ѝ естество беше съсредоточено само към него.

Остатъка от ваканцията премина спокойно. Тери изглеждаше много щастлив. По цели часове лежеше с пъхнати под главата ръце и гледаше през прозореца. Всичко, което виждаше му доставяше радост. Той остана удивен колко много може да се види, когато се гледа внимателно. Буковото дърво до прозореца ставаше все по-пъстро от ден на ден. Той гледаше дългоменящите се очертания на облаците, разцъфтелите далии и последните разцъфнали рози, чиито уморени листенца падат на земята. В тия дни лястовиците се събираха на големи ята, за да поемат пътя си на юг. Нощем цвърченето им го успокояваше. Полските мишки сновяха насам натам. Тери различаваше вече и най-малкия шум и това занимание запълваше дните му. Чудех се на спокойствието му.

Филип се стараяше да получи стипендия и вечер четеше до късно. Затова аз търсех компанията на Тери. Често му четях нещо, а друг път сядах на неговото легло, облягах се на перваза на прозореца и дълго си бърбехме в тъмнината.

Говорехме за хиляди неща, като се стараех да го отклонявам от мисълта за тежкото му положение. Често се връщахме към спомените си за онова щастливо време, когато играехме заедно в гората. Понякога говорехме за падането му, за болницата, за дългите, тъжни дни в тъмната му стая. Говорехме за моите родители и затова как те ще се зарадват да видят Тери при нас.

- Рут, какво става когато човек умре? — запита ме веднъж неочаквано той в тъмнината.

Почувствах се много натясно. Започнах да си търкам краката един в друг.

- О, не знам — отговорих аз, — но вярвам, че става нещо много хубаво. Знаем, че човек отива на едно прекрасно място, където е Исус и всички там са щастливи. Защо, Тери?

- Защото в болницата чух думите на доктора — Тери хвърли бърз поглед към вратата, сякаш се боеше някой да не чуе. — Бях ти разказвал, нали? Той каза: «Бедното момче, не може нищо да се направи...» А това означава, че аз ще умра.

- Но това е било толкова отдавна — подхвърлих аз.

Тери повдигна мършавите си рамене.

- Ставам все по-зле. Рут, всички хора ли отиват там?

- Не съм сигурна — бавно започнах аз, — вярвам, че човек трябва да принадлежи на Добрия Пастир. Но това е съвсем лесно, Тери! Просто трябва да Го помолиш и Той ще те намери, също като овцата от картичката.

Тери смръщи чело и промълви несигурно:

- Аз съм лош. Аз крадах всичко, каквото ми попаднеше. Веднъж полицаите за малко щяха да ме спипат.

Побързах да го успокоя:

- Вярвам, че въпреки това всичко ще се оправи.

Тери, ще помоля п-р Робингер да те посети. Той ще ти обясни всичко по-добре от мен.

Замълчахме. Тери не изглеждаше очарован от една среща с пастира. Най-сетне каза:

- Рут, къде е картичката? Дето беше я дала на майка.

- Моята? Не знам, майка ти знае. - Искам пак да я видя. Бях казал на майка да я махне. Не можех да гледам оная овца увиснала на скалите; уплашена, че пастира няма да я извади. Но ако пастирът е Исус, ще може ли Той да я стигне на това опасно място или не?

- Разбира се! — извиках аз от цяла душа. — Исус може да отиде навсякъде! От Него никой не може да избяга така, че да не може да го стигне. Пастирът ми каза това. Не се страхувай за овцата; с нея всичко е наред.

- Как бих желал — замечтано прошепна Тери, — да имам друга картичка, на която вече да видя овцата в ръцете на пастира — спасена и избавена...

- Наистина ли, Тери? Обещавам ти, че ще ти намеря такава картичка! Ще търся докато намеря.

Лека усмивка пробягна по лицето му. Но той бе крайно изтощен, за да продължи. Останахме в мълчание, докато дойде майка му, за да го нагласи за спане.

Изтичах долу да видя дали Филип е свършил с уроците си.

КЪМ ДОМА

Аз не забравих обещанието си и още първата събота, като се върнах от училище, отидох при п-р Робингер, да го питам има ли такава картичка. Филип беше останал да играе футбол на училище.

Беше светъл, ветровит ден и въздухът бе пропит с тръпчивия мирис на есента. Горите бяха изпъстрени с меките есенни багри. В небето се виждаха отлитащите ята. Носех кошничка, която исках да напълня с кестени и жельди. Чувствах се изпълнена със сили и щастлива, и като чух песента на една червено-шийка, запях и аз. Откъснах едно клонче и го сложих на главата си, като си представях, че съм горска фея. Но сигурно съвсем не приличах на фея с разрешената си тъмна коса и с луничавото си лице.

Госпожа Робингер шиеше нещо до прозореца. Поседях малко с нея и си побързахме. Близнаците препускаха около нас. Не можах да се сдържа да не поиграя с тях. Когато най-сетне се откъснах от тях, следобедът беше към края си. Отидох при пастира в църквата. Той беше зает с нещо и реших да не го занимавам с излишни неща.

- Господин пастир — започнах аз отдалеч, — помните ли картичката, която ми бяхте подарили?

Той се обърна, остави книгите си и седна на подиума за хора. Колко внимателен човек бе той!

- Спомням си много добре, защото, както знаеш, имам същата картина в кабинета си.

- Знаете ли, бих желала да имам и другата картина. Възможно ли е?

Пастирът ме погледна въпросително.

- Страхувам се, че не разбирам за какво става въпрос. Искаш да кажеш имам ли картина от същия художник?

- О, не, все ми е едно кой я е рисувал. Искам просто картина, която да показва какво е станало след изваждането на овцата от пропастта. Тери не обича моята картина. Тя го смущава. Каза, че не е уверен дали Добрият Пастир ще може да извади овцата. Неговите ръце не изглеждат много силни, а овцата е на самия ръб на скалата. Затова аз обещах на Тери да намеря другата картина, на която овцата е вече в безопасност.

Пастирът ме гледеше неподвижно. После отговори със сериозен тон:

- Ще направя всичко възможно да намеря. Но, Рут, ти не бива да го оставиш да се бои за овцата.

Можеш ли сега да научиш наизуст един стих и да му го кажеш, като си идеш?

- О, да! — съгласих се аз. — Аз научих Тери на доста неща. Стихът за Добрия Пастир ли е?

- Не, това име не подхожда винаги, но става въпрос пак за Него. Стихът гласи: «Той може съвършено да спасява.» Знаеш ли какво означава «съвършено да спасява»?

Не разбирах добре тези думи.

- Това означава: да избави от всяка опасност. Виж, колкото и далеч да се е отбила овцата, в каквато и пропаст да е попаднала, Той може да я спаси.

Това означава, че няма на земята толкова лош човек, че Исус да не може да го спаси, когато извика към Него.

Усетих радост в душата си.

- Той може съвършено да спасява. — повторих грижливо аз. — Да, ще го запомня и ще го кажа на Тери, за да не се бои вече за оная овца. Благодаря ви, господин пастирю.

- Другия понеделник — обеща ми моят приятел, когато се ръкувахме за сбогом — ще отида в града и ще потърся такава картичка.

Вечерта повторих на Тери всичко, което знаех за новия стих и ние го повторихме заедно. Тери с радост го научи наизуст и ми обеща да не се бои вече от никакви пропасти, а да знае, че Исус «спасява съвършено».

Бедният Тери тази вечер бе толкова отпаднал, че постоях съвсем малко при него. Лицето му изглеждаше съвсем бледо и често по него се изписваше силна болка. Майка му през целия ден бе при него, а леля беше приготвила чудни лакомства, за да възбуди апетита му, но напразно. Тери лежеше безучастен към всичко с поглед вперен в далечината.

Дните минаваха. Листата на бука вече капеха. Тери рядко проговаряше. Обичаше да слуша шумоленето на падащите листа. Не забелязваше никого, загледан навън. На всеки два-три дни идваше лекар. И всеки път излизаше от стаята му с угрижено лице. Спрях да го питам кога ще може Тери пак да играе с нас.

Един следобед се прибрах от училище. Забелязах, че Филип още не бе тръгнал. Хвърлих чантата си в ъгъла и изтичах по стълбите. Пред вратата на Тери се спрях и тихо натиснах дръжката. Напоследък се стараехме да пазим тишина.

Но на прага се спрях като закована. До леглото на Тери седеше п-р Робингер, а по страдалческото лице на болния имаше нещо прилично на усмивка. Пастирът разказваше за един тигър, който в края умрял и бил погребан под една палма. Гостът извади малко пакетче и каза:

- Ние те чакахме, Рут, за да го отворим.

С треперещи пръсти развързах връвта. Вътре беше очакваната от нас картина. Радостта ни бе толкова голяма, че не можахме да кажем и дума. Дватама с Тери само изпъскахме и загледахме трескаво красивите образи.

Държах малката рамка, в която се виждаше зелена ливада и едно стадо бели, чисти овце. Те вървяха заедно и пасяха. Пред тях вървеше пастирът с гега в една ръка, а в другата бе прегърнал спящо агънце.

- Къде го носи? - попита Тери боязливо.

- У дома, Тери — Отговори пастирът и лицето му доби израз, който не познавах.

- Той го държи на сигурно място и така всеки ден, докато стигнат У дома.

- Къде е дома?

- Той е там, където живее Пастирът и където можеш да Го гледаш лице в лице.

Да ти прочета ли нещо за това «у дома»?

Момчето кимна. Пастирът извади Нов Завет от джоба си и зачете с меден, ясен глас за Небесния град, където е Бог.

- Той ще обърше всяка сълза от очите им, и смърт не ще има вече; нито ще има жалеене, ни плач, ни болка...

Настъпи мълчание. Пръв Тери заговори:

- Отлично! Никаква болка...Това е тип-топ!

И продължи след като помисли:

- Всички ли могат да отидат там, или само добрите?

- Не - отговори пастирът, - вратата е отворена за всички и всеки, който влезе, може да бъде под крилото на Добрия Пастир? независимо добър ли е бил или лош. Той затова е умрял. Знаеш ли песента, която разказва за това? Ще ти я кажа. Слушай:

Не ще от нищо се лиша Господ е Пастир мой. Възвръща моята душа и ме в зелени пасища успокоява Той.

Той води ме през правий път за името Свое. Управя всичкий ми живот и даже в скръбний дол на смърт Той с мене пак ще е. Отново замълчахме. Тери умолително прошепна:

- Моля разкажете ми пак за тигъра.

Докато слушаше, Тери заспа. Ръката му се отпусна върху картината. Ние излязохме на пръсти от стаята.

Следващата събота отидохме с Филип на пазар. Купихме луковици на великденчета и тор. Смятахме да посадим цветя в сандъчета и да ги сложим на прозореца на Тери. Така и сторихме. Тери ни гледаше безучастно.

- Всъщност — каза изведнъж Филип, — човек трудно може да си представи, че сади великденче.

- Наистина — съгласих се аз. — От тази суха луковица трудно ще израсте цвете. Ще я забода по на плитко, за да може цветето по-бързо да поникне.

- Ами, това не е разрешението — поучи ме Филип. — Не му ли дойде времето, няма да се покаже цветето. А дойде ли му времето, тогава колкото и дълбоко да го садиш, ще се покаже.

Бях готова да споря, но погледът ми падна случайно върху лицето на Тери. То бе бяло като платно и сгърчено от болки. Коленичих до леглото и хванах ръката му.

- О, бедният ми Тери! — извиках аз. — Много ли ти е зле? Да извикам ли майка ти?

- Не! — простена той. — Тя се разстройва много, когато имам болки. Искам да отида там, където няма никаква болка...

Филип и аз останахме изумени. Никога не бяхме виждали Тери в такова състояние. Той беше кораво момче и не издаваше страданието си.

Последва напрегнато мълчание, после Филип каза:

- Мисля, че трябва да се молим Бог да отнеме болката ти и да ти даде сън — както правеше с хората, за които пише в Евангелието. Нека коленичим, Рут, и да опитаме...

Филип никога не беше се молил на глас и думите се редяха бавно:

- Мили Боже,... моля... отнеми болките на Тери...

Моля Те, направи го по-скоро здрав ... моля Те, дай му дълбок сън! Амин.

Отворихме очи и погледнахме с нетърпение Тери. Дали болките са отминали? Тери отвори очи и се вгледа в картината, закачена отсреща.

Тази нощ бе неспокойна. Майката на Тери и леля останаха будни. Лекарят дойде посред нощ. Но никой не чу стъпките на Добрия Пастир, Който дойде, за да вземе Тери в Своите обятия.

Така молитвата на Филип бе изпълнена, но не според очакването ни. Преди слънцето да изгрее, още докато звездите грееха на небето, Тери остави своето измъчено, прекършено тяло с всичките му болки и терзания на земята. Добрият Пастир го взе при Себе Си.

МЪДРИЯТ СЪВЕТ НА ГОСПОДИН ТАНЕР

Горският път минаваше през пожълтелите папрат и беше постлан с дебела букова шума. Вървах бързо, исках да се скрия вдън гора, да съм далеч от всички хора. Желеах да седна там и да мисля дълго върху всичките необичайни неща, които дойдоха в живота ми след раздялата с Тери.

Когато на сутринта ми казаха, че той е умрял през нощта, аз горчиво заплаках. Но не почувствах страх. Страхът дойде после, когато тялото на Тери бе вече в земята. И то толкова силен, че леля трябваше да ме прегърне и води така до дома. Денят бе мъглив. Не можех да понеса мисълта, че сега Тери лежи изоставен в тъмната пръст...

- Бедният, бедният Тери, колко ли му е студено... И колко е сам... — повтарях аз, когато с горчиво хлипане си лягах в леглото. Филип дори не правеше усилие да ме успокои. Най-сетне, изтощена от тежкия ден, заспах.

Когато сутринта леля дойде да ме събуди и видя бледото ми лице, следите от сълзи и рошавата коса, тя тихо затвори вратата и ме остави. Филип беше отишъл на училище, чичо на работа, а леля се занимаваше с домакинството. Слънцето се беше издигнало високо, а аз още спях. Когато най-сетне се събудих, беше време за обед. Сkochих бързо.

Обядвахме мълчаливо. След това се запътих към гората. Леля ме изпрати до вратата на градината, целуна ме и ми даде бонбон. Но това не намали скръбта ми.

Вървах без да забелязвам нищо. Влачех краката си из влажната шума и се мъчех да забравя за Тери, захвърлен в тъмната земя. Но не можех. Когато стигнах до една поляна, където голям кестен беше разпрострял клоните си, легнах под него и се отдах на мъката си. Сълзите ми се стичаха на мъха. Бях толкова уморена и потисната, че не усетих едни тежки и бавни стъпки, които се приближаваха към мен. Стресна ме познат глас:

- Момичето ми, какво е станало? Ще се разболееш на тази влажна земя!

Беше господин Танер. Той се огледа, съблече голямото си, грубо наметало и ме зави с него като малко агне. После седна на един дебел корен, взе ме заедно с наметката и ме облегна на себе си. Не бях го виждала от месеци, защото той бе заминал в друга област. Бях едновременно зарадвана и учудена от появата му. Той винаги се появяваше там, където някое малко същество се беше изгубило.

Овчарят беше дошъл в гората, за да насече клони за кошарата. Носеше голям наръч в ръцете си. Той пусна клоните на земята и ме попита защо плача.

Колко бе хубаво, че намерих човек, с когото мога да споделя всичко! Разказах му цялата история за Тери и неговото страдание, за картината, за неговото заминаване и за ужасното му положение сега.

- Така силно се молих той да стане по-добре — казах аз безутешно, — но нищо не стана. Бог не чу молитвата ми и Тери умря.

Виж какво, дете мое — бавно заговори господин Танер, — представи си, че идваш при мен и ми казваш:

«Тук има едно агне, което се е заблудило в лошо място, няма никаква трева, а само остри камъни. Ще отида и ще го занеса на ливадата, да пасе на хубавата трева и да не се спъва по камъните.» Мислиш ли, че аз няма да те чуя и да ти позволя да сториш така?

Погледнах го мълчаливо. В съзнанието ми просветляваше.

- Дете мое — продължи господин Танер, — Добрият Пастир е взел Своето агънце. Това е всичко.

- Но с Тери стана съвсем друго! — извиках аз и отново сълзи бликнаха от очите ми. — Заровиха го в земята и го оставиха съвсем сам. Това е ужасно! Как може Тери да е при Добрия Пастир, след като го затрупаха с пръст?

Старецът не отговори веднага. Зарови ръце в шумата, сякаш търсеше нещо. И наистина търсеше — скоро разбрах какво. Той ми показа един лъскав, кафяв кестен и неговата празна обвивка, обрасла в малки бодилчета.

- Каж ми сега — заговори отново овчарят с бавния си, замислен глас, — какво е станало с кестена и с обвивката му?

- Обвивката е паднала в шумата, тя вече не е нужна. А кестенът ще покълне и ще стане дърво с корени и листа.

- Точно така. По-добре не може да се каже. А сега искам пак да ми отговориш: когато един ден видиш млад и строен кестен, чиито свежи листа слънцето огрява и дъждът мие; в когото птиците вият гнезда, ще скърбиш ли за старата обвивка, която е отишла в шумата?

- Не! — възкликнах аз и впих поглед в него. Пак почувствах, че ми просветва.

- Е, добре — тържествуващо заключи овчарят, — тогава недей повече да тъжиш за това, което хората са заровили в земята. То не е нищо повече от една обвивка. Момчето сега расте и се огрява от слънцето там горе, при своя Спасител.

Добрите му очи грееха при тия думи. Той захвърли кестена и обвивката, нарами клоните, махна ми с ръка и ме подкани да си тръгвам.

- Аз ще вървя — каза той, — защото трябва да поправа плета с тия клони. Иначе овцете ще избягат. Довиждане, дете, и Бог да те благослови!

Изпратих го с поглед, когато той се изгуби в пъстрите сенки на гората. После взех кестена и обвивката му. Стиснах ги в ръце и тръгнах бързо към дома, защото ми беше студено и се спускаше вече здрач. Когато излязох на полето, видях малка фигура в далечината. Беше Филип. Идваше право към мен. Затичах към него, протегнах ръцете си към неговите и двамата тръгнахме мълчаливо. Докато се изкачвахме по височината, той хвърли поглед към стиснатите ми длани и с интерес ме запита:

- Какво си стиснала в ръце?

Разтворих пръстите си и му показах новото си съкровище.

- Това е кестен и обвивката му. Те приличат на Тери.

Как?

Чувствах, че иска сам да разбере, затова избързах да обясня:

- Това, което ние заровихме в земята, е само обвивката. Тя не се нуждае вече от нищо и не става за нищо. А полезната, живата част е при Добрия Пастир. Затова аз вече

не скърбя за Тери. Господин Танер ми разказа, че това прилича на преместването на едно агънце от лошо пасбище на добро.

Филип кимна с глава.

- Ясно. Радвам се, че няма вече да скърбиш.

В къщи ни очакваше приятна изненада: в камината гореше весел огън. Леля беше приготвила масата да вечеряме край него — заедно с нея и майката на Тери. Хапнахме царски: варени яйца, сандвичи, меденки, червени ябълки, круши и течен шоколад. Бяхме изтощени много: аз от разходка, Филип от играта на футбол; апетитът ни беше вълчи. След вечерята се потъркаляхме по килима, като пляскахме с ръце от удоволствие. Бе толкова весело, че дори майката на Тери леко се усмихваше.

След като се наядохме до насита, леля протегна ръце към огъня и тихо каза:

- Ние с майката на Тери кроихме планове.

- Може ли да чуем? — наострихме ние уши.

- Да — отговори леля, — още повече, че вие ще можете и да помогнете. Дори е необходимо да помогнете. След като Тери не е вече с нас, ние искаме да направим нещо в негова памет. Той беше в такова положение, че не можахме да му помогнем. Но има много други слаби и болни деца, на които ние може би ще успеем да помогнем да станат здрави и силни.

След като имам майката на Тери за помощник в къщи, а и Рут е вече способна за това, реших да издирим такива деца и да ги вземем тук през ваканцията. Познавах някога човек в града, който работеше между затворници. Той ще ни помогне. Ще му пиша да издери две или три деца, които да дойдат при нас на Коледа. Ще се опитаме да им доставим повече радост. Харесва ли ви идеята?

Идеята бе великолепна и ние един през друг започнахме да кроим планове. Това бе голямо облекчение за нас, защото след смъртта на Тери не можехме да говорим за нищо. А сега говорихме свободно и радостно — за коледните подаръци, за коледните ястия, за коледната елха, за коледните песни. Бузите ни се зачервяваха все повече и повече. — Лельо — извиках аз възторжено, — идеята е чудна, как ти дойде наум?

- Ще ти кажа — отговори леля, — ти обичаш историята за Добрия Пастир, нали? Когато за пръв път отивах да посетя Тери и вървах през гората, си спомних един стих, който отдавна бях забравила — в него Исус, преди да се възнесе на небето, каза на Петър: «Паси агънцата ми.» Този стих ме накара да приема Тери у дома. Но когато Тери си отиде, аз си казах: Това агънце не се нуждае вече от нищо; но има други...

Тя замълча и се загледа в огъня. Замислихме се и ние. Вълнувах ни тъжните спомени за Тери, но и радостните мисли за Коледа и бъдещето.

Звънът на телефона ни върна към действителността. Леля вдигна слушалката и дълго говори навън.

Когато се върна, тя беше широко усмихната, като същевременно криеше някаква тайна.

- Още една новина — осведоми ни тя, — и то най-хубавата от години.

Спогледахме се с Филип. Изведнъж той скочи и се хвърли към леля.

- Знаем! — изкрещя той. — Отгатнах! Майка и татко си идват!

Леля кимна:

- Да! Правилно отгатна, за Коледа те ще бъдат тук.

Лицето на брат ми пламтеше от радост, но аз останах като вкаменена, отпуснала ръце на коленете си. Изведнъж се върнаха всичките ми стари страхове и аз пак се почувствах старата Рут с непокорството и лошотията. Думите, казани някога от леля, пробляснаха в съзнанието ми: «Ти ще бъдеш голямо разочарование за майка си!» Не, не исках да видя родителите си! Те ще обикнат Филип, а аз ще бъда пак непокорната,

опърничавата, лошата — и то точно когато започвах да ставам добра... Извърнах глава и останах така.

Филип ме тупна по рамото:

- Не се ли радваш? Защо не казваш нищо?

Размърдах петите си:

- О, да... — знаех, че той очаква от мен такъв отговор.

Станах, защото имах единственото желание да бъда сама.

- Време е за сън — помъчих се да кажа тия думи възможно най-спокойно. —

Лека нощ, леля!

Легнах си, но след половин час леля влезе тихо в стаята ми и седна в тъмнината на леглото.

- Рут — прошепна тя с тревожен глас, — защо не се радваш като Филип?

Обърнах се бързо и забих пламналото си лице във възглавницата. Но леля не си тръгна. Най-сетне ѝ отговорих:

- Ти ми беше казала, че мама няма да ме обича и сигурно ще е така...

- Но, Рут! — извика леля. — Не съм ти казвала такова нещца! Аз ти бях казала, че ще се разочарова от теб. Но това бе толкова отдавна, когато ти беше лоша и непокорна. А сега виждам, че ти се трудиш да се промениш и вече си съвсем друга. От известно време ти толкова ме радваш и майка ти не може да не те обича.

Спрях да се въртя неспокойно. Всичките ми страхове изчезнаха.

- Аз знам коя е причината — прошепнах тихо. — Причината е в картичката. Защото... аз съм на Добрия Пастир...

Имаш право — потвърди леля. — Твоята картичка и запознанството ти с Добрия Пастир направиха безкрайно много за всички нас...

ЕДИН НЕЗАБРАВИМ КОЛЕДЕН ПРАЗНИК

Коледа наближи. Този ден бе толкова щастлив, че постоянно трябваше да се питам не е ли сън всичко.

Майка и татко пристигаха. Ние с Филип и чичо заминахме за пристанищния град, където щяхме да посрещнем океанския параход. Утрото бе сиво, влажно и студено. Параходът бе спрял и по тясната стълба слизаха първите пътници. Чичо прошепна:

- Идват!

Майка и татко се спряха на бариерата и подадоха паспортите си.

Филип, треперещ от радост, се хвърли в прегръдките на баща ми, а после и на майка, като в устрема си едва не я събори на земята. Аз обаче стоях неподвижна. Искях да бъда наясно с всичко. Когато мама изтича към мен, огледах внимателно лицето ѝ. В този миг видях онова, което беше заставало често пред моето съзнание през дългите години на раздяла, без да знам какво е то. Бях така поразена от това откритие, че не можех да откъсна очи от лицето ѝ. Мама не ме смущаваше. Тя чакаше тихо да свърша огледа си и едва тогава протегна към мен ръце, наведе се и ме прегърна силно до гърдите си. И там, на влажното пристанище, в тихия дъжд, в навалищата и шума, в кълбата дим — тя прошепна в ухото ми колко много ме обича. В този миг реших, че няма да позволя на никого и никога да ме раздели от нея.

Отидохме да обядваме. Вървах между мама и татко, а Филип танцуваше между нас като кученце. Ядохме до пръсване и едва не изпуснахме влака.

Трябваше да останем да живеем при леля, докато намерим собствена къща. Една седмица по-късно всички бяхме заедно, когато пристигнаха три малки, бледи, градски

деца. Отначало те не се чувстваха свободно. Страхуваха се да спят сами в легло и ние напразно се мъчехме да ги увещаем. Тогава ги пъкнахме трите в едно двойно легло и им сложихме за вечеря обикновени ястия, на каквито те бяха свикнали. Тогава те се отпуснаха.

На другия ден след пристигането им излязохме с тях и татко за коледна елха. Добре, че успяхме да свършим тази работа, защото на следващия ден завала сняг.

Децата не бяха виждали никога досега толкова бял сняг и полудяха от радост. След закуската тръгнахме с Фриц и Лизе, облечени в топли, макар и големи за тях наши стари палта, към господин Танер, за когото бях оплела след дълъг труд ръкавици. А малката Мими остана в кухнята с майката на Тери, към която изпитваше особено влечение. През трите седмици на престоя им Мими рядко се откъсваше от нея и нищо чудно, че след постоянното облизване на тенджерите, опитване на ястията и тъпкане с всякакви лакомства, малката гостенка толкова напълня, че можеше да се върне в града облечена в някои мои стари дрехи.

Полето бе покрито с ослепително бял сняг. Небето зад хълмовете блестеше в синева. Една ококорена червеношийка се люлееше на тънко клонче и пееше радостна песен. Зачервени и запъхтяни спряхме пред кошарата на господин Танер. Отвори ни червендалестата му жена и ни покани вътре. Насядахме пред огнището и засърбахме топлото, сладко какао, като галехме болната овца, легнала на един чувал до огъня. За жалост господин Танер бе отишъл в гората да сече колове.

В деня преди Коледа отново се стегнахме за път, но в друга посока: при пастира. Времето бе ясно и студено. Бях направила малки топки от вълнени парцали за близнаците, а Филип беше изработил календар с любимата си картинка, изобразяваща един кълвач. Затова вървахме с чувството, че носим нещо много ценно. По целия път водихме бой със снежни топки и се пързалихме по надолницата. Когато стигнахме пастирския дом, се строихме до вратата като коледари и запяхме «Тиха нощ», защото това бе единствената коледна песен, която Фриц и Лизе знаеха наизуст. Жената на пастира отвори прозореца, за да ни слуша, а после излезе, взела в ръцете си двете деца, които ни подадоха дребни монети. Какъв смях беше! И как се радваше да види тя Фриц и Лизе. Изтърсихме снега от обувките си и влязохме вътре, а там ни чакаше топло кафе и сладкиши. Дадохме на близнаците топките, защото горях от нетърпение да видя дали ще им харесат. Би трябвало да ги намерят на другия ден под елхата, но майката обясни, че те още не разбират тия неща. Двете деца застанаха в два ъгъла и започнаха да си хвърлят топките.

По обратния път Филип даде едно хубаво предложение: да научим една песен, с която да изненадаме леля и чичо, както и нашите родители на Коледа. Той беше научил в училище една коледна песен и ни предложи да я научим. Така и сторихме — крачехме през белия сняг и учихме стих след стих наизуст.

Ето че най-сетне Коледа дойде и най-хубавият миг от празника приближаваше. Ядохме печена гъска и коледен пудинг до насита. Следобеда бяхме ходили с татко и чичо на дълга разходка и се бяхме върнали в къщи гладни като вълци, така че обедът ни Дойде на място.

Вечерта на свещи пиехме чай. Леля стана и каза:

- Ще изляза за пет минути. Мама прибави:

- Поиграйте си нещо. А татко доуточни:

- Всеки, който си покаже носа в трапезарията, ще бъде изяден от една голяма кафява мечка.

Възрастните излязоха от стаята. Тогава Филип ни събра на куп и прошепна:

- Хайде бързо — сега е момента!

Навялякохме палтата си и на пръсти се измъкнахме навън. Наоколо цареше пълна тишина, а звездите блестяха със сребриста светлина над снега. Филип ни изгледа с повелителен поглед и тихо даде тон. Тогава всички заедно запяхме:

«Пазеха овчари стадо през нощта,
кога ги в блясък завари небесната войска.
Таз сладка песен пресвята
Ангелски хор запя:
«Слава и мир на земята!
Бог я днес осия.»

Този куплет ми напомняше за моята картичка с надвисналата над пропастта овца и овчаря с изранени ръце.

«Целий мир се радва, пее и небе! Във яслите почива Божествено дете. Таз сладка песен пресвята Ангелски хор запя: «Слава и мир на земята! Бог я днес осия.»

Вдигнах глава нагоре и се вгледах в звездното небе. Звездите изглеждаха толкова далечни, на милиони километри; а някъде там се намираше небето, онази страна, където беше Тери. Кой знае, може би той пее заедно с ангелите същата тази песен, която пеем ние. Мислите ми се отправиха и към овчарите, които бързаха да се поклонят на Младенеца. Представих си близнаците, лежащи в креватчетата си и рошавите им главички, потънали в меките възглавници. Сърцето ми трепна при мисълта за малкия, спящ Исус. Ах, ако можех да Го взема в прегръдките си, за да Го защита и Го стопля!

Последният куплет изпяхме с пълен глас. Звънкият, ясен глас на Филип се извисяваше над нашите: «Чуден дар небесен Бог ни подари; Пречудна е таз песен: «Спасител се роди!» Таз сладка песен пресвята Ангелски хор запя: «Слава и мир на земята! Бог я днес осия.»

Колко хубаво беше всичко! Спасителят не беше вече едно малко и безпомощно дете. Той беше Пастир, Който ден и нощ ме наблюдава и ще ме заведе там, където е Тери. Обгърнах с поглед хоризонта и щастливо се усмихнах. Колко е хубаво да знаеш, че си завинаги в сигурни ръце.

Песента свърши и Фриц нетърпеливо потропа на вратата, която изведнъж широко се отвори. От нея се показаха мама и татко, леля и чичо и се престориха, че не знаят кой пее. Там беше и майката на Тери. Очите ѝ бяха просълзени и тя притисна в обятията си малката Мими.

- Хареса ли ви? — един през друг викахме ние. — Наистина ли не разбрахте, че сме ние?

В този момент Лизе ахна. През полуотворения прозорец на дневната се показва някакво сияние. Един през друг се втурнахме към стаята. Меката светлина на запалените свещи осветяваше тъмната стая. Те бяха поставени на чудно украсената коледна елха.

Гледката беше толкова прекрасна, че никой не пророни дума. Седнахме с кръстосани крака на килима. Фриц и Лизе така бяха облещили очи, че в тях се отразяваха пламъчетата на свещите. Когато татко влезе с подаръците всички треперехме от възбуда.

Мими получи една разкошна кукла с руса къдрава коса и с няколко тоалета за преобличане. Тя я прегърна и я целуна, после седна на коленете на майката на Тери, притисна буза към русата коса на куклата и така се унесе, че не забелязваше нищо.

Лизе получи красива светлозелена рокля, която леля ѝ беше ушила сама и въже за скачане с бели и червени нишки. Облякохме ѝ веднага роклята и изтичахме в

коридора пред голямото огледало. Тя се огледа със сияещи очи, сякаш не можеше да се познае. Фриц я сграби през кръста, повдигна я и извика:

- Ах, Лизе, ти изглеждаш чудесно!

Върнахме се с весел смях в стаята. Когато Фриц получи своя подарък, той съвсем забрави за Лизе. По време на неговия престой у дома той няколко пъти беше споменал как мечтае да има ролкови кънки. И когато в този миг ги видя в собствените си ръце, блестящи като сребро и точно по мярка за него, той само изръмжа нещо от радост, а после съвсем замлъкна. Но когато по-късно леля го наобиколи в стаята му, тя го завари да спи с кънките.

Филип и аз се радвахме заедно с гостенчетата, но ето че идваше и нашия ред. Татко посегна към голям пакет под елхата и го подаде на Филип.

- Внимавай! — предупреди той. — Чупливо е.

Изгарях от нетърпение, докато Филип бавно развързваше шнура. Той съзнателно се бавеше, за да се наслади от очакването за нещо хубаво. Най-послед съдържанието се показа. Някой се пошегува да не би Филип да го е страх, че ще гръмне. Той държеше в ръцете си черен фотоапарат, съвсем същия като оня, който толкова пъти бяхме гледали на витрината в магазина.

- Филип — изкрещях аз, — най-послед го имаш!

Но сега беше моят ред. Татко ми подаде един голям, плосък и твърд пакет. Всички ме обиколиха, докато, противно на Филип, положих всички усилия да развържа връзката колкото се може по-бързо. Тогава издадох вик на възторг и почервнях.

В ръцете ми беше моята картина. Но не онази стара и измачкана пощенска картичка. Не, това беше една голяма хубава картина с рамка от дърворезба, същата като в кабинета на пастира. Можех да си я закача над леглото и да я имам завинаги.

След това разтвориха своите подаръци и възрастните, и изглеждаха също така радостни като нас. Това бяха саморъчно изработени от нас неща, с които ние много се гордеехме: изрязана с резбарски лък поставка за книги за чичо; портмоне за леля; попивателна за татко; дървена кутия с рисунки за мама; за майката на Тери имаше една пъстроизвезана носна кърпичка, на която тя много се удиви.

Имаше още много подаръци, но това бяха най-главните. След като всичко беше разопаковано, Мими заспа в обятията на майката на Тери, а Лизе в зелената си рокля се отпусна полузаспала до стената. Отведоха ги да спят, а също и Фриц.

Филип и аз помогнахме за почистване на стаята. После те двамата с татко седнаха на дивана, за да разгледат за кой ли път албума с птиците. Но този път имаше нещо ново: фотоапаратът бе на коленете на брат ми и сега двамата обсъждаха какви снимки трябва да се направят.

Аз взех картината си и се изкачих в стаята си. Искях да се пъкна в обичаното от мен местенце зад завесата и оттам да гледам нощта и да слушам камбанения звън, долитащ отдалеч. Но преди да вляза в скривалището си, заварих там мама. Зарадвах й се, защото можех да се свия в обятията й и оттам да разглеждам до насита картината си.

- Не е ли прекрасна? — прошепнах аз.

- Да — отговори мама, — но как стана така, че ти толкова обикна тази картина, Рут? Разкажи ми.

Малко плахо й разкрих всичките си тайни; тя ме изслуша тихо, загледана в сребърната зимна покривка навън.

- Аз не съм сама — заключих накрая. — Той намери първо мен, после Филип, после майката на Тери, после самия Тери. Защото го взе при Себе Си. А знаеш ли, мамо, сякаш е намерил и леля. Тя Го беше забравила, но картичката й Го припомни.

- Да, мисля, че си права — прошепна мама. — А знаеш ли, Рут, бих желала и аз да знам повече за Добрия Пастир — няма ли да е чудно всички заедно да вървим след

Него? Колко много пъти в далечна Индия падах на колене и се молех да те срещне по някакъв начин. На мен все ми се струваше, че аз мога да ти кажа за Него много малко, защото самата аз малко знам.

Повдигнах глава.

- Така ли? Тогава всичко е наред. Все едно, че ти си изпратила Добрия Пастир при нас. Колко е хубаво, че е така! Сега всичко ми изглежда още по-хубаво.

Отпуснах блажено глава отново на раменете ѝ и двете се загледахме мълчаливо навън през прозореца.

Изглежда съм задрямала, защото в полусън видях всички нас, търсени и намерени, да вървим през зелени полета: татко и мама, чичо и леля, господин и госпожа Робингер с близнаците, които вървяха с късите си крачета през паричките; старият господин Танер със стадото си, майката на Тери, Филип и аз; Фриц, Лизе и Мими, на които бях обещала на другия ден да им обясня моята картина. А пред всички нас вървеше Добрият Пастир, Който ни водеше към онази далечна страна, където беше Тери, здрав, силен и съвършено щастлив.